

Omgevingsanalyse Kortenberg

10 juni 2024

Tony Vermeire

IDEA
CONSULT thinking ahead

member of
IDEAGROUP

vuluit leven
KORTENBERG

INHOUD

01 De opdracht

02 Omgevingsanalyse

03 De analyse

I. Gebiedsanalyse

II. Interne analyse

III. Stakeholderanalyse

04 Bijlage:

de achterliggende cijfers

01 DE OPDRACHT

OMGEVINGSANALYSE

De opdracht:

1. Voor het bestuur van Kortenberg is de omgevingsanalyse meer dan een administratieve verplichting.
2. Kortenberg wil zich met de omgevingsanalyse **grondig voorbereiden op de nieuwe legislatuur** en zowel interne als externe kansen en uitdagingen benoemen.
3. De analyse biedt daarnaast een **stevige en objectieve basis voor het stellen van prioriteiten** door de nieuwe ploeg van raadsleden en schepenen en voor het nieuwe strategisch meerjarenplan.

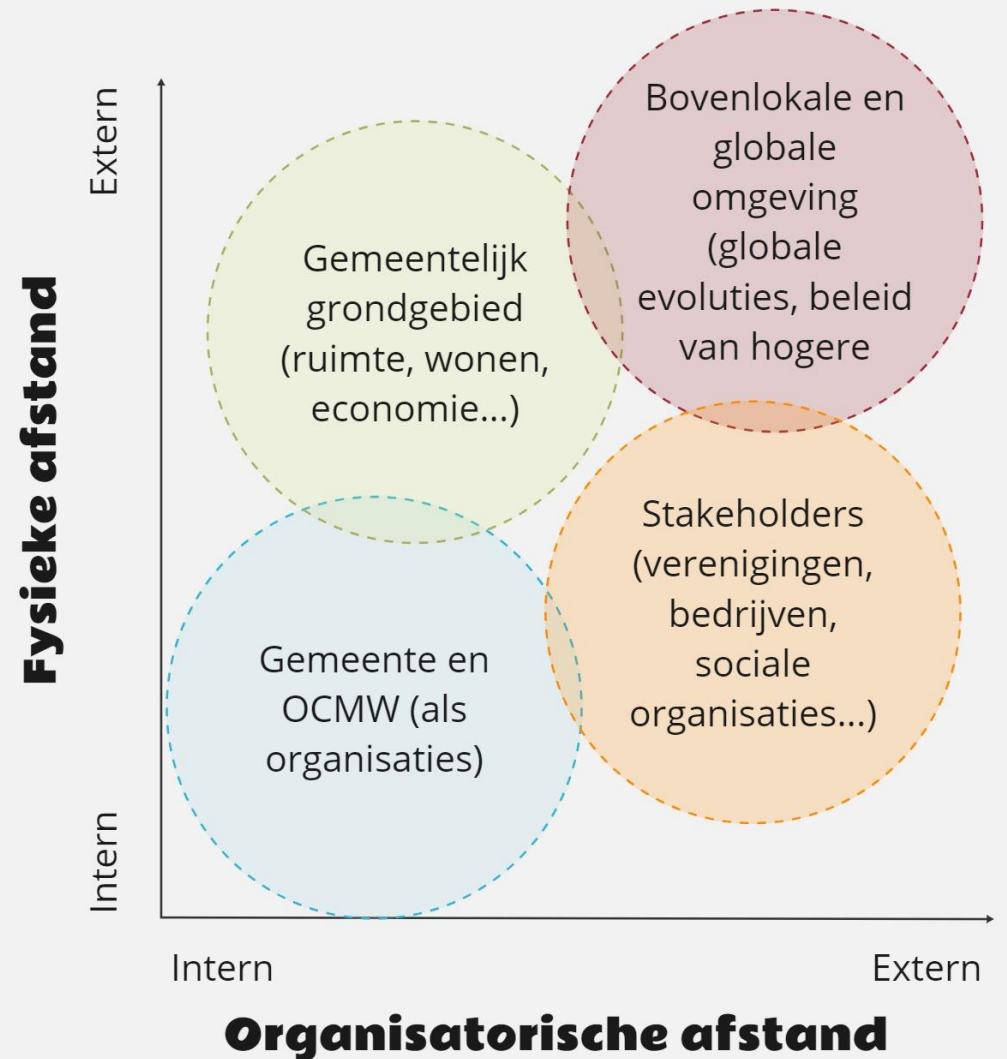
02 OMGEVINGSANALYSE

In kader van de omgevingsanalyse werken we met het IDEA-klavermodel, op die manier zorgen we ervoor dat we alle relevante perspectieven en invalshoeken vatten.

Per beleidsthema bekijken we:

- ▶ De interne situatie in de gemeente;
- ▶ Evoluties op het grondgebied;
- ▶ Bovenlokale ontwikkelingen;
- ▶ De stakeholders: die vindt u bij de P van Partnerschappen.

Samen bieden deze vier vensters een volledig inzicht in de gemeente en haar omgeving: zowel intern (gemeente, OCMW, AGB) als extern.

Onze samenleving verandert razendsnel

- Op bovenlokale evoluties heeft het lokaal bestuur doorgaans weinig rechtstreekse impact, maar toch hebben de evoluties vaak een belangrijke invloed op de keuzes van het lokaal bestuur. Sterke lokale besturen 'ondergaan' namelijk niet alleen de trends, maar spelen er ook proactief op in en weten de regie te houden. Hiervoor gaan ze bijvoorbeeld sterke partnerschappen aan, maken ze gebruik van ICT en technologische mogelijkheden, enz.
- De toekomst is onvoorspelbaar, maar van bepaalde tendensen kunnen we wel de inschatting maken dat ze ook in de toekomst een belangrijke impact zullen hebben. Volgende tendensen zullen de volgende legislatuur nog meer op ons afkomen:

Samen-leven in diversiteit

Anders kijken naar welzijn en gezondheid

'De nieuwe economie' vorm geven

Digitalisering

Onze leefomgeving veilig stellen

HELIKOPTERANALYSE: BOVENLOKALE EVOLUTIES IN KAART

03 DE ANALYSE

- I. GEBIEDSANALYSE
- II. INTERNE ANALYSE
- III. STAKEHOLDERANALYSE

De SDG's als kader:

- ▶ We starten vanuit de SDG's en linken deze aan de 5 P's:
 - People: we vertalen dit naar 'mensen'
 - Prosperity: 'welvaart'
 - Planet: 'planeet'
 - Peace: 'publieke dienstverlening'
 - Partnerships: 'partnerschappen'
- ▶ We vullen de data uit 'provincie in cijfers' en voor financiën uit het Belfiusrapport (rekening 2022), aan met extra kwantitatieve indicatoren en met kwalitatieve data uit gesprekken, interviews, bevestigingen, eerdere audits, enz.

DE SDG'S ALS KADER

De 5 P's

De SDG's

Thema's

Verminderen van armoede en honger en bewerkstelligen van gelijkheid en waardigheid

People

Sociaal, onderwijs en solidair

Verzekeren van een welvarend en bevredigend leven

Prosperity

Economie, werk, handel, landbouw

Beschermen van de natuurlijke grondstoffen en het klimaat voor toekomstige generaties

Planet

Milieu, mobiliteit, ruimte en klimaat

Het bevorderen van een vreedzame, rechtvaardige en inclusieve samenleving

Peace

Veiligheid, betrokkenheid, vrije tijd en sterke publieke dienstverlening

Inzetten op een solide mondiaal partnerschap

Partnership

Samenwerking en verantwoording

Op de volgende slides vind je de omgevingsanalyse.

We starten met de externe omgevingsanalyse. Eerst krijg je een overzicht van de belangrijkste conclusies uit de nieuwste burgerbevraging (publicatie januari '24) van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Daarna volgen de conclusies per P en ten slotte vind je de slides met de achterliggende cijfers waarop de conclusies gebaseerd zijn.

- 1) 'People' vertalen we naar 'mensen': sociaal en solidair (demografie, ouderenvoorzieningen, diversiteit, onderwijs en kinderopvang).
- 2) Welvaart ('Prosperity'): economie, werk, handel en landbouw (inkomens, werk, handelspanden, landbouw, ...).
- 3) Planeet ('Planet'): milieu, mobiliteit, ruimte en klimaat (groenvoorzieningen, hernieuwbare energie, mobiliteit, infrastructuur).
- 4) Publieke dienstverlening ('peace'): veiligheid, betrokkenheid, vrije tijd en sterke publieke dienstverlening (tevredenheid bestuur, communicatie, sociaal weefsel, vrije tijd, voorzieningen).
- 5) Partnershappen ('partnerships'): samenwerking en verantwoording (participatie en adviesraden, intergemeentelijke samenwerking).

Daarna krijg je de interne analyse. Deze bevat volgende onderdelen:

- 1) Financieel
- 2) Personeel
- 3) Interne organisatie. Hier hielden we een aparte werksessie rond om te kijken waar de sterke punten en aandachtspunten zijn voor de tien thema's van de leidraad organisatiebeheersing vanuit Audit Vlaanderen.

Ten slotte krijg je de 'stakeholderanalyse'. We hielden op 24 april een sessie met een burgerpanel. In de stakeholderanalyse vind je de prioriteiten die naar voor kwamen tijdens deze sessie.

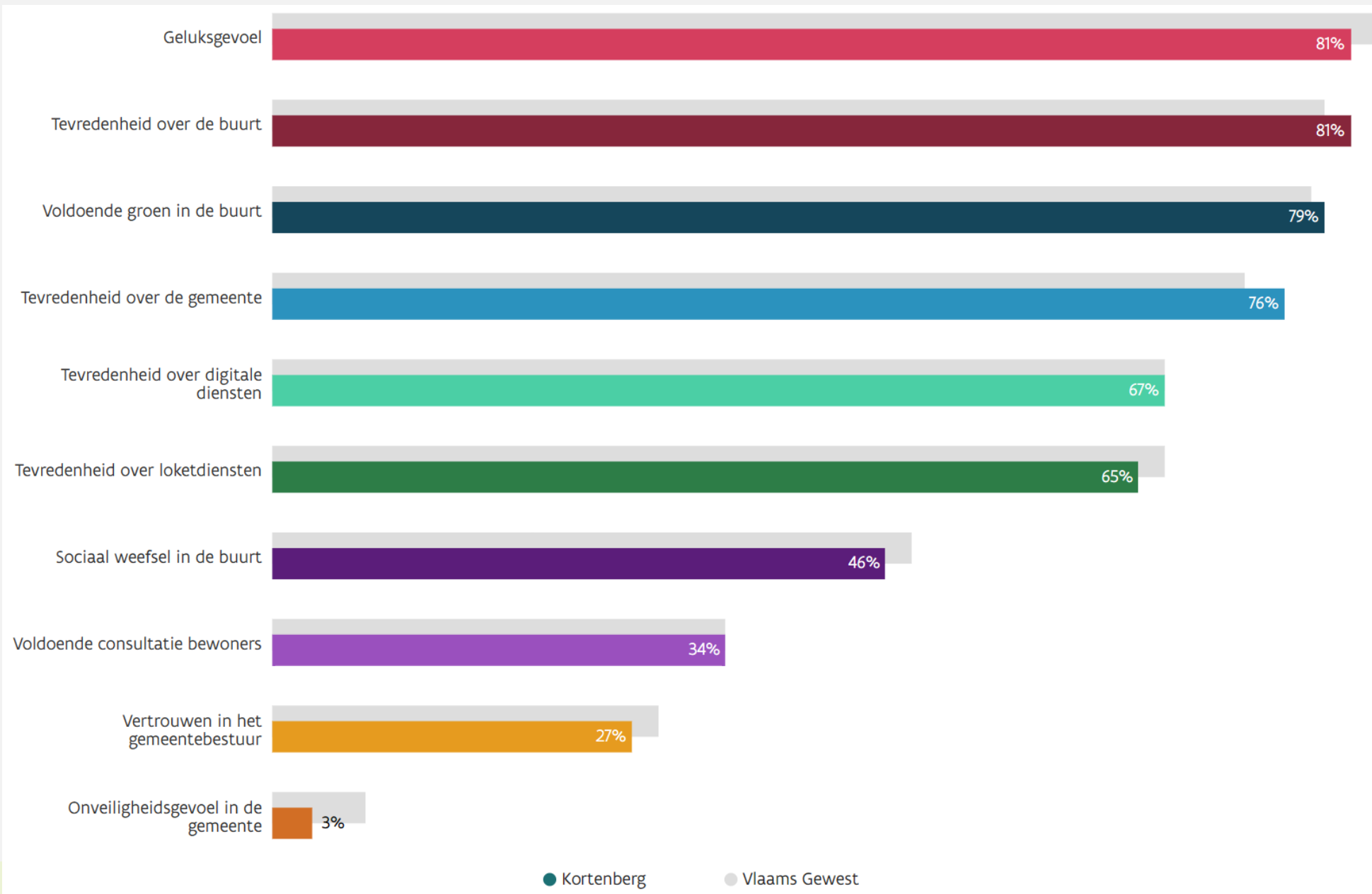
03. I. GEBIEDSANALYSE

Evoluties op het grondgebied in kaart met de 5 P's

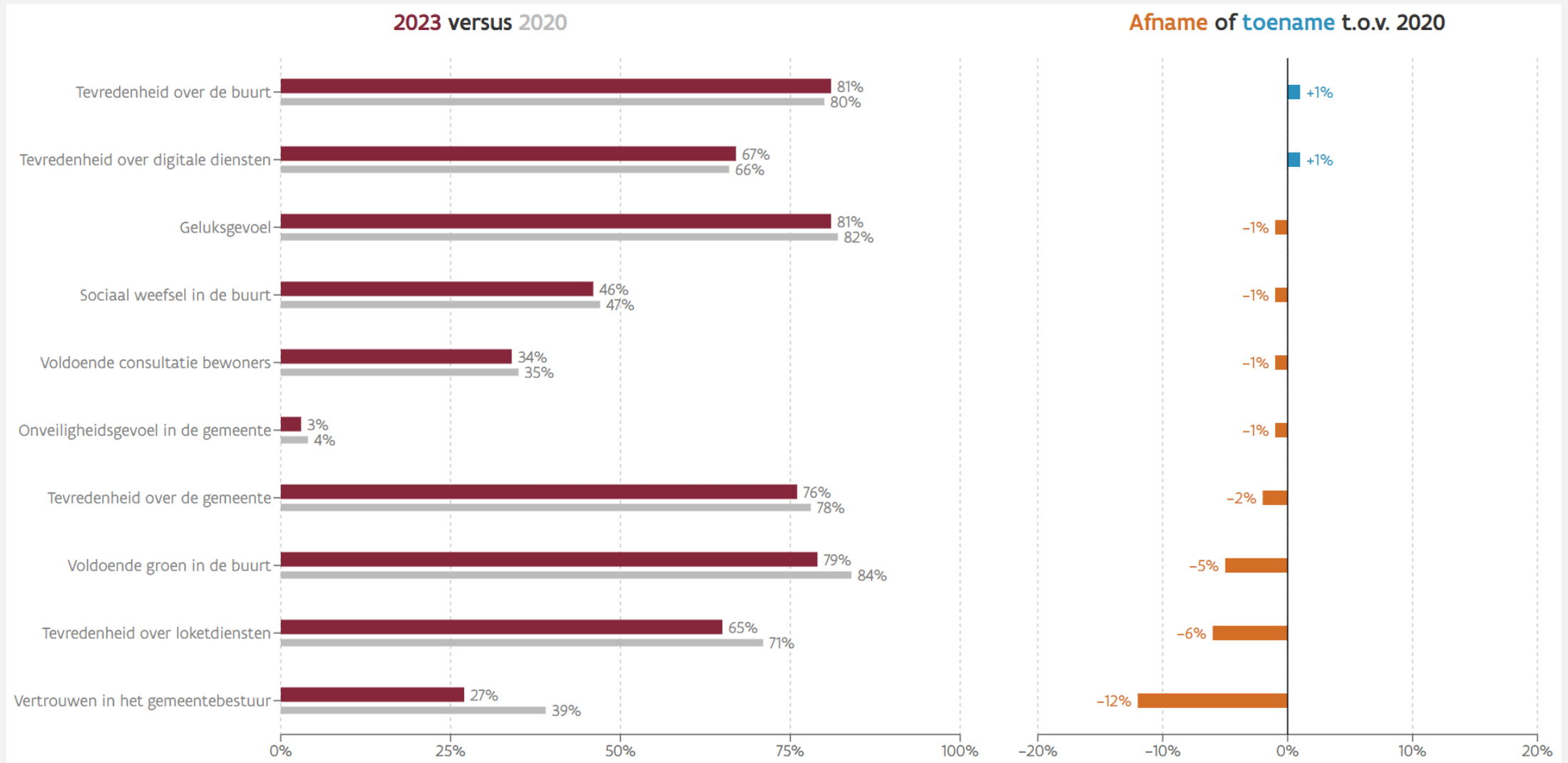
Algemene conclusies burgerbevraging 2023:

- ▶ In 2023 hield het Agentschap Binnenlands Bestuur terug een burgerbevraging. Op de volgende slide vind je de kernset van indicatoren die de Vlaamse overheid gebruikt voor de burgerbevraging Gemeente- en stadsmonitor 2023.
- ▶ Kortenberg scoort op heel wat indicatoren hoger (lees: beter) dan het Vlaamse gewest, met hoge scores over voldoende groen in de gemeente, tevredenheid over de buurt en de gemeente .
- ▶ Het onveiligheidsgevoel ligt lager dan het gemiddeld cijfer in het Vlaams gewest.
- ▶ Algemeen is er echter een daling in tevredenheid over de set van indicatoren t.o.v. de vorige meting in 2020.
- ▶ Bij de dalers zien we vooral de daling met 12% voor het vertrouwen in het gemeentebestuur en 6% over de tevredenheid over de loketdiensten.

GEMEENTE- EN STADSMONITOR KORTENBERG: CIJFERS 2023

*EEN LAGERE SCORE OP ONVEILIGHEIDSGEVOEL IS POSITIEF TE INTERPRETEREN

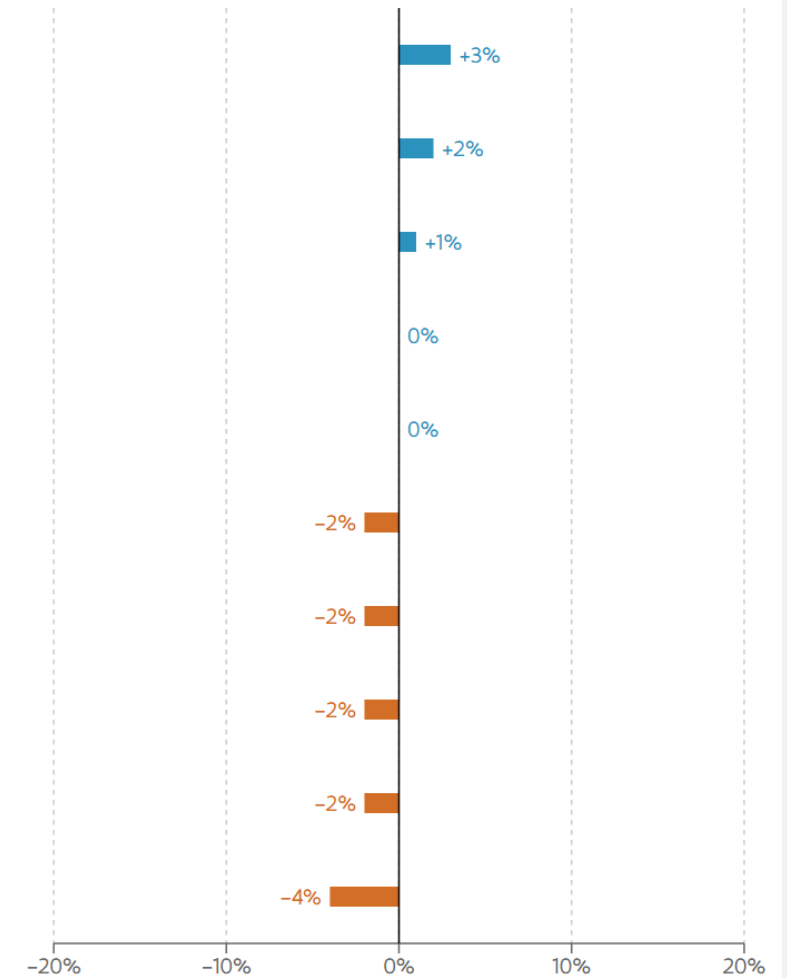

GEMEENTE- EN STADSMONITOR KORTENBERG: CIJFERS 2023 T.O.V. 2020

Kortenberg versus Vlaams Gewest

Lager of hoger dan de benchmark

GEMEENTE- EN STADSMONITOR KORTENBERG: CIJFERS 2023 T.O.V. BENCHMARK

*EEN LAGERE SCORE OP ONVEILIGHEIDSGEVOEL IS POSITIEF TE INTERPRETEREN

In 2023 hield Indiville voor Kortenberg een uitgebreide 'charterbevraging' bij zijn burgers. Als we deze naast de GSM-bevraging van ABB leggen, zien we bij de charterbevraging gelijkaardige resultaten:

- verplaatsingen: de auto is ook in 2023 het meest gebruikte vervoersmiddel binnen Kortenberg. Slechts 8% rijdt bijna nooit met de auto binnen Kortenberg. Dit is gelijklopend met de cijfers uit de GSM.
- samenleven in de gemeente: vergeleken met 2017 zien we een lagere betrokkenheid bij het Kortenbergse verenigingsleven en een verminderd contact met andere inwoners dan de burens.
- aangenaam wonen: driekwart van de inwoners van Kortenberg vindt het veeleer tot zeer aangenaam wonen in Kortenberg, wat een vergelijkbare score is met 2017; het aandeel inwoners dat het zeer aangenaam wonen vindt in Kortenberg stijgt met 7% van 12 naar 19%.

Ook bij de prioriteiten na de charterbevraging zie je gelijkenissen met de prioriteiten die naar voor kwamen tijdens de opmaak van de omgevingsanalyse:

Als verbeterpunten in de eigen buurt, verwijst bijna de helft van de inwoners (47%) van Kortenberg als eerste spontane antwoord naar een aspect van de mobiliteit in Kortenberg, op ruime afstand gevolgd door onderhoud van de gemeentelijke infrastructuur (12%).

Mensen
Conclusies

Op 1 januari 2023 telde Kortenberg volgens de officiële statistieken van Statbel 20.920 inwoners. Tussen 2010 en 2023 groeide het aantal inwoners met 1.983. De procentuele groei in deze periode (+10,5%) is groter dan in Vlaams-Brabant (+10,3%) en groter dan in het Vlaams Gewest (+8,4%). Volgens de bevolkingsprojecties van Statistiek Vlaanderen zal de bevolking in Kortenberg naar schatting 22.113 inwoners bedragen in 2035.

De prognose van de bevolkingssamenstelling naar leeftijd toont dat tegen 2040...

- ▶ het aandeel van de bevolking in de leeftijdscategorieën 0-19 jaar in Kortenberg boven het Vlaamse gemiddelde zal blijven liggen.
- ▶ de grijze druk ook zal toenemen van 35% naar 45%.

Kortenberg zal dus tegen 2040 met de huidige prognoses zowel met een groene, als met een grijze druk te maken hebben. De bevolking stijgt tot 2040 met 8,6%. In Vlaanderen is dit slechts gemiddeld met 4,9%.

Hoe zit het met de seniorenvoorzieningen?

- ▶ Het aantal plaatsen in woonzorgcentra in Kortenberg (5,7 per 100 inwoners van 65 jaar en ouder) ligt in het verlengde van het Vlaamse gemiddelde (5,8). Deze legislatuur ging het aantal private WZC's van één naar twee. De tevredenheid over de meeste ouderenvoorzieningen in Kortenberg draait ook rond het Vlaams gemiddelde.
- ▶ Het Welzijnshuis opereert de fase ervoor: de serviceflats en het dienstencentrum beogen om mensen zo lang mogelijk thuis te laten wonen, gelukkig en sociaal. De vereenzaming speelt sterk. Er is in 2023 een projectwerker 'zorgzame buurten' gestart.
- ▶ Het dienstencentrum moet buurtgericht werken. Dit is nog een zoektocht. Wat betekent dit voor een dienstencentrum: op het terrein realiseren van buurtwerking?
- ▶ Outreachende zorg: vroeger was er een medewerker in het kader van thuiszorg die hier op inzette. Het 'outreachend' werken zal nog aan belang winnen.
- ▶ Er is mantelzorgondersteuning, maar dit zou nog verder uitgebouwd kunnen worden.

Diversiteit

- ▶ **De diversiteitsindicatoren** van Kortenberg tonen een duidelijke toename van diversiteit op verschillende vlakken.
- ▶ Bij 34,7% van de leerlingen in de basisschool (2022-2023) is de thuistaal niet het Nederlands.
- ▶ Het aantal meerpersoonshuishoudens – homogeen Belgisch daalde tot onder het Vlaams gemiddelde en het aantal meerpersoonshuishoudens – homogeen niet-Belgisch steeg tot boven het Vlaams gemiddelde.
- ▶ Er is een groot verschil tussen Kortenberg en de andere deelgemeenten. In Kortenberg komen we meer en meer in een multiculturele samenwerking, een veruitwending van de verstedelijking.
- ▶ Kortenberg ligt in de Vlaamse rand, waar men inzet op het Nederlands. Anderzijds moet men er zich van bewust zijn dat heel veel mensen niet bereikt worden door de taalbarrière. Kortenberg is nog te weinig gewapend tegen deze uitdaging. Binnen het Welzijnshuis is er welzijnsprojectwerk, waar men een aantal initiatieven neemt. Er is bv. een medewerker kansarmoede die werkt rond e-inclusie en helpt bij het invullen van formulieren. In principe worden er taallessen in Kortenberg georganiseerd. Alleen wanneer en onvoldoende inschrijvingen zijn voor een bepaald taalniveau, sluiten de enkele ingeschrevenen aan bij lessen uit de omgeving. Dit wordt minimaal jaarlijks herbekeken.

MENSEN: CONCLUSIES

Onderwijs en kinderopvang

- ▶ Inwoners van Kortenberg zijn overwegend tevreden met de onderwijsvoorzieningen in de gemeente. Met een tevredenheidsgraad van 81% ligt Kortenberg wel onder het Vlaamse gemiddelde van 86%.
- ▶ Kortenberg scoort lager op risicokenmerken voor kansarmoede in het basisonderwijs dan de referentieregio Oost-Brabant. Het percentage laagopgeleide moeders en kinderen die een schooltoeslag ontvangen is lager in Kortenberg. De onderwijskansarmoede-indicator ligt met 0,8 eveneens lager. Alleen de indicator 'thuis taal niet-Nederlands' ligt hoger.
- ▶ Het aandeel hooggeschoolde inwoners in Kortenberg is met 38,3% hoger dan in Vlaanderen, maar lager dan in Vlaams-Brabant. Het aandeel 20-jarige studenten in het hoger onderwijs ligt met 58,1% iets lager dan in de referentieregio Oost-Brabant, maar hoger dan het Vlaamse gemiddelde.
- ▶ Het team 'Onderwijs' biedt vooral administratieve ondersteuning aan schooldirecteurs. Er zijn vier gemeentelijke basisscholen.
- ▶ In Kortenberg is er een vestiging van het deeltijds kunstonderwijs (DKO). Daarvoor werkt men samen met Kampenhout en Zaventem.
- ▶ Er is geen echte onderwijsraad. Het flankerend onderwijsbeleid spitst zich toe op de sociale voordelen zoals tussenkomst voor middagtoezicht en schoolzwemmen. Er is ook een centraal aanmeldingssysteem voor alle scholen.
- ▶ De uitdaging: gaat het aanbod onderwijs en kinderopvang de bevolkingsgroei kunnen volgen?

MENSEN: CONCLUSIES

•

Kinderopvang

- Ferm organiseert de buitenschoolse kinderopvang op de scholen.
- De Kortenbergenaar is matig tevreden over de kinderopvang: 54% geeft aan tevreden te zijn, dit is iets lager dan het Vlaams gemiddelde van 57%.
- Het aantal opvangplaatsen is per 100 baby's en peuters gestegen tot 39,7; maar ligt wel nog onder het Vlaams gemiddelde.
- De buitenschoolse opvang voor kinderen tussen 3 en 11 jaar is licht gedaald tussen 2015 en 2023 naar 5 opvangplaatsen per 100 kinderen. Dit is lager dan het Vlaams gemiddelde.

welvaart
Conclusies

Inkomen en armoede

- ▶ In 2021 (aanslagjaar 2022) bedraagt **het mediaan inkomen** per aangifte in Kortenberg 32.670 euro. Hiermee scoort Kortenberg hoger dan Vlaams-Brabant, waar het mediaan inkomen per aangifte 30.794 euro bedraagt, en hoger dan het Vlaams Gewest, waar het mediaan inkomen per aangifte 28.909 euro bedraagt.
- ▶ 3,3% van de huishoudens in Kortenberg woont in een **sociale huurwoning**. Dit aandeel is lager dan het gemiddelde in Vlaams-Brabant (3,9%). In het Vlaams Gewest woont 6,0% van de huishoudens in een sociale huurwoning. In 2023 stonden in Kortenberg 292 unieke gezinnen op een wachtlijst van een sociale huisvestingsmaatschappij. Dit is 3,5% van het totaal aantal particuliere huishoudens. In de afgelopen jaren zien we een stijgende trend van het aantal gezinnen dat op een wachtlijst van een sociale huisvestingsmaatschappij staat.
- ▶ De federale overheid werkt met verschillende impulssubsidies. Er is nood aan één armoedebeleid i.p.v. te werken met losstaande initiatieven.
- ▶ Er is een winkel voor tweedehandskledij in Kortenberg. Gratis voedselbedeling zou ook kunnen evolueren naar een sociale kruidenier. Op dit moment is er een eigen vrijetijdspas i.p.v. de Uitpas voor kansengroepen in Kortenberg.

► Werkzaamheid

- De werkloosheidsgraad en het aantal werkzoekenden in Kortenberg ligt rond het Vlaams gemiddelde.
- Het aandeel zelfstandigen in hoofdberoep ligt ook in het verlengde van het Vlaams gemiddelde.

► Jobratio en pendelpatronen (2019)

- Heel wat mensen zijn aan het werk buiten de gemeente en zijn dus gevat in de uitgaande pendel.
- Van alle Kortenberggenaren die aan het werk zijn, is 88% actief buiten de gemeente.

► Kortenberg heeft relatief weinig commerciële leegstand

- De leegstand ligt in Kortenberg met 7% lager dan het Vlaams gemiddelde (10,1%).
- Er is een aanspreekpunt binnen de administratie voor ondernemers. Deze deskundige stelt de kermis- en marktreglementen op, helpt bij het organiseren van markten, ondersteunt de adviesraad, ...
- De tevredenheid over de winkelvoorzieningen ligt onder het Vlaams gemiddelde, maar is de afgelopen zes jaar wel gestegen.

Landbouw

Er is een ongewijzigde oppervlakte voor landbouw (53%) en ook het aantal bedrijven met landbouwproductie (41) blijft stabiel.

planeet (Ecologisch)
Conclusies

Verdichting:

- ▶ De cijfers van Kortenberg i.v.m. de verhardingsgraad en het aandeel open ruimte liggen rond het Vlaams gemiddelde.
- ▶ De totale bebouwingsgraad stijgt minder sterk dan gemiddeld in Vlaanderen.
- ▶ 21,4% van de woongelegenheden in Kortenberg zijn appartementen. Dit aandeel is stijgend. Het aandeel appartementen is lager in Kortenberg dan in Vlaams-Brabant (23,8%) en lager dan in het Vlaams Gewest (28,9%).

Toegankelijk groen:

- ▶ Kortenberg heeft een hoge oppervlakte aan toegankelijk groen in vergelijking met Vlaams-Brabant en Vlaanderen. Dit geeft aan dat Kortenberg over een rijke verscheidenheid aan groene ruimten beschikt.

Er is werk gemaakt van een **klimaatplan** en een Lokaal Energie en Klimaatactieplan.

Hoge zuiverings- en rioleringsgraad

Het gemiddeld dagelijks leidingwaterverbruik per persoon in Kortenberg is ongeveer even hoog als het Vlaams gemiddelde.

Kortenberg heeft een hoge zuiverings (93%)- en rioleringsgraad (95%) t.o.v. het Vlaams gemiddelde.

Duurzame verplaatsingen

- ▶ Kortenberg scoort gemiddeld op het gebied van duurzame verplaatsingen (68% t.o.v. 72% Vlaams gemiddelde).
- ▶ Men is relatief meer tevreden over het aanbod van het openbaar vervoer t.o.v. andere gemeenten.
- ▶ Op vlak van 'veilig fietsen' scoort Kortenberg gemiddeld (48% t.o.v. 49% Vlaams gemiddelde). 36% vindt dat er voldoende fietsinfrastructuur is (Vlaams gemiddelde: 52%). Er zijn nog onveilige punten of fietsverbindingen die ontbreken. De staat van de fietspaden is ook niet overal goed.
- ▶ Het aantal wagens per 100 huishoudens (2022) ligt in Kortenberg veel hoger dan het Vlaams gemiddelde (129,1 t.o.v. 113). Daartegenover ligt de milieuvriendelijkheid van het wagenpark, naar ecoscore, hoger in Kortenberg (36% t.o.v. 30%).
- ▶ Er is nood aan bijkomende laadpunten voor elektrische wagens en fietsen.
- ▶ Er is deze legislatuur sterk ingezet op onderhoud- en asfalteringswerken (gemiddeld 600.000 euro jaarlijks) ter bevordering van duurzame verplaatsingen, maar er blijft nog veel werk over. Er is voorzien om 20 km fietsinfrastructuur aan te leggen in de legislatuur 2020-2025. Nu is het zaak om missing links weg te werken via buurtwegen, in de schoolomgevingen... De N2 is een belangrijke ader door het centrum van Kortenberg. De wegbeheerder AWV heeft een studie lopen om die te heraanleggen. Dit heeft een belangrijke impact op Kortenberg (middenstand, mobiliteit...).
- ▶ Koning auto overheerst nog, maar er zijn wel initiatieven genomen om de zachte weggebruiker meer te promoten.

Een significant deel van de lokale elektriciteitsvraag wordt ingevuld met lokaal geproduceerde hernieuwbare energie

- Het aandeel lokaal geproduceerde energie ligt wel nog lager dan in de rest van de provincie en Vlaanderen.
- Grootste deel van de lokale hernieuwbare energie wordt geproduceerd door zonnepanelen.
- Er zijn geen windturbines.

Er is nog heel wat extra potentieel voor zonnepanelen

- In Kortenberg wordt geschat dat nog maar 7,5% van het zonnepotentieel van de daken benut is (2022).
- In Kortenberg groeit de productie door zonnepanelen veel sneller dan in de rest van de provincie en Vlaanderen.

Handhaving rond omgeving staat nog in zijn kinderschoenen. Het bestuur heeft echt expliciet gekozen om hier niet op in te zetten. Men werkt nu op basis van klachten.

Eigen patrimonium duurzaam uitbouwen

► De gemeente Kortenberg beschikt over een uitgebreid aanbod aan infrastructuur. Dit onderhouden en exploiteren kost veel geld. Vanuit klimaatoogpunt worden de normen ook strenger om zo de leefomgeving veilig te stellen. Daarom zal de volgende legislatuur echt ingezet moeten worden op een duurzaam patrimoniumbeheer.

1) Voor nieuwe infrastructuur vertrekt men best vanuit een nieuwe behoeftenstudie. De huidige behoeftenstudie is zo'n vijftal jaar oud. Vanuit deze studie bekijkt men best wat men wil behouden, renoveren, afstoten... Zo komt men tot een strategisch vastgoedplan.

2) Bij de huidige infrastructuur kijkt men best naar polyvalent gebruik. Gedeeld gebruik heeft voordelen, maar moet weldoordacht ingevoerd worden.

3) Meer inzetten op publieke ruimte (bv. bij een verkaveling) voor sport, jeugd, cultuur, ...

4) In het kerkenbeleidsplan denkt men aan diverse manieren van nevenbestemming (van sociale woongelegenheden, tot cultuur- en ontmoeting), maar bekijkt men ook wie de exploitatie van dit alles zal doen? Als de gemeente dit moet ondersteunen, zal dit extra personeelsinzet vragen.

5) Op dit moment zijn er geen zaalwachters voor bepaalde zalen. Vrijwilligers zetten zich in om de zalen te controleren, de sleutels te bezorgen... Als er geen nieuwe mensen in de beheerraden komen, zal het huidige systeem voor de culturele zalen niet houdbaar blijven. Het is goed dat men al eerste stappen richting automatisering van bepaalde taken dacht (bv. sleutelbeheer). Het zou goed zijn mocht er een extra personeelskracht zich kunnen focussen op het beheer van de zalen.

Publieke dienstverlening (vrede, veiligheid en sterke
publieke diensten)

Conclusies

► Kortenberg scoort gemiddeld op vele indicatoren rond het lokaal bestuur

- Inwoners hebben 27% vertrouwen in het gemeentebestuur en zijn 67% tevreden over de (digitale) dienstverlening en de communicatie.
- Het versterkt inzetten op communicatie loont bij de burgerbevraging van 2023. Kortenberg scoort daar ruim boven het Vlaams gemiddelde. Er is versterkt ingezet op communicatie. Zo was communiceren rond openbare werken een werkpunt (bv. tijdig communiceren wijzigingen plannen). Daar werkt nu iemand halftijds aan.
- Participatie en sociaal weefsel scoren rond het Vlaams gemiddelde. De komst van een participatiedeskundige zorgt ervoor dat er rond dit thema visie wordt ontwikkeld en dat er ondersteuning is voor de diensten om hier concreet mee aan de slag te gaan.

Veiligheid

- ▶ Met 41,5 geregistreerde feiten per 1.000 inwoners in 2022 ligt de criminaliteitsgraad in Kortenberg lager dan het Vlaams gemiddelde (64,3).
- ▶ Slechts 3% van de bevraagde inwoners voelt zich vaak onveilig. Dit is lager dan het Vlaams gemiddelde (7%).

Voorzieningen/uitrustingsgraad

Kortenberg scoort hoog op het vlak van uitrustingsgraad/voorzieningen: met 1,88 (Vlaams gemiddelde is 1) als score voor de uitrusting. Vooral op persoonlijke dienstverlening (van kapper tot garage) en zorg is men bovengemiddeld uitgerust. Als men het aantal voorzieningen verhoudt t.o.v. het aantal inwoners komen we aan een score van 0,90. Dit wijst erop dat men geen regionale centrumfunctie heeft. Men valt hiermee in de categorie 'goed uitgeruste andere steden en gemeenten'.

Sport

- ▶ De Kortenbergenaar is gemiddeld iets minder tevreden over de sportvoorzieningen in de gemeente: 69% geeft aan tevreden te zijn, dit draait rond het Vlaams gemiddelde van 75%. Ook al scoort men lager dan gemiddeld, toch is er heel wat aanbod van de verenigingen, aangevuld met aanbod vanuit het lokaal bestuur. Dit gaat van sporthal tot een nieuwe petanquehal.
- ▶ Het aantal sportclubs ligt onder het Vlaams gemiddelde (per 1.000 inwoners 2,6 in Kortenberg t.o.v. 3 in Vlaanderen)
- ▶ De sport heeft op zich heel veel infrastructuur, die ook als gemeenschapsfunctie wordt gebruikt. Men denkt eraan om centraal in de gemeente een nieuwe sporthal te bouwen (naast het UPC). Nu is er een sporthal in Erps-Kwerps en Kortenberg. Men zal moeten bekijken wat de invulling van die twee sites wordt.
- ▶ Voor het zwemmen zijn er prijsafspraken met Zaventem, waar er een nieuw zwembad komt.
- ▶ Er is één kunstgrasveld. Dit is 's avonds veel bevroegd. Er is mogelijks behoefte aan een tweede.
- ▶ De tennisvelden zijn in privéhanden, maar die moeten op lange termijn verdwijnen omdat ze zonevreemd gelegen zijn. De vraag stelt zich of dit bij de nieuwe sporthal ingeplant moet worden. Er leven ook vragen rond outdoorsporten.
- ▶ Algemeen zal men voor sport keuzes moeten maken. Je kunt niet alles doen op de schaal van Kortenberg.

Variabele	Kortenberg	Vlaams gem.
Aantal sportclubs (per 1.000 inwoners, 2022)	2,6	3
Tevredenheid over sportvoorzieningen (tevreden, 2017-2023)	73% - 69%	76% - 75%

Bron: gemeente- en stadsmonitor

Jeugd

- Men is in Kortenberg gemiddeld tevreden over de jongerenvoorzieningen in de gemeente. De tevredenheid ligt wat lager dan het Vlaams gemiddelde. In 2024 worden de speeltuin en het skatepark op de site Colomba vernieuwd en vergroot. Er komen twee speellandschappen bij. Er kan onderzocht worden wat er nodig is om de speelplaatsen van de scholen ook buiten de schooluren open te stellen.
- Ook over de hoeveelheid activiteiten voor kinderen en jongeren is men gemiddeld zeer tevreden.
- Het aantal jeugdbewegingen ligt onder het Vlaams gemiddelde. Alle jeugdverenigingen zitten in gemeentelijke gebouwen. Ze moeten die sinds 2023 openstellen voor derden. In ruil betaalt het gemeentebestuur de nutskosten.
- ▶ Er is één vakantiecoördinator die het vakantieaanbod op elkaar afstemt (aanbod sport-, jeugd- en cultuurkampen en speelpleinwerking). Ook in de deelgemeenten is er een aanbod van activiteiten.
- ▶ Decreet Buitenschoolse opvang en andere activiteiten (BOA): de verenigingen maken al naschools gebruik van de scholen. Dit kan nog groeien.

Variabele	Kortenberg	Vlaams gem.
Tevredenheid over jongerenvoorzieningen (tevreden, 2017-2023)	52% - 46%	57% - 50%
Voldoende activiteiten voor kinderen en jongeren (eens, 2023)	57%	59%
Jeugdbewegingen (per 10.000 inwoners van 3 t.e.m. 30 jaar, 2017-2021)	7,8- 7,7	13,1 - 11,5

Bron: provincie in cijfers.

Cultuur

- De Kortenbergenaar is gemiddeld minder tevreden over de culturele voorzieningen en zeer tevreden over de bibliotheekvoorzieningen.
- Het aantal leden van verenigingen sociaal-cultureel volwassenenwerk ligt onder het Vlaams gemiddelde.
- Toch staat Kortenberg vrij sterk voor cultuur.
- In het auditorium is er Cultuur Kortbij met voorstellingen. Er is buitenprogrammatie: gemeentelijke evenementen en een aanbod voor de scholen. Voor sommige zaken vindt men de weg naar Zaventem of Leuven.
- Qua cultuur kan men de volgende legislatuur nadenken over het vernieuwen van de plakzuilen, de aankoop van een podiumwagen en het duurzamer organiseren van evenementen.
- De uitdaging is de bib van de toekomst: de bib als tweede huiskamer, waar mensen voor heel wat zaken terecht kunnen. Dit is er nu al een stuk: digitale kloof dicht, lezingen...

Variabele	Kortenberg	Vlaams gem.
Tevredenheid over culturele voorzieningen (tevreden, 2017-2023)	56% - 45%	72% - 68%
Tevredenheid over bibliotheekvoorzieningen (tevreden, 2023)	88%	86%
Leden verenigingen sociaal-cultureel volwassenenwerk (per 1.000 inwoners, 2017)	98,7	168,2

Bron: gemeente- en stadsmonitor.

Vrijetijd

Het verenigingsleven werd altijd sterk ondersteund door het bestuur. De verenigingen zorgen voor het sociaal weefsel.

Maar het vrijwilligerswerk evolueert: vrijwilligers verouderen en nieuwe mensen staan niet altijd onmiddellijk op. Vrijetijd doet beroep op vrijwilligers voor het realiseren van evenementen.

Als er te weinig vrijwilligers zullen zijn, dan zal men richting lokaal bestuur kijken. Dit kan niet zonder bijkomende ondersteuning van personeelsleden. Als men van regisseur zou opschuiven naar een groter actorschap, zal dit bijkomende personeelsleden vragen.

Over de hoeveelheid activiteiten in de gemeente en activiteiten voor ouderen is men in Kortenberg gemiddeld tevreden.

Variabele	Kortenberg	Vlaams gem.
Voldoende activiteiten in de gemeente (eens, 2023)	59%	65%
Voldoende activiteiten voor ouderen (eens, 2017-2023)	75% - 50%	71% - 52%

Bron: stads- en gemeentemonitor

Partnerschappen
Conclusies

Kortenbergh laat zich adviseren door 18 adviesraden.

- ▶ De komst van een participatiedeskundige hielp om een kader rond participatie uit te werken en om de medewerkers en het beleid te ondersteunen in werkvormen, aanpak, omgaan met weerstanden, proactief advies vragen, ...
- ▶ Er is binnen Kortenbergh ook oog voor cocreatie. Zo is er een aanbod vanuit het gemeentebestuur (bv. plaatsen van zitbanken, boekenruilkastjes) of ondersteunt men eigen initiatieven (evenementen, tuintjes onderhouden...).
- ▶ De werking van de adviesraden is divers. In de volgende legislatuur zal men moeten inspelen op verschillende tendensen: sommige mensen willen geen levenslang, vast engagement, maar willen wel nadenken over een engagement voor korte periodes en specifieke projecten. Door meer in te zetten op participatie waarbij inwoners rechtstreeks betrokken worden is de rol van een adviesraad niet altijd meer duidelijk. De werking van adviesraden zou kunnen geëvalueerd worden.
- ▶ Door de groeiende stadsdruk is taal soms een barrière om te kunnen participeren. In de volgende legislatuur zal men nog meer moeten kijken hoe men iedereen kan bereiken.

PARTNERSCHAPPEN: CONCLUSIES

- ▶ Er zijn veel bovenlokale connecties met vooral de buurgemeenten. De impact erop is niet altijd even groot.
 - Referentieregio's werden afgebakend om tot grotere coherentie te komen in de intermediaire structuren en om de regionale samenwerking te stimuleren. Kortenberg behoort tot de referentieregio Oost-Brabant met 32 lokale besturen. Men wil dat de samenwerkingsverbanden samen vallen met de grenzen van de regio. Voor drie samenwerkingsverbanden is dit nu nog niet het geval:
 - eengemaakt bibliotheeksysteem (slim netwerk)
 - SE (sociale economie en werk) Welzijnskoepel West-Brabant
 - Lokaal Woonbeleid: Wonen in het hart van Midden-Brabant.
 - Het burgemeesteroverleg is de regisseur van de referentieregio. Kleine gemeenten voelen zich niet altijd erkend.
 - Er is weinig terugkoppeling naar de medewerkers over bepaalde intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Het is soms moeilijk om op die samenwerkingsverbanden te wegen. Binnen de administratie is er meer verankering en personeelsinzet nodig.
 - Het nieuwe politiekantoor van politiezone Herko in Kortenberg wordt nu gebouwd. Rond integrale veiligheid is er in Kortenberg weinig capaciteit. Dit wordt ook nog niet intergemeentelijk opgenomen (bv. rond bestuurlijke handhaving, Lokale Integrale Veiligheidscel - LIVC, GAS...). Binnen de politiezone was er een haalbaarheidsstudie rond opschaling.

PARTNERSCHAPPEN: CONCLUSIES

03. II. INTERNE ANALYSE

Kortenberg als organisatie in kaart.

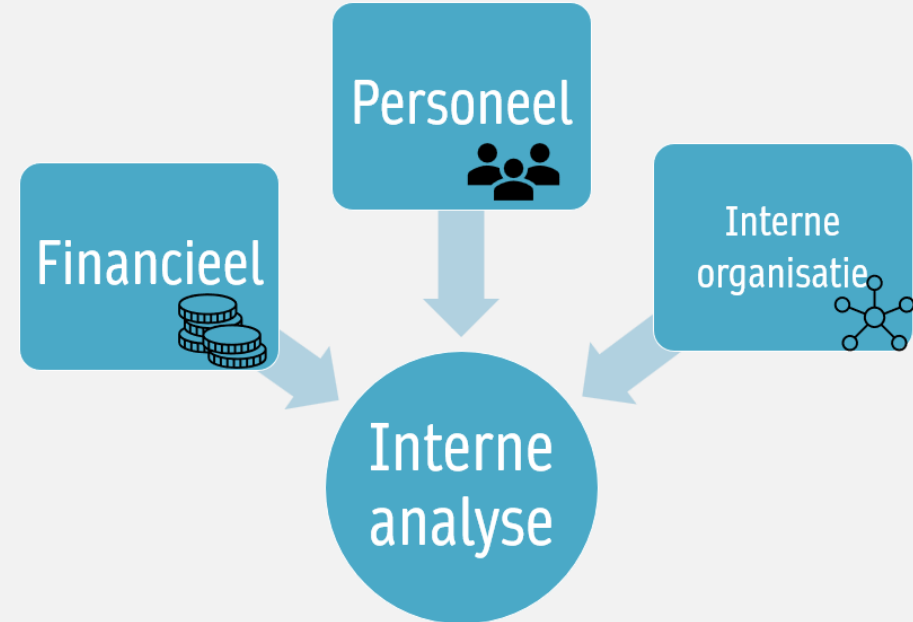
Om in te kunnen spelen op de veranderlijke omgeving moet een lokaal bestuur als organisatie sterk staan. Daarom brengen we in deze omgevingsanalyse ook de capaciteit van het lokaal bestuur in kaart. We doen dit aan de hand van drie dimensies:

- Financiële capaciteit
- Personeelscapaciteit
- Interne organisatie

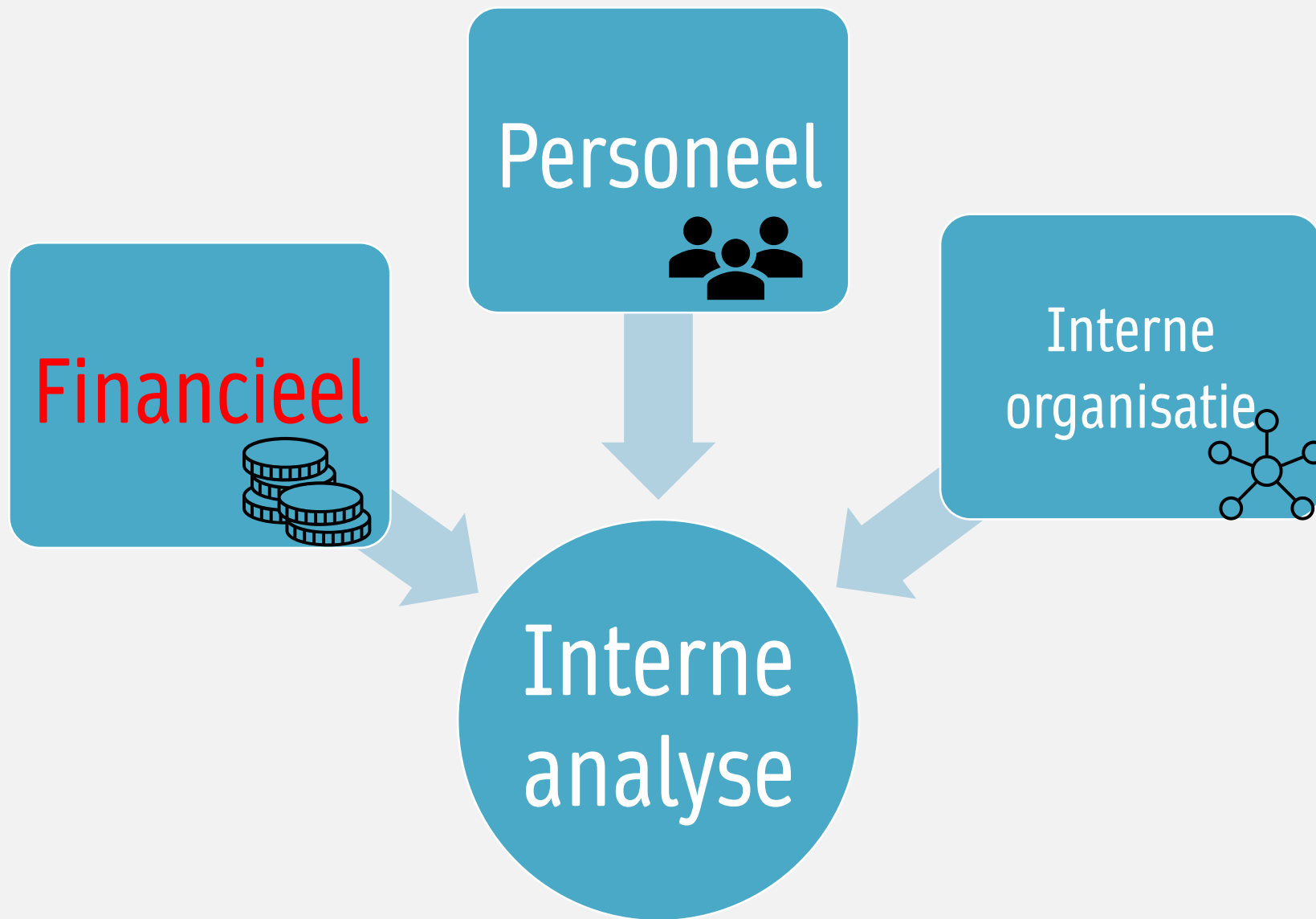
De capaciteit van het lokaal bestuur wordt ook bepaald door 'infrastructuur' en 'netwerk'.

Deze twee dimensies kwamen al aan bod in de externe analyse.

- Infrastructuur: dit kwam aan bod bij 'Planeet'
- Netwerk: dit kwam aan bod bij 'Partnerschappen'.

INTERNE ANALYSE: KORTENBERG ALS ORGANISATIE IN KAART

► **Aan de ontvangstenzijde zien we:**

- lagere aanvullende belastingtarieven (onroerende voorheffing en algemene personenbelasting).
- Kortenberg heeft veel opportuniteiten door de welvaart van de bevolking. Kortenberg kent weinig financiële problemen.
- De overige belastingen brengen meer op (de milieubelasting wordt uitbesteed via Ecowerf, reclaimedrukwerk bv. levert relatief veel op).

► **Aan de uitgavenzijde zien we:**

- Er wordt veel overgebudgeteerd. Tussen het budget en de jaarrekening is er een groot verschil.
- Algemeen overstijgen de uitgaven de inkomsten niet.
- De laatste jaren zijn er weinig schulden. Men probeert ook geen nieuwe schulden aan te gaan. Kortenberg is één van de betere spelers in Vlaanderen.
- Er is een grote autofinancieringsmarge. Er is een hoog gecumuleerd budgettair resultaat.

Variabele	Kortenbergh	Belfius-cluster	Vlaams gem.
Totale ontvangsten per inw. rek. 2022	1.591	1.902	1.987
Ontvangsten uit de werking per inw. 2022	109	245	255
Fiscale ontvangsten per inw. 2022	967	972	855
Ontvangsten uit werkingsubsidies per inw. 2022	473	607	782
Ontvangsten Gemeentefonds per inw. 2022	196	192	345

FINANCIËN

Ontvangsten

De totale ontvangsten per inwoner liggen lager dan de vergelijkbare Belfiuscluster en het Vlaams gemiddelde. Vooral de ontvangsten uit de eigen werking liggen lager. Ook de ontvangsten per inwoner uit het gemeentefonds liggen fors lager dan het Vlaams gemiddelde.

Variabele	Kortenberg	Belfiuscluster	Vlaams gem.
Opercentiemen OV 2022	598	697	927
Waarde 100 opcentiemen per inw. 2022	55	62	43
% APB 2022	7,90	7,18%	7,26%
Waarde 1% APB per inw. 2022	63	66	48
Lokale belastingen per inw. 2022	89,8	66,4	118,1

FINANCIËN

Ontvangsten

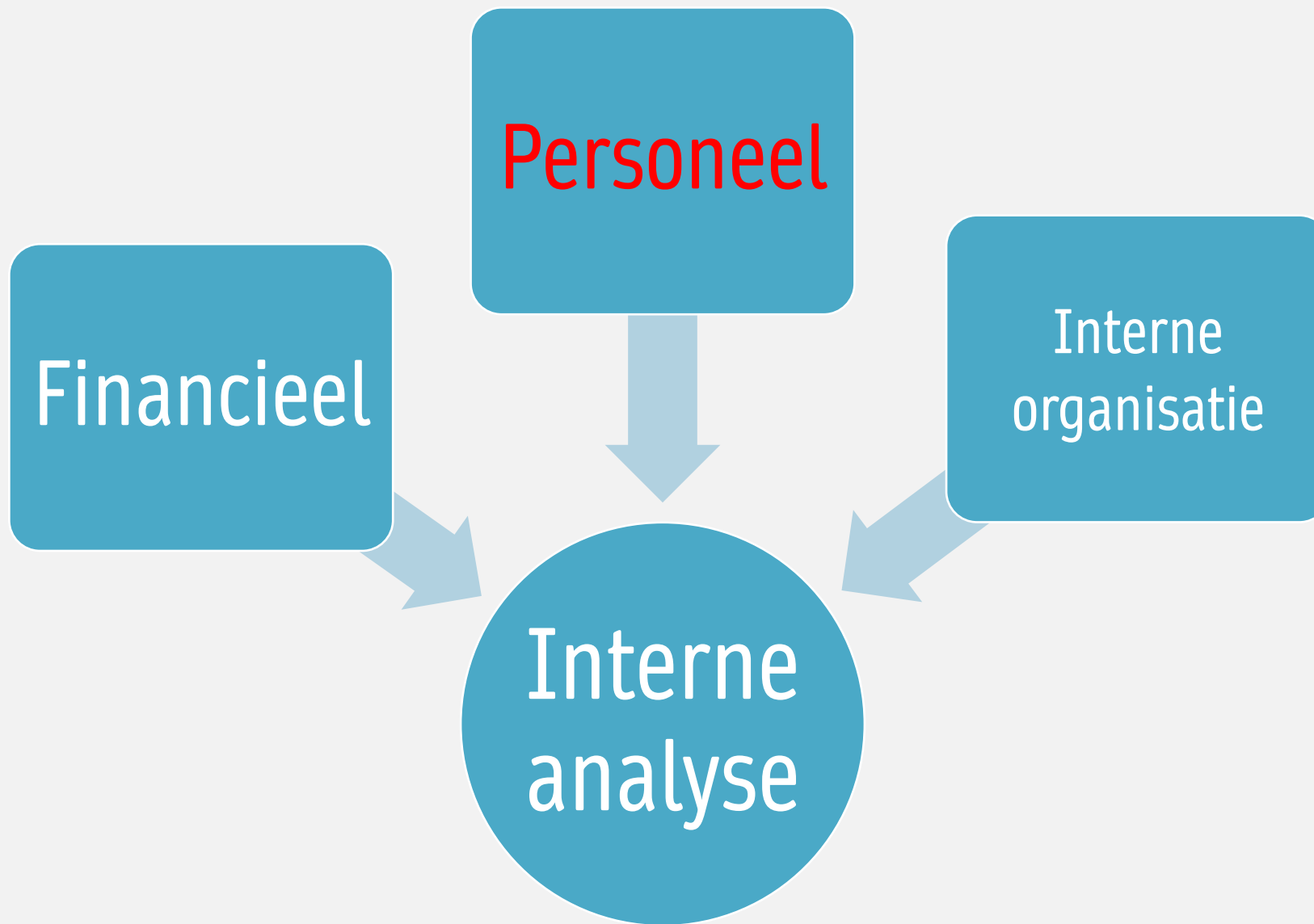
- ▶ In vgl. met Vlaanderen een laag tarief voor OOV. Dit resulteert niet noodzakelijk in lagere inkomsten, gezien de hogere waarde van 100 opcentiemen per inwoner.
- ▶ De waarde van 1% APB ligt in Kortenberg hoger dan het Vlaams gemiddelde.
- ▶ De eigen lokale belastingen zijn relatief hoog t.o.v. de Belfiuscluster, maar lager dan het Vlaams gemiddelde.

Variabele	Kortenbergh	Belfiuscluster	Vlaams gem.
Uitgaven per inwoner exploitatierek. 2022	1.305	1.664	1.796
AFM per inwoner 2022	255	153	103
Gecumuleerd budgettair resultaat per inw. 2022	1.341	1.026	611
Schulden LT per inw. 2022	134	1.105	1.186
Bezoldigingen en pensioenen per inw. 2022	541	848	934
Politiezone per inw. 2022	106	126	134
Hulpverleningszone per inw. 2022	46	43	43
Energiekosten per inw. 2022	88	73	68
Financiële uitgaven per inw. 2022	6	27	28
Investeringsuitgaven per inw. 2022	383	262	353
Investeringsgraad mjp 2022 (inv. t.o.v. totale uitgaven)	199,9%	102,5%	146,7%

FINANCIËN

Uitgaven:

- ▶ De AFM is voor Kortenbergh opvallend hoog.
- ▶ Het gecumuleerd bugettair resultaat ligt ook beduidend hoger dan het Vlaams gemiddelde.
- ▶ De schuldenlast op lange termijn ligt opmerkelijk laag.
- ▶ De bezoldigingen en pensioenen van het personeel liggen ook lager, evenals de bijdrage voor de politiezone. De bijdrage aan de hulpverleningszone ligt boven het Vlaams gemiddelde.

- ▶ Kortenberg kende altijd een laag personeelsaantal in vergelijking met gemeenten met een gelijkaardig inwonersaantal en t.o.v. het Vlaams gemiddelde. De afgelopen legislatuur zijn er een aantal functies bijgekomen. Toch blijft de bezetting aan de lage kant: 6,4 VTE per 1.000 inwoners t.o.v. een gemiddelde van 10,9 bij andere gemeenten van 20.000 tot 30.000 inwoners.
- ▶ Ondertussen is er in heel Vlaanderen echter een war for talent aan de gang. Het wordt moeilijker om de vacatures in te vullen. Dit verhoogt de werkdruk. Naast het inzetten op het invullen van vacatures, is er ook nood aan een goed uitgebouwd retentiebeleid. Door de hoge werkdruk is er minder ruimte om naast het uitvoerende en operationele ook beleidsmatig te werken.
- ▶ Dit geldt met name ook voor de leidinggevende profielen, die back-up zijn voor veel operationele kerntaken.

Randvoorwaarden personeelsbeleid:

- ▶ Verder inzetten op goede tools om efficiënter te werken, de procedures niet te zwaar maken en inschakelen van bv. artificiële intelligentie zijn flankerende maatregelen die het personeel kan ondersteunen.
- ▶ Een uitnodigende, goed uitgeruste werkruimte is een tweede randvoorwaarde. Er zijn plannen om de back-office na de bouw van het nieuwe politiekantoor aan te pakken.
- ▶ Er is een nieuw gebouw aangekocht voor de uitvoerende diensten, maar ook daar zullen de ruimtes aangepakt moeten worden.
- ▶ Men kan verder inzetten op het nieuwe werken (met o.a. tijds- en plaatsonafhankelijk werken, flexibiliteit...).

Risico's personeelsbeleid:

- ▶ Kortenberg is altijd vrij goed gewapend geweest om de uitdagingen aan te gaan. De laatste jaren zijn de uitdagingen toegenomen. Er zijn meer crisissen wereldwijd die invloed hebben op de lokale besturen. Daarnaast schuift Vlaanderen meer en meer bevoegdheden richting die besturen. In combinatie met de 'war for talent' die aan de gang is, kan de bestuurskracht onder druk komen. Kortenberg is goed gelegen. Het lokaal bestuur staat in hevige concurrentie met de privésector op de arbeidsmarkt. Soms is het heel moeilijk om bepaalde vacatures in te vullen. Kandidaten zeggen soms toe, maar haken last minute toch nog af.
- ▶ Mensen hangen minder vast aan hun job en veranderen gemakkelijker van job. Via exitgesprekken e.d. bevroegt men de achterliggende oorzaken. Preventief krijgen mensen ook binnen het lokaal bestuur de kans om een nieuwe uitdaging aan te gaan.
- ▶ In die 'war for talent' zet men in op zowel actief zoeken naar kandidaten, als op het maken van aantrekkelijke vacatures. Er waren searchopdrachten, er was een jobmarkt, LinkedIn... Men evolueert van het passief uitschrijven van vacatures, naar het actief op zoek gaan naar kandidaten voor bepaalde knelpuntberoepen (maatschappelijke werkers, projectenbeheerders/opvolgers voor grondgebiedzaken...). Een sterke employer branding is nodig om hier ook versterkt op in te zetten. Men ondernam hiervoor al eerste stappen: éénduidige foto's, troeven worden in de verf gezet.
- ▶ De juridisering, het aantal taken en de complexiteit ervan neemt toe. Sommige personeelsleden combineren taken binnen verscheidene expertises. Dit kan op langere termijn specialisatie en expertise in de weg staan.
- ▶ Bij eenpersoonsdiensten kan de continuïteit in het gedrang komen.
- ▶ Sommige functies zijn niet expliciet voorzien. Bv. een seniorenconsulent die transversaal kijkt naar de seniorendoelgroep kan een meerwaarde zijn.

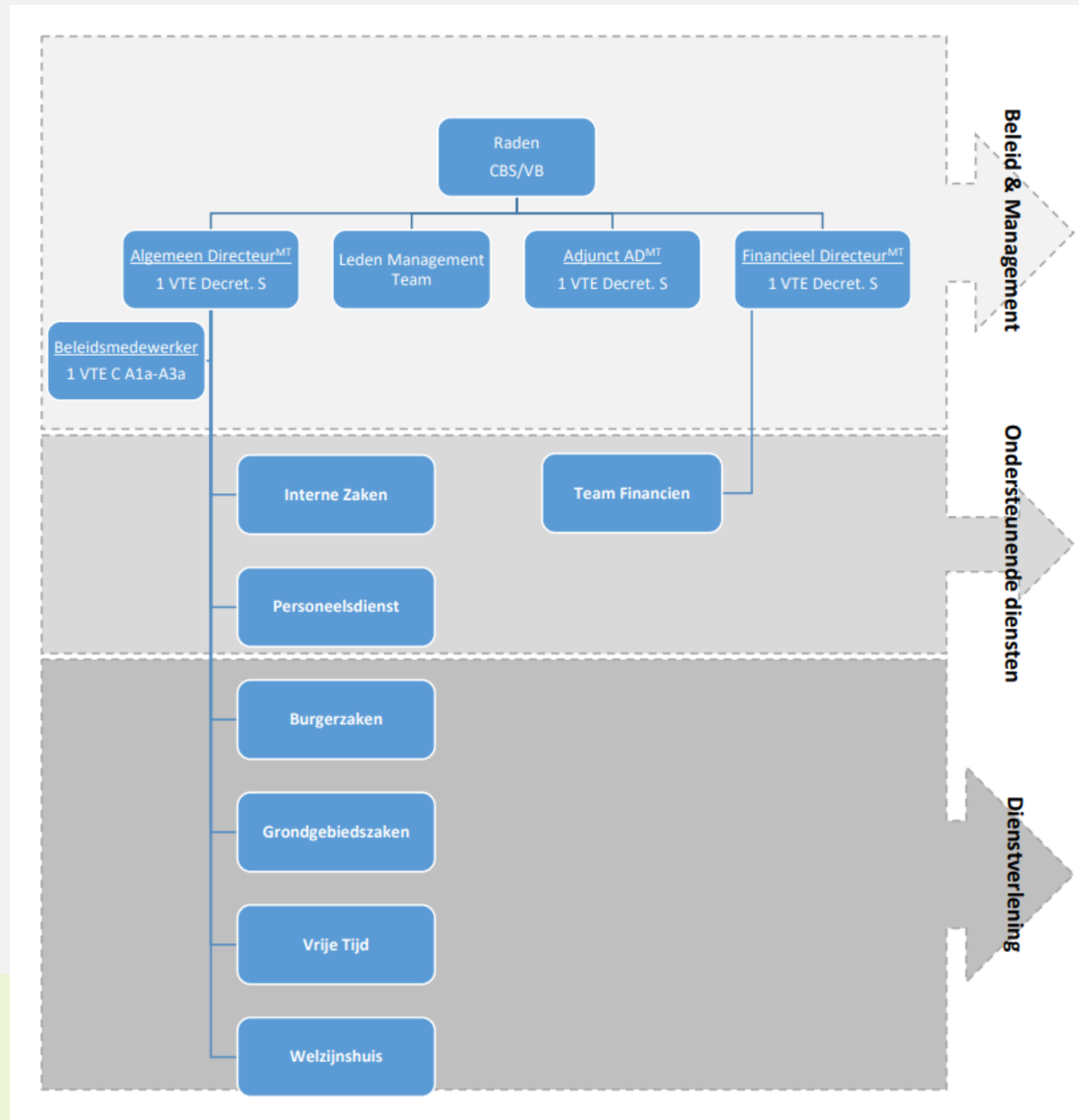
PERSONEELSBEZETTING

Risico's

- ▶ Door de beperkte bezetting focust men zich vooral op het goed draaien van de eigen dienst. Op langere termijn houdt dit het risico van 'verkokering' van de diensten in. Er is bereidheid om over de diensten heen te werken en men doet inspanningen om dit ook daadwerkelijk te doen, maar door de werkdruk komt dit onder druk te staan.
- ▶ Er is nood een focusoefening: waarop wil Kortenberg echt inzetten. Deze kan vertrekken vanuit een traject rond het expliciet maken van waarden. Er was in het verleden al een project. Het zou goed zijn om dit nog eens op te frissen.
- ▶ Na deze focusoefening kan men kijken welke personeelsformatie men daarvoor nodig heeft, met een duidelijke taakverdeling (wie doet wat).
- ▶ Door die werkdruk dreigt men ook minder tijd te hebben om processen dieper uit te werken en te verfijnen. De diensthoofden zijn nog vaak bezig met het invullen van tekorten op hun dienst, vacatures die niet ingevuld zijn. Daardoor is er minder tijd voor beleidsmatig werken.
- ▶ Het inschakelen van consultants en interimjobs gebeurt vaak, zeker voor de hogere functies die niet ingevuld geraken: celhoofden, projectopvolgers/-leiders. Op zich is dit geen probleem, zolang dit tijdelijk en afgebakend is. De expertise moet immers in huis blijven en de afhankelijkheid van externen mag niet te groot worden.
- ▶ Er zijn eenpersoonsdiensten (ondernemen, jeugd, ondersteuning aankopen...). Men clustert die in een cel, zodat die mensen op korte termijn de dringendste zaken kunnen opvolgen of het diensthoofd is de back-up.
- ▶ Voor projectmatig werken is er een systeem afgeklopt dat nu uitgetest wordt met proefprojecten. De komende legislatuur is het organisatiebreed werken een uitdaging: projecten lopen vaak heel ruim, er worden veel stakeholders betrokken... Het is moeilijk om plannings op elkaar af te stemmen.

PERSONEELSBEZETTING

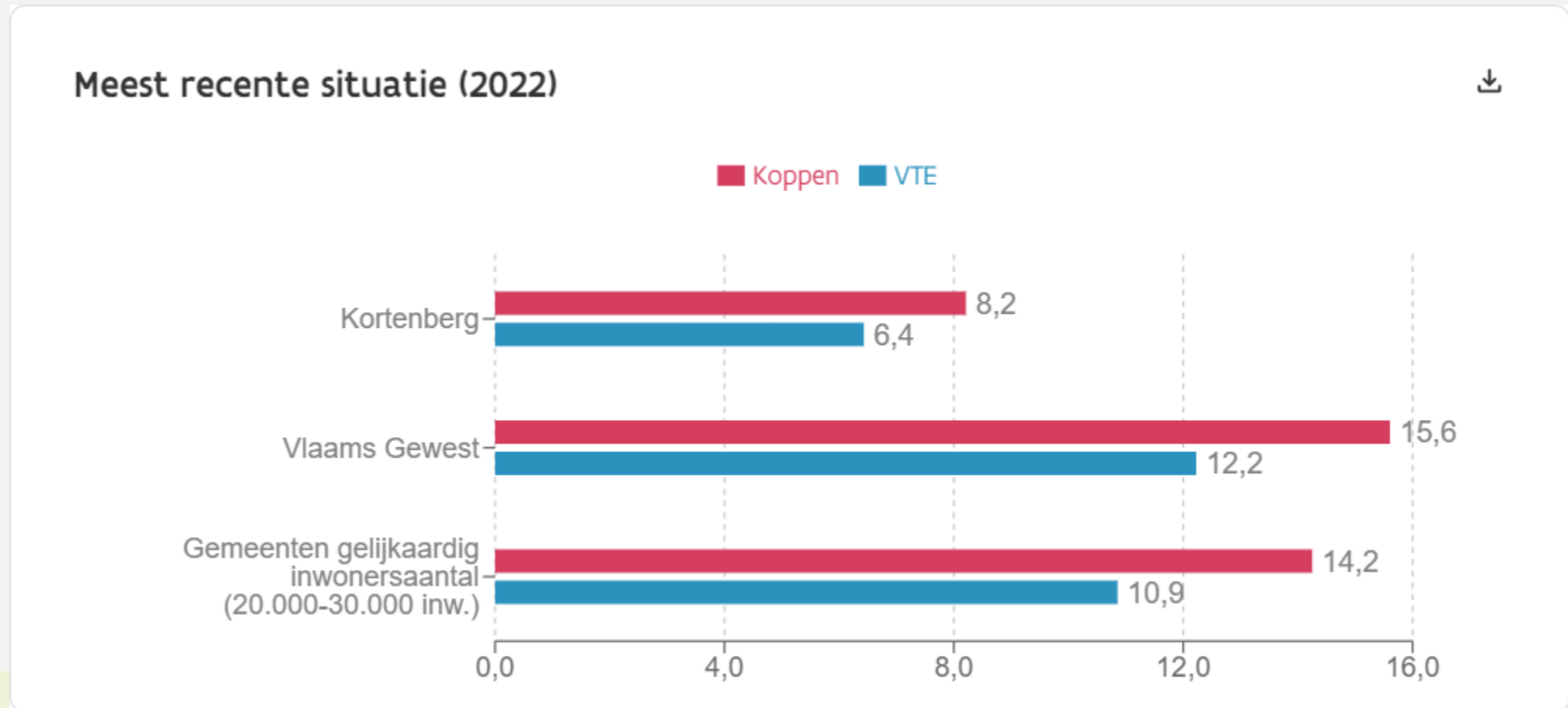
Organogram Kortenberg

PERSENEELSBEZETTING

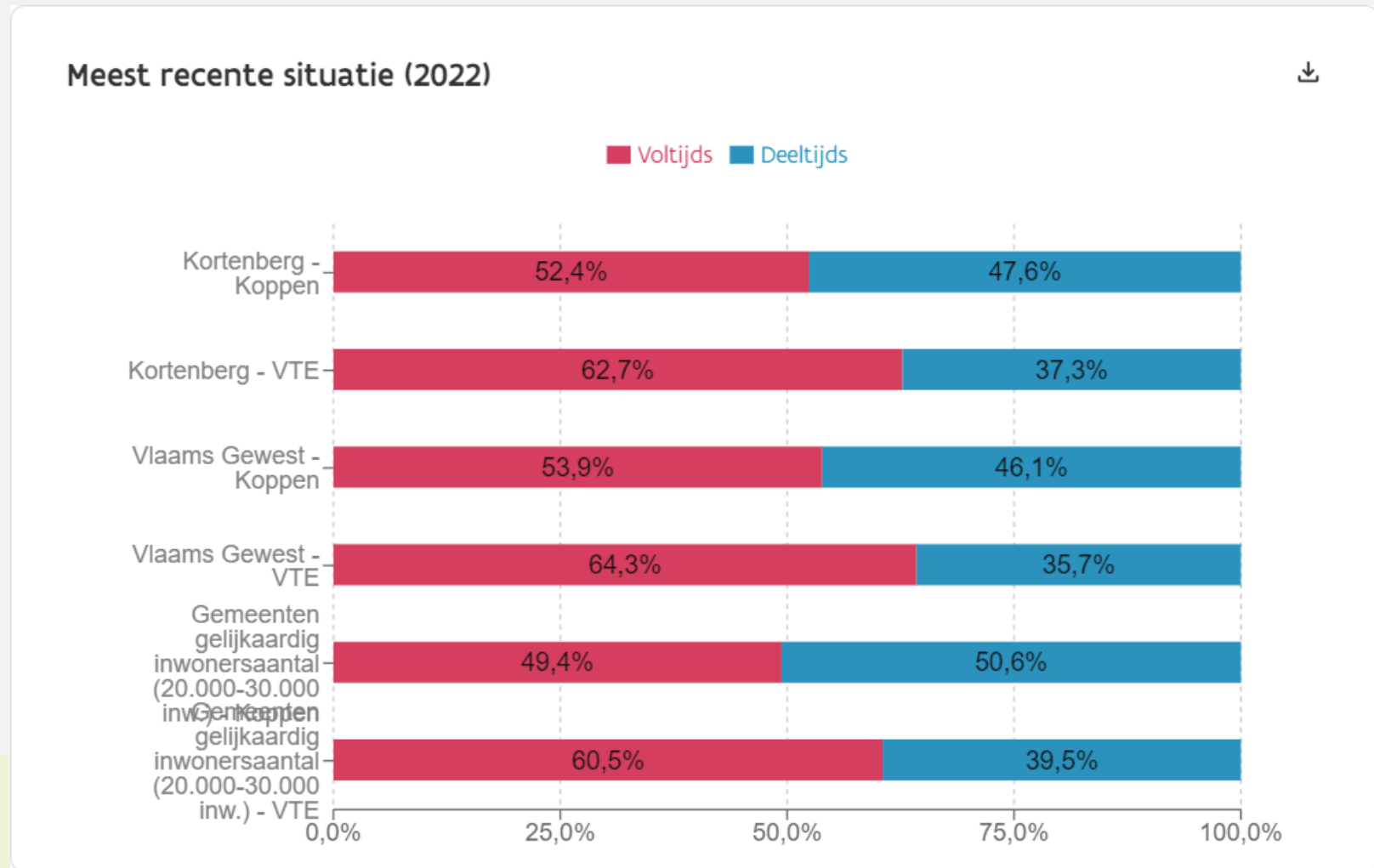
Aantal personeelsleden:

Kortenberg beschikt in totaal over 8,2 koppen / 6,4 VTE per 1.000 inwoners (2023). Dit is zeer weinig, zowel in verhouding met het Vlaams Gewest, als met gemeenten van gelijkaardige omvang.

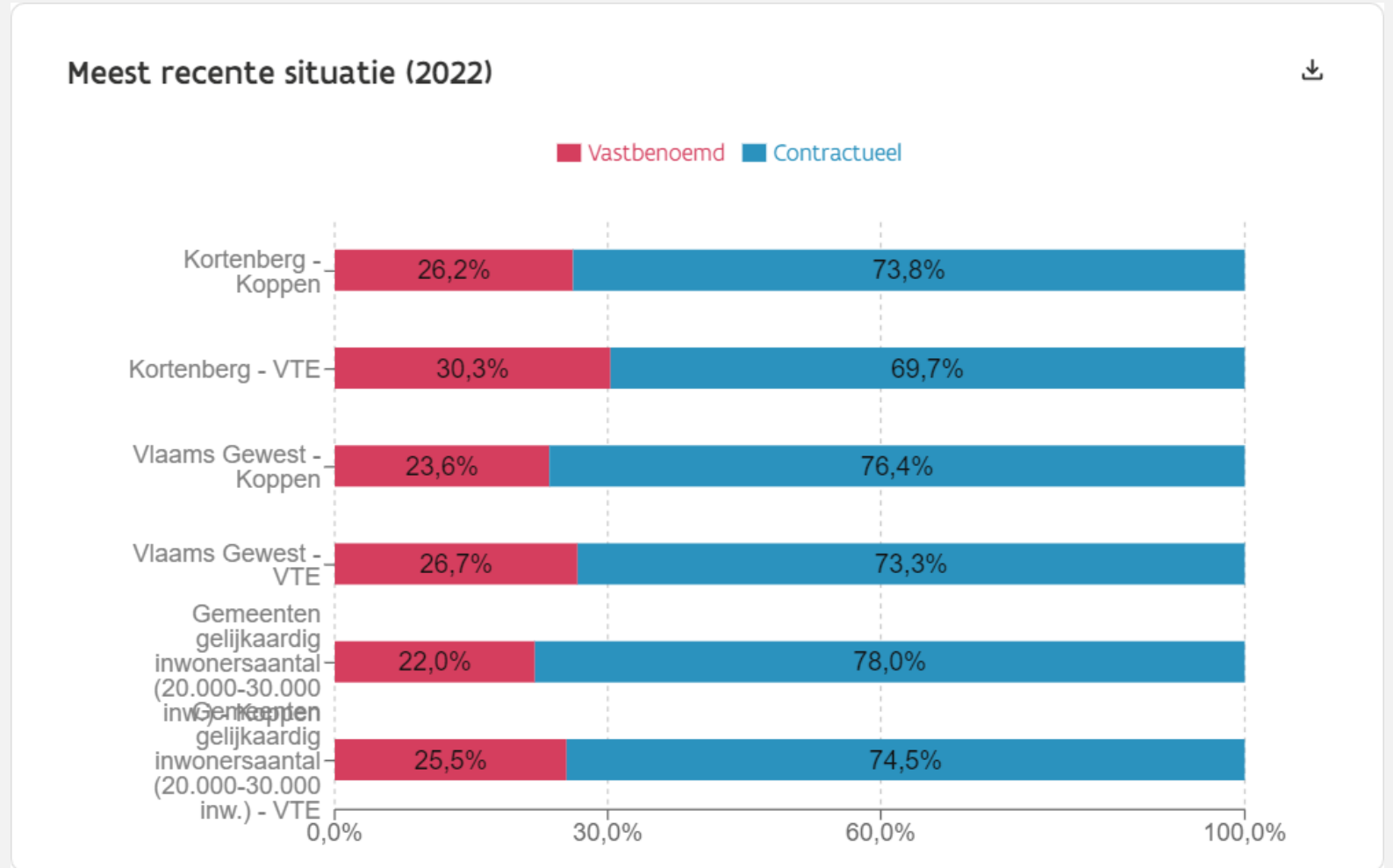
Prestatieregime personeel Kortenberg

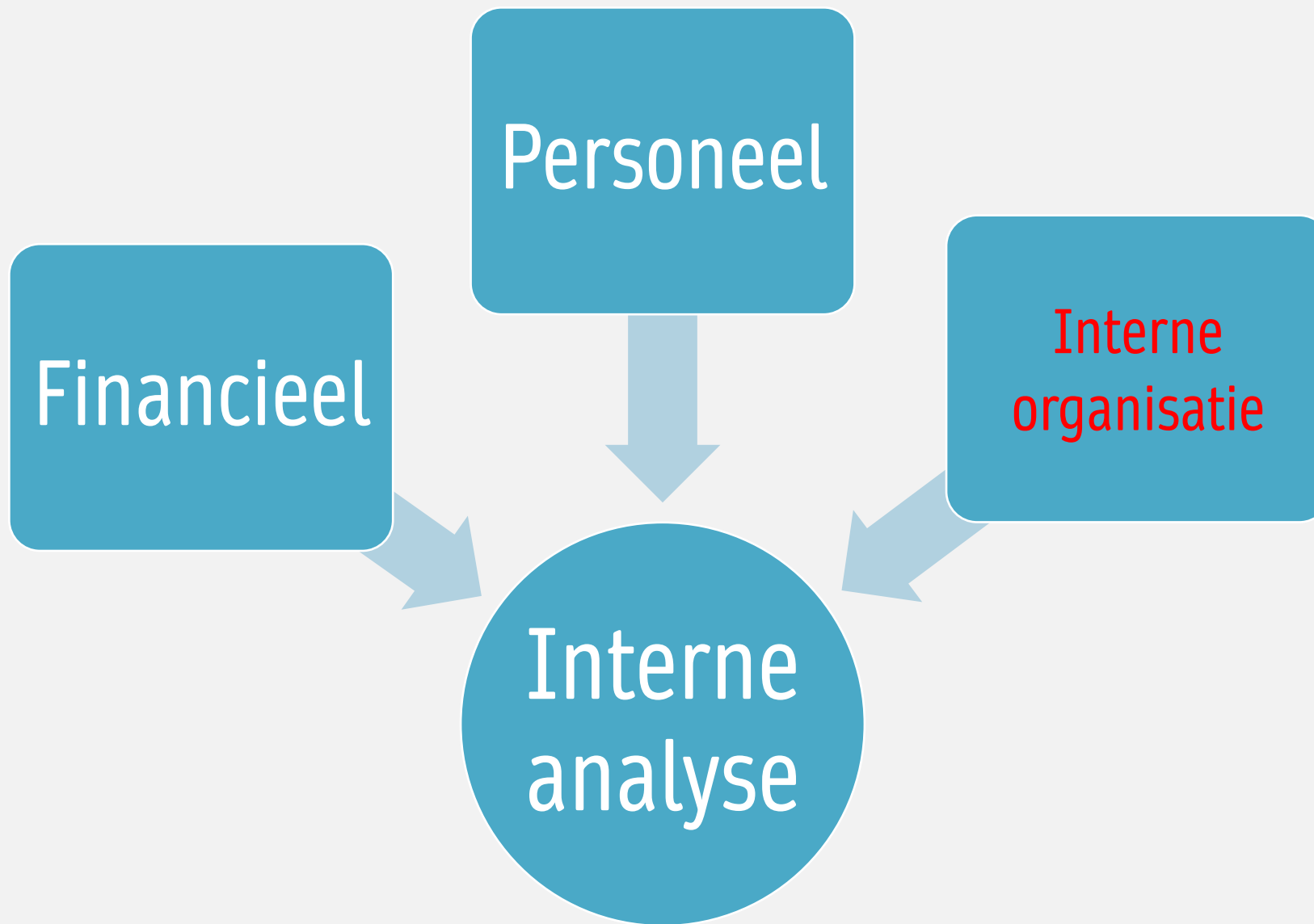
- ▶ Het aandeel deeltijdse tewerkstelling t.o.v. voltijds, ligt in lijn met het Vlaams gemiddelde.

Statuut personeel Kortenberg

- ▶ Aandeel vastbenoemden ligt boven het Vlaamse gemiddelde.

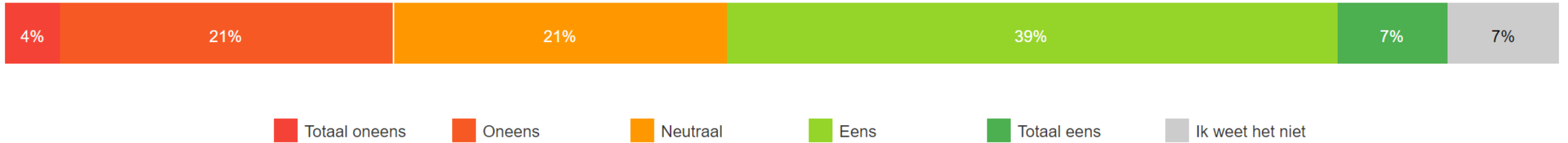

Methodiek

N.a.v. de opmaak van de omgevingsanalyse hielden we een enquête bij 28 personeelsleden over de tien thema's van organisatiebeheersing. We hielden een extra workshop met het managementteam, aangevuld met een aantal andere medewerkers om de resultaten te bespreken.

Op de volgende slides geven we de algemene bevindingen weer.

Kortenberg heeft een efficiënte aanpak op vlak van de aanpak van organisatiebeheersing.

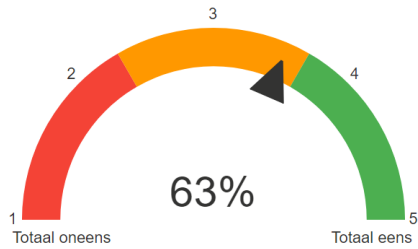

N 28

INTERNE ORGANISATIE

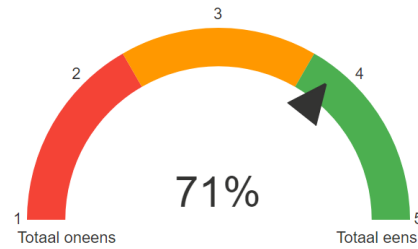
Algemeen

Kortenberg heeft een stevig doelstellingen- en procesmanagement.

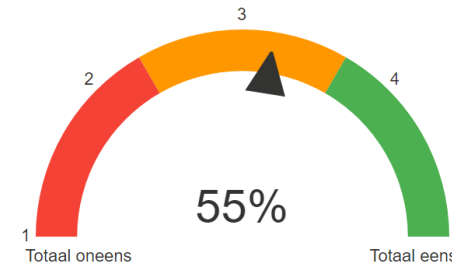
N 27

Kortenberg heeft een gekend en uitgewerkt kader op vlak van belanghebbendenmanagement

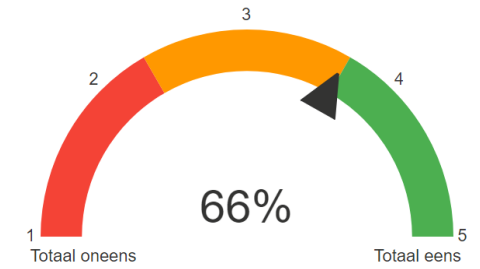
N 27

Kortenberg heeft een adequaat en effectief monitoringssysteem

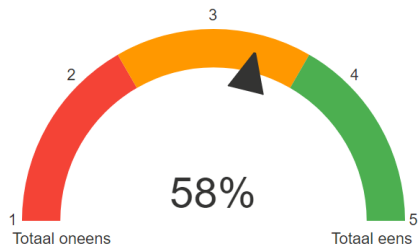
N 27

Kortenberg heeft een goed financieel management

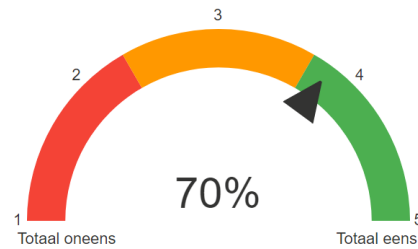
N 26

Kortenberg heeft een duidelijke organisatiestructuur

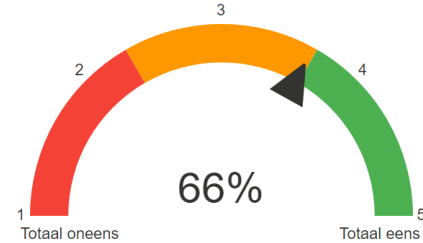
N 26

Kortenberg heeft een goed personeelsbeleid

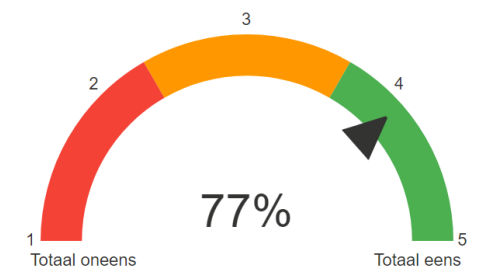
N 26

Kortenberg heeft een goede organisatiecultuur

N 26

Kortenberg heeft een degelijk informatiebeheer en een goede interne en externe communicatie

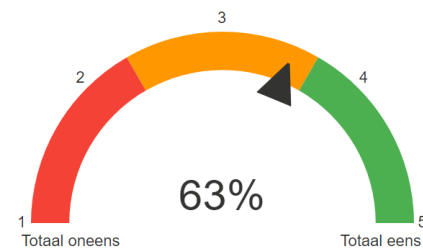

N 26

INTERNE ORGANISATIE

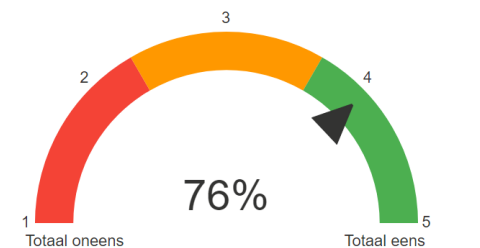
Algemeen

Kortenberg heeft een goed facilitair beheer

N 26

Kortenberg heeft een adequaat ICT-beleid en beheer

N 26

Algemeen:

- ▶ Het begrip organisatiebeheersing is op zich gekend en binnen de organisatie heeft men een model waar men rond werkt.
- ▶ Er wordt een goede focus gelegd op procedures en op de verbeteracties. De evolutie van vastgelegde punten worden periodiek opgevolgd. Door het ontbreken van personeel is dit soms een moeilijke opgave.
- ▶ Organisatiebeheersing is een begrip dat regelmatig aan bod komt in de opvolging van de acties van de meerjarenplannen, alsook bij de kwartaalrapporten. De terugkoppeling gebeurt vanuit de medewerkers en gaat zo naar het bestuur. Op deze manier wordt wel regelmatig bijgestuurd.
- ▶ De communicatie zit vooral op het niveau van het MAT en de diensthoofden. De andere leden van de organisatie hebben niet altijd zicht op de acties.
- ▶ Er wordt vaak in één richting gerapporteerd over organisatiebeheersing (naar het bestuur toe) maar er komt niet altijd gerichte feedback in de omgekeerde richting.

Sterke punten:

- ▶ Er is een goede focus op procedures en verbeteracties, met periodieke opvolging en scoretoekenning.
- ▶ Er wordt regelmatig aan organisatiebeheersing gewerkt, hoewel personeelstekort soms een uitdaging vormt.
- ▶ Er is op zich een gestructureerde aanpak voor het identificeren van pijnpunten en het opstellen van actiefiches, met periodieke evaluaties.
- ▶ Er is opvolging vanuit het managementteam en er wordt ingezet op het verbeteren van de bedrijfscultuur.
- ▶ Er is ambitie om efficiënt te verbeteren en er zijn gemotiveerde mensen die eraan werken.

Aandachtspunten:

- ▶ Gebrek aan communicatie over organisatiebeheersing naar de diensten en een gebrek aan gerichte feedback in beide richtingen.
- ▶ Er is behoefte aan een duidelijke strategie en het verhogen van de betrokkenheid van alle medewerkers is nodig.
- ▶ Trage implementatie van verbeteringen en gebrek aan zichtbaarheid en evaluatie van de resultaten.
- ▶ Te veel tijd besteed aan bevragingen en overleg, wat ten koste gaat van de uitvoering.
- ▶ Onvoldoende strategie om verbeterpunten te beheersen en onduidelijkheid over complexe thema's en processen.

Belangrijkste sterke punt:

De communicatie rond het beleid en nieuwe ontwikkelingen binnen de organisatie is goed georganiseerd, waardoor medewerkers een duidelijk zicht hebben op de te behalen doelstellingen. Dit stimuleert hen om na te denken over de doelstellingen van hun projecten en de stappen die nodig zijn om deze te bereiken.

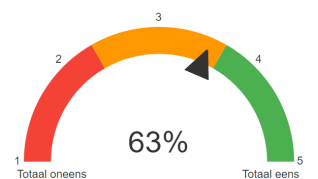
Belangrijkste aandachtspunt:

Behoeftte aan een concrete missie/visie en een systematische herhaling ervan.

INTERNE ORGANISATIE

Doelstellingen- en procesmanagement

Kortenberg heeft een stevig
doelstellingen- en
procesmanagement.

Belangrijkste sterke punt:

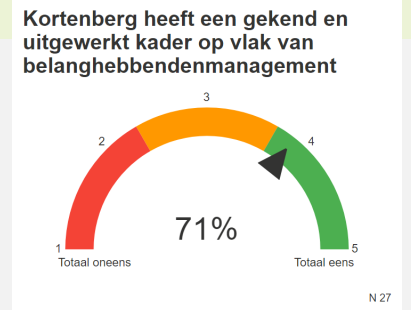
Klantgerichtheid: de organisatie informeert snel en anticipeert op de noden van de klanten (bv. inwoners), met aandacht voor goede bereikbaarheid en correcte informatievoorziening.

Belangrijkste aandachtspunt:

Politici stellen ambitieuze doelen. De haalbaarheid van de doelstellingen dient afgestemd in overleg met de administratie, rekening houdend met de werkdruk en situatie van diensten.

INTERNE ORGANISATIE

Belanghebbendenmanagement

Belangrijkste sterke punt:

Er zijn systemen beschikbaar om data te registreren en er wordt heel wat data verzameld en rapporten opgemaakt.

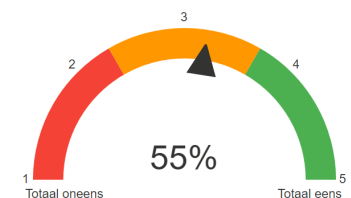
Belangrijkste aandachtspunt:

Evaluatie en doelgerichtheid van rapporten: het is niet altijd duidelijk hoe rapporten geïnterpreteerd moeten worden of hoe ermee omgegaan moet worden. Ze worden onvoldoende gebruikt voor besluitvorming. De focus moet liggen op het doel van monitoring om te voorkomen dat er te veel rapporten worden gemaakt zonder duidelijk nut.

INTERNE ORGANISATIE

Monitoringssysteem

Kortenberg heeft een adequaat en effectief monitoringssysteem

Belangrijkste sterke punt:

De organisatie heeft een gezond financieel profiel. De opvolging van de financiën gebeurt nauwgezet.

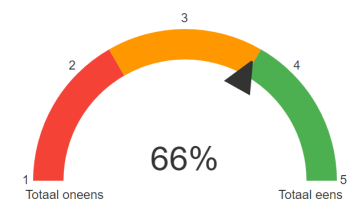
Belangrijkste aandachtspunt:

Er is nood aan duidelijk uitgeschreven financiële processen en periodieke evaluaties.

INTERNE ORGANISATIE

Financieel management

Kortenberg heeft een goed financieel management

Belangrijkste sterke punt:

Over het algemeen een goede doorstroming van communicatie van hoog naar laag (via infomails, debriefing, ...).

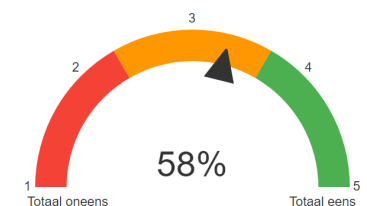
Belangrijkste aandachtspunt:

Dienstoverschrijdende projecten kunnen nog beter. Door het projectmatig werken verder uit te rollen kunnen planningen en verantwoordelijkheden van die projecten nog beter afgestemd worden en de samenwerking tussen diensten nog verbeterd worden.

INTERNE ORGANISATIE

Duidelijke organisatiestructuur

Kortenberg heeft een duidelijke organisatiestructuur

Belangrijkste sterke punt:

Goede opvang van nieuwe medewerkers, inclusief informatieverstrekking.

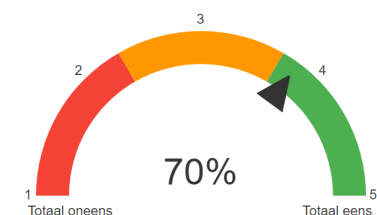
Belangrijkste aandachtspunt:

Er is een tekort aan personeel op sommige diensten (door o.a. moeilijkheden bij het invullen van vacatures) wat leidt tot een hoge werkdruk.

INTERNE ORGANISATIE

Personeelsbeleid

Kortenbergh heeft een goed personeelsbeleid

Belangrijkste sterke punt:

Medewerkers voelen zich voldoende ondersteund door hun directe leidinggevenden en er is ruimte voor overleg op verschillende niveaus.

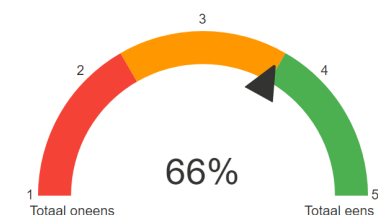
Belangrijkste aandachtspunt:

Er is behoefte aan een betere manier van opvolging van feedback en suggesties van medewerkers, zodat verbeteringen worden doorgevoerd. Beter communiceren wat er met de suggesties en feedback gedaan wordt.

INTERNE ORGANISATIE

Organisatiecultuur

Kortenberg heeft een goede organisatiecultuur

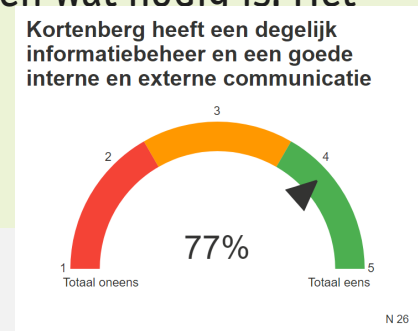

Belangrijkste sterke punt:

Er zijn vaste overlegmomenten met collega's en leidinggevenden, waardoor de communicatie en informatiedoorstroming binnen de eigen dienst goed verloopt.

Belangrijkste aandachtspunt:

Informatie staat verspreid op verschillende plekken en in verschillende versies, waardoor het moeilijk is om te vinden wat nodig is. Het documentbeheer is niet gestructureerd en niet gebruiksvriendelijk en het intranet is niet voldoende uitgebouwd.

INTERNE ORGANISATIE

Degelijk informatiebeheer en goede interne en externe communicatie

Belangrijkste sterke punt:

Adequate terbeschikkingstelling van middelen: medewerkers beschikken over de nodige middelen om hun werk goed uit te voeren, zoals machines, bureaumateriaal, computers, printers, telefonie en internet.

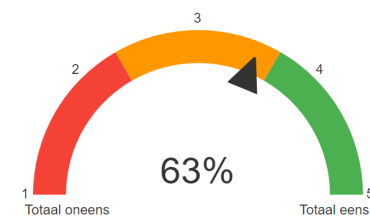
Belangrijkste aandachtspunt:

Het onderhoud van de lokalen en gebouwen kan verbeterd worden.

INTERNE ORGANISATIE

Facilitair beheer

Kortenberg heeft een goed facilitair beheer

Belangrijkste sterke punt:

Het ICT-beleid wordt als kwaliteitsvol ervaren: er wordt geïnvesteerd in infrastructuur, er is een sterke inhoudelijke kennis aanwezig en een erg behulpzame ICT-dienst.

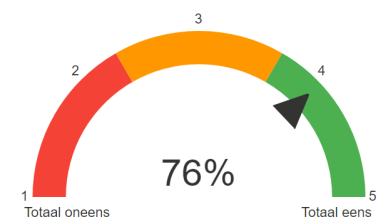
Belangrijkste aandachtspunt:

Communicatie afstemmen op eindgebruiker en zo ook minder digitaal ingestelde collega's volledig meekrijgen in de toenemende digitalisering

INTERNE ORGANISATIE

ICT-beleid en beheer

Kortenberg heeft een adequaat ICT-beleid en beheer

III DE STAKEHOLDERANALYSE

Op 24 april kwamen een twintigtal burgers samen om na te denken over de bevindingen van de omgevingsanalyse, de resultaten van de bevraging van de burgers n.a.v. de gemeente- en stadsmonitor, de resultaten van de charterbevraging en het buurtonderzoek. Het panel werd evenwichtig samengesteld: ondernemers, mensen uit adviesraden en verenigingen, scholen en zorgvoorzieningen.

Door het bespreken van deze resultaten kwam dit panel tot prioriteiten. Die vindt u op de volgende slides.

De politiezone bezorgde ons achteraf hun input. U vindt een samenvatting hiervan na de prioriteiten van het burgerpanel.

Overzicht van de geselecteerde prioriteiten door het burgerpanel:

- 1) Groei van de bevolking tegen 2040 met groene en grijze druk.
- 2) Omgaan met de groeiende diversiteit binnen de bevolking.
- 3) Veiligheid voor de zachte weggebruiker, combineren met een vlotte doorstroming van het verkeer.
- 4) Nood aan een polyvalent en duurzaam patrimonium.
- 5) De bestuurskracht van Kortenberg vergroten.
- 6) Zorgen voor leefbare kernen.

1. Groei van de bevolking tegen 2040 met groene en grijze druk.

De bevolking zal tegen 2040 groeien. Er zal zowel een groene, als een grijze druk zijn in Kortenberg. Daarom zetten we in op:

- 1) Extra capaciteit scholen en opvang. Kijken of de ondersteuning van de opvang voor alle scholen dezelfde kan zijn. Locaties die nu niet gebruikt worden in kaart brengen en kijken of de locaties geschikt zijn voor nieuwbouw voor opvang en/of scholen (bv. oude kleuterschool in Meerbeek, oude bib, kerk...). Daarnaast nog meer jeugdwerking, academie en sportorganisaties in scholen toelaten om tekorten in de opvang op te vangen. Kan het aanmeldingssysteem voor scholen nog meer gericht worden naar de eigen inwoners en kan dit ook zo voor de opvang van baby's en peuters?
- 2) Meer gezondheidszorgers aantrekken (tandartsen, dokters...). Sommige gemeenten geven starterspremies of voorzien consultatieruimtes.
- 3) Verbinding maken tussen generaties, door het organiseren van activiteiten en het creëren van ontmoetingsplekken.

2. Omgaan met de groeiende diversiteit binnen de bevolking.

Hoe zorgen we ervoor dat 'diversiteit' een 'neutraal' begrip wordt? Hoe laten we alle inwoners samen leven, zonder label?
Hoe zorgen we ervoor dat ieder vanuit zijn eigenheid zich hier thuis mag voelen?

1. Nieuwe inwoners met elkaar en de gemeente kennis laten maken.
2. Jaarlijkse verenigingsbeurs waar mensen kennis maken met het aanbod.
3. Initiatieven nemen rond betaalbaar aanbod activiteiten, zonder dat men een stempel draagt.
4. Bij kinderen/jongeren inzetten op integratie binnen scholen en het vrijetijdsaanbod. Zorgen dat alles betaalbaar blijft voor iedereen.
5. Initiatieven nemen om generaties en culturen meer met elkaar te verbinden. Bv. exotisch koken in het dorpsrestaurant.
6. Inzetten op betaalbaar/sociaal wonen voor jongeren, senioren en kansarmen.

3. Veiligheid voor de zachte weggebruiker, combineren met een vlotte doorstroming van het verkeer.

1. Dit door een beter openbaar vervoer (noord-zuidverbinding, verbinden van de 'uithoeken' van de gemeente).
2. Meer en betere parkeergelegenheden op strategische plekken.
3. Bekijken van de doorstroming van het verkeer: verkeer geleiden, zodat sluipverkeer vermindert.

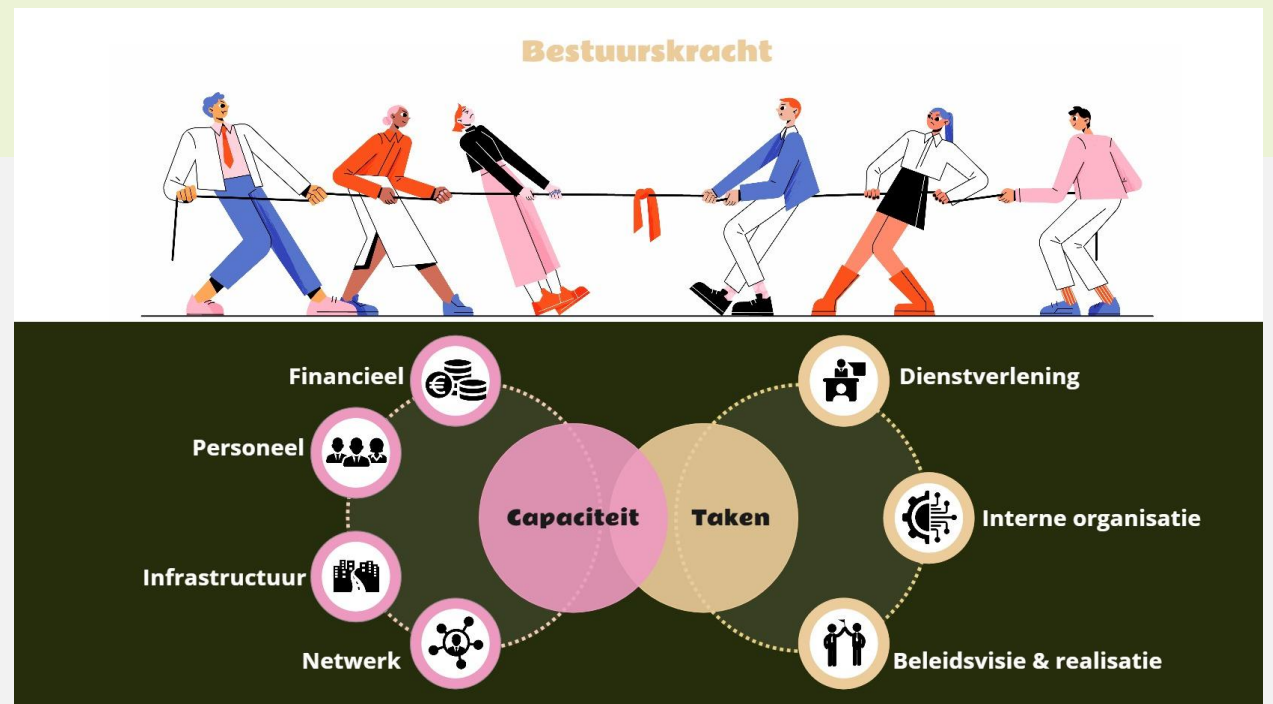
4. Nood aan een polyvalent en duurzaam patrimonium.

1. Nood aan samenwerking met nabij gelegen gemeenten voor een betaalbaar zwembad.
2. Optimale inrichting/vernieuwing van bestaande sportinfrastructuur: meer plaats voor meer sporten en andere activiteiten (bv. aan Noodbosweg).
3. Waardering erfgoed, met her- en nevenbestemming met respect voor de authenticiteit.
4. Kerkenbeleidsplan verder uitrollen en bekijken om bv. jeugd- en andere verenigingen in onder te brengen.

5. De bestuurskracht van Kortenberg vergroten.

In heel veel gemeenten staat de bestuurskracht onder druk. Er is nood aan een focusoefening: wie doet wat. Bij deze focusoefening is een actieve burgerparticipatie gewenst. De focus van de gemeentelijke diensten kan liggen op het nog meer faciliteren van burger- en verenigingsinitiatieven. Men werkt best ook overkoepelend, over de diensten, om het hokjesdenken tegen te gaan. Zo kan men echt werken vanuit een krachtige vierhoeksverhouding: bestuur – gemeentelijke diensten – adviesraden – burgers/ondernemers...

STAKEHOLDERANALYSE

6. Zorgen voor leefbare kernen.

1. We hechten veel belang aan leefbare kernen, waar plek is voor ondernemerschap en dynamiek voor de inwoners. Het handelscentrum (steenweg) moet grondig aangepakt worden en vernieuwd worden. Het ondernemerschap zou ook in de deelgemeenten gestimuleerd moeten worden.
2. We werken aan een groen centrum van Kortenberg (stedelijk karakter). De dorpen willen we landelijk houden met een evenwicht tussen groen en landbouw. De gemeente coördineert de dialoog tussen natuur- en landbouwverenigingen. De betaalbaarheid van de landbouwgronden moet behouden blijven en mag niet gehypothekeerd worden door projecten zoals 'Brabantse wouden'.
3. We willen het economisch belang van de luchthaven niet miskennen, maar willen de impact zeker niet vergroten en het leefbaar houden.

De politiezone gaf voor de politie volgende prioriteit mee: de basispolitiezorg verbeteren.

Welke acties zijn reeds geprobeerd en worden best verder gezet om deze basispolitiezorg te verbeteren?

- Eerste stap uitbreiding interventiedienst met drie inspecteurs zoals goedgekeurd door de politieraad begin 2024
- Opstart operationele verkeersdienst met twee medewerkers zoals goedgekeurd door de politieraad begin 2024
- Operationele ondersteuning door de aanwerving van twee assistenten-niveau C

Zoals was aangegeven in de nota overgemaakt aan de schepencolleges in 2023, is bovenstaande uitbreiding echter onvoldoende om de capaciteitsproblemen binnen de interventiedienst goed te kunnen opvangen en kwaliteitsvol te kunnen werken op verkeersveiligheid en binnen de wijkwerking.

STAKEHOLDERANALYSE

INPUT VANUIT DE POLITIEZONE

04 BIJLAGEN: DE ACHTERLIGGENDE CIJFERS

Sociaal (mensen)

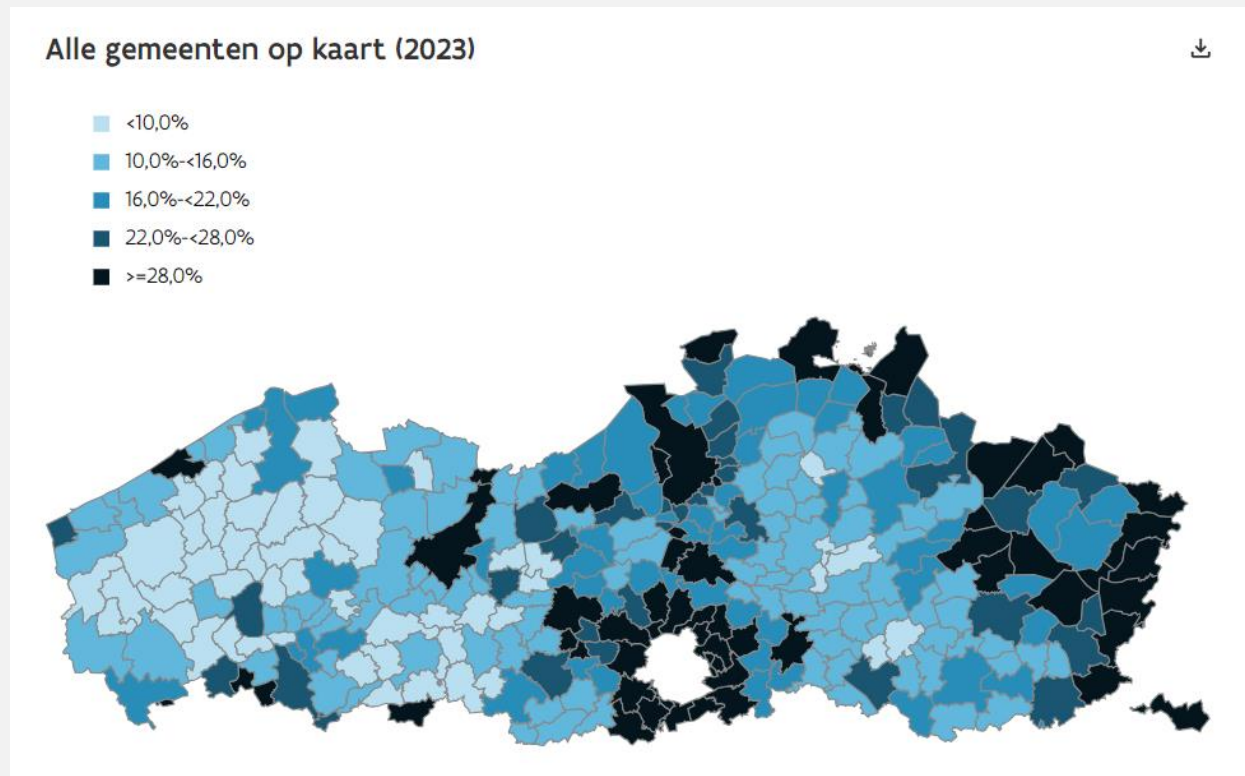
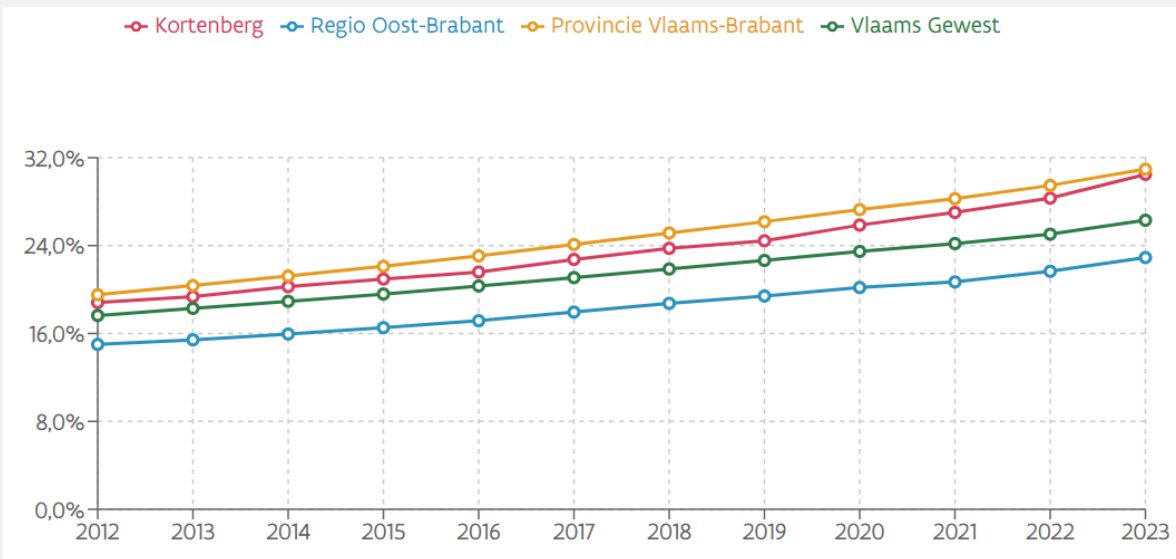
Cijfers die conclusies onderbouwen

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Bevolkingsomvang				
Inwonersaantal (Rijksregister, 2023)	20.939	561.530	1.189.089	6.791.971
Inwonersaantal projecties (Statistiek Vlaanderen, 2040)	22.738	594.489	1.280.494	7.123.894
Verwachte groei inwonersaantal (2023-2040)	+8,6%	+5,9%	+7,7%	+4,9%
Totale aangroei bevolking (5-jarig gemiddelde, per 1.000 inwoners, 2022)	6,8	6,7	8,5	6,9
Natuurlijke aangroei (geboorten-sterften, per 1.000 inwoners, 2022)	0,1	-1,1	0,1	-0,5
Migratiesaldo (immigraties-emigraties, per 1.000 inwoners, 2022)	21,9	11,4	11,9	12,2
Migratiesaldo met een andere Belgische gemeente (per 1.000 inwoners, 2022)	16,3	2,4	3,7	2,3
Migratiesaldo met het buitenland (per 1.000 inwoners, 2022)	5,6	9,0	8,2	9,9
Bevolkingsdichtheid				
Bevolkingsdichtheid (inwoners per km ² , 2003-2023)	511-603	403-455	488-561	443-498

MENSEN

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Diversiteit				
Nieuwkomers (per 1.000 inwoners 18+, 2022)	7,4	11,7	10,3	8,8
Aandeel inwoners niet-Belgische huidige nationaliteit (2013 - 2023)	9,7% - 12,7%	7,9% - 10,7%	8,7% - 11,8%	7,6% - 10,8%
Aandeel inwoners niet-Europese huidige nationaliteit (20123- 2023)	4,0% - 4,7%	3,6% - 5,0%	3,4% - 4,5%	3,1% - 4,5%
Aandeel inwoners niet-Belgische geboortenationaliteit (2013 - 2023)	14,0% - 21,5%	11,6% - 16,9%	14,4% - 21,2%	13,3% - 18,9%
Aandeel inwoners niet-Europese geboortenationaliteit (2013 - 2023)	7,2% - 11,8%	6,5% - 10,1%	8,0% - 12,4%	7,6% - 11,0%
Meerpersoonshuishoudens - homogeen Belgisch (2013 - 2022)	77,9% - 68,9%	82,9% - 76,2%	78,3% - 69,2%	80,1% - 73,1%
Meerpersoonshuishoudens - homogeen niet-belgisch (2013 - 2022)	8,3% - 12,9%	6,4% - 9,3%	9,1% - 14,0%	8,8% - 12,3%

MENSEN

Bron: Gemeente- en stadsmonitor

MENSEN

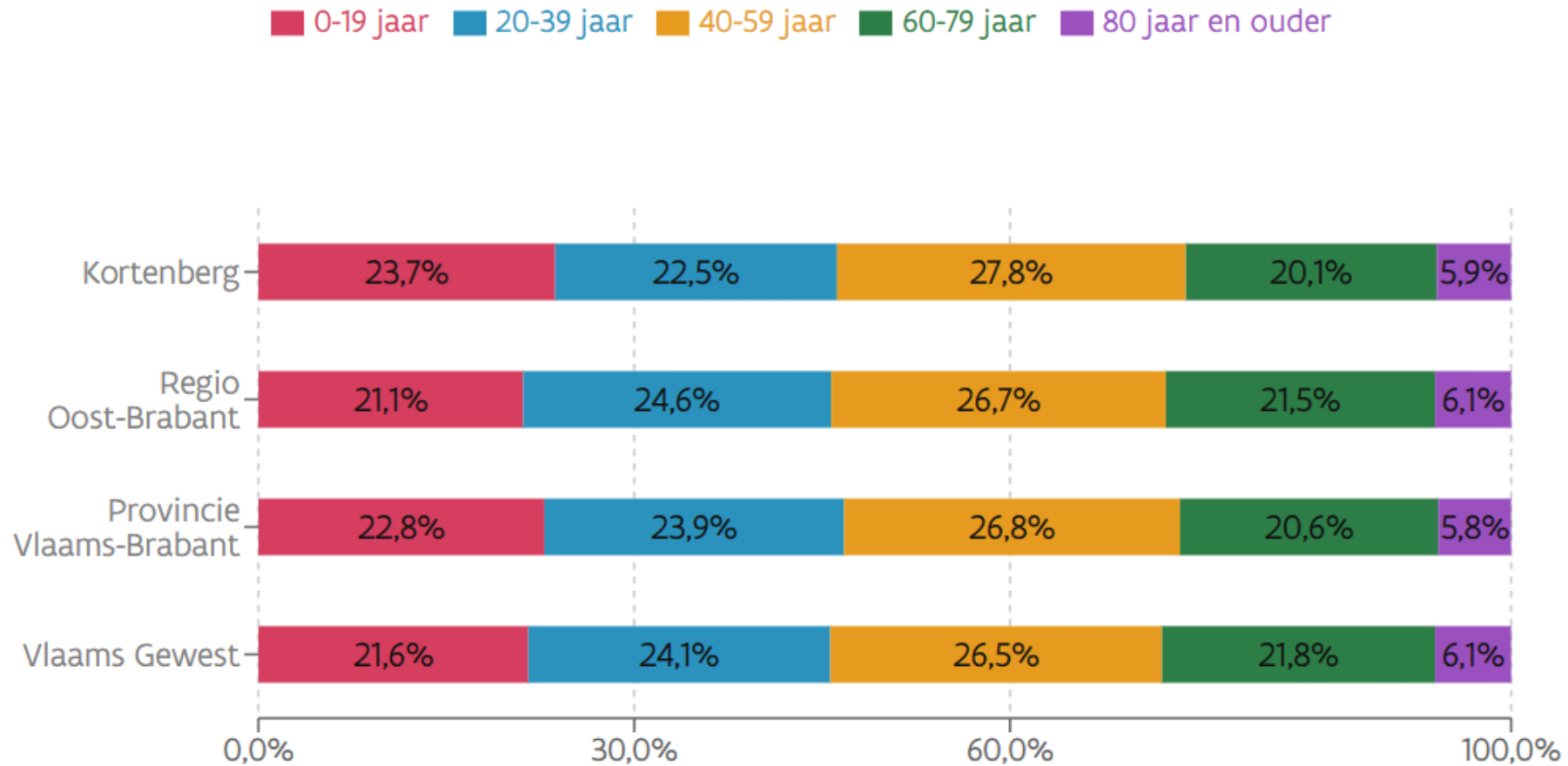
Bevolkingssamenstelling: aandeel personen van buitenlandse herkomst

- ▶ Stijging van aandeel personen van buitenlandse herkomst is relatief hoog
- ▶ Effect van Brusselse rand

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Leeftijdssamenstelling				
Gemiddelde leeftijd (2023)	41,7	42,6	41,7	42,5
Mediaanleeftijd (2023)	42	43	42	43
Grijze druk (65+-ers op 20-64-jarigen, 2023 - 2040)	34,8% - 44,7%	36,1% - 44,7%	34,8% - 42,7%	36,5% - 46,9%
Interne vergrijzing (80-plussers op 65-plussers, 2023 - 2040)	30,1% - 34,5%	29,0% - 34,4%	29,2% - 34,1%	28,9% - 34,6%
Groene druk (0-19-jarigen op 20-64-jarigen, 2023 - 2040)	41,9% - 39,8%	36,6% - 36,3%	40,0% - 40,0%	37,6% - 37,6%

MENSEN

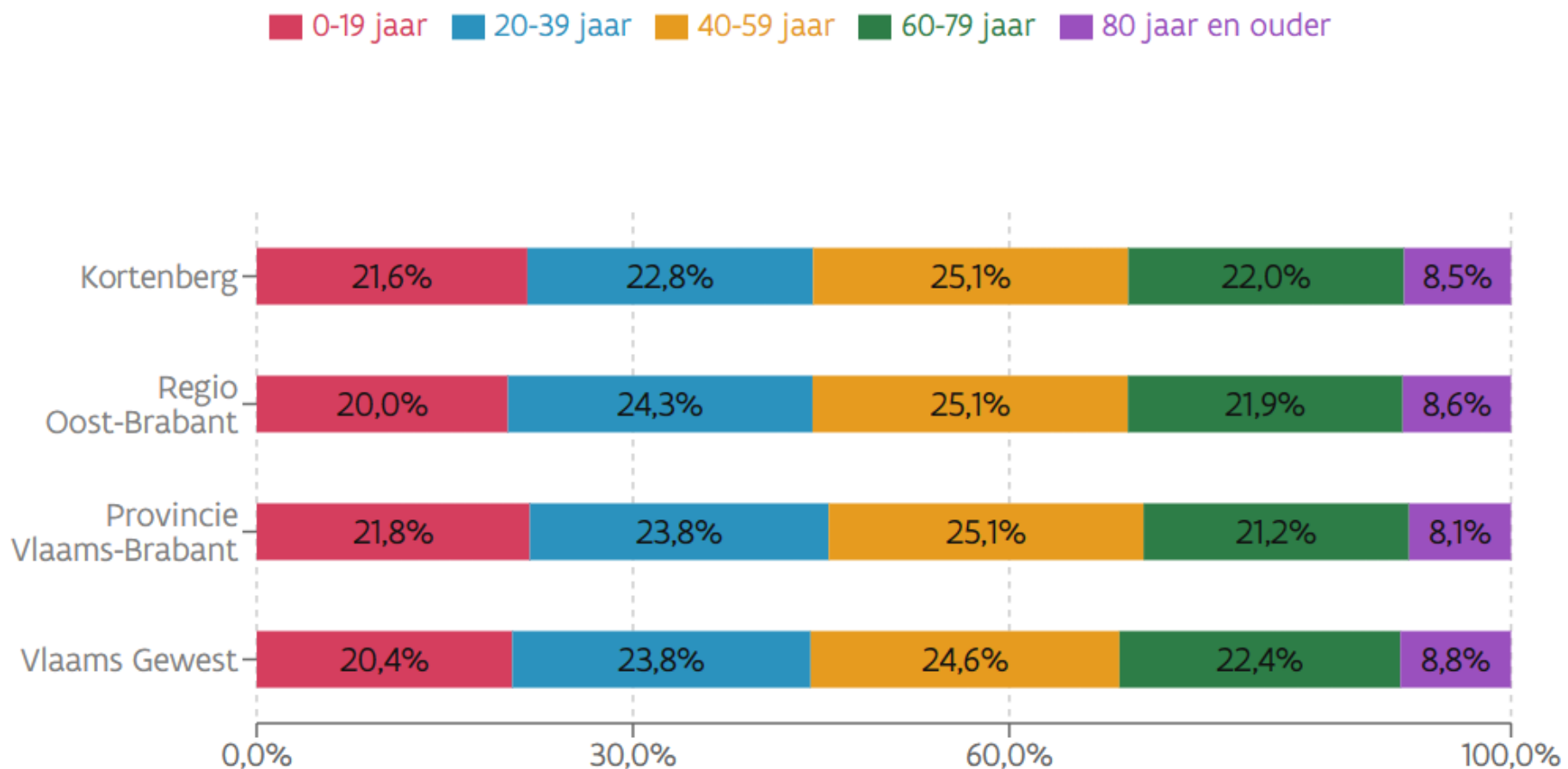
Meest recente situatie (2023)

MENSEN: LEEFTIJDSSAMENSTELLING 2023

Bron: Gemeente- en stadsmonitor

Meest recente situatie (2040)

MENSEN: LEEFTIJDSSAMENSTELLING PROJECTIE 2040

Bron: Gemeente- en stadsmonitor

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Voorzieningen voor ouderen				
Aantal plaatsen woonzorgcentra (per 100 inwoners van 65 jaar en ouder, 2023)	5,7	6,0	5,9	5,8
Aantal plaatsen assistentiewoningen (per 100 inwoners van 65 jaar en ouder, 2023)	3,0	2,2	2,2	2,5
Aantal plaatsen Centra voor Kortverblijf (per 1.000 inwoners van 65 jaar en ouder, 2023)	0,5	1,6	1,7	1,9
Aantal plaatsen dagverzorgingscentra (per 10.000 inwoners van 65 jaar en ouder, 2023)	2,4	2,8	2,3	2,3
Aantal plaatsen lokale dienstencentra (per 10.000 inwoners van 65 jaar en ouder, 2023)	2,4	1,8	1,6	2,0
Tevredenheid ouderenvoorzieningen (Aandeel inwoners dat tevreden is over ouderenvoorzieningen, 2023)	70%	64%	63%	71%
Activiteiten voor senioren				
Aandeel inwoners dat vindt dat er voldoende activiteiten zijn voor ouderen, in procenten (2023)	50%	48%	48%	52%

MENSEN

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Huishoudens				
Totaal aantal huishoudens (2022 – projectie 2035)	8.464 - 9.308	243.416 – 259.882	493.184 - 530.810	2.926.471 - 3.167.298
Gemiddelde huishoudensgrootte (2023 – projectie 2040)	2,45 – 2,32	2,29 – N.B.	2,39 – N.B.	2,30 – N.B.
Huishoudens bestaande uit 1 persoon (t.o.v. huishoudens, 2023 – projectie 2040)	28,9% – 32,9%	33,2% – 36,2%	30,9% – 33,4%	32,9% - 35,6%
Alleenwonenden 18-64 jaar (t.o.v. 18-64 jaar, 2023)	10,8%	14,5%	12,4%	13,9%
Alleenwonenden 75+ jaar (t.o.v. 75+ jaar, 2023)	31,9%	33,1%	33,3%	34,2%

MENSEN

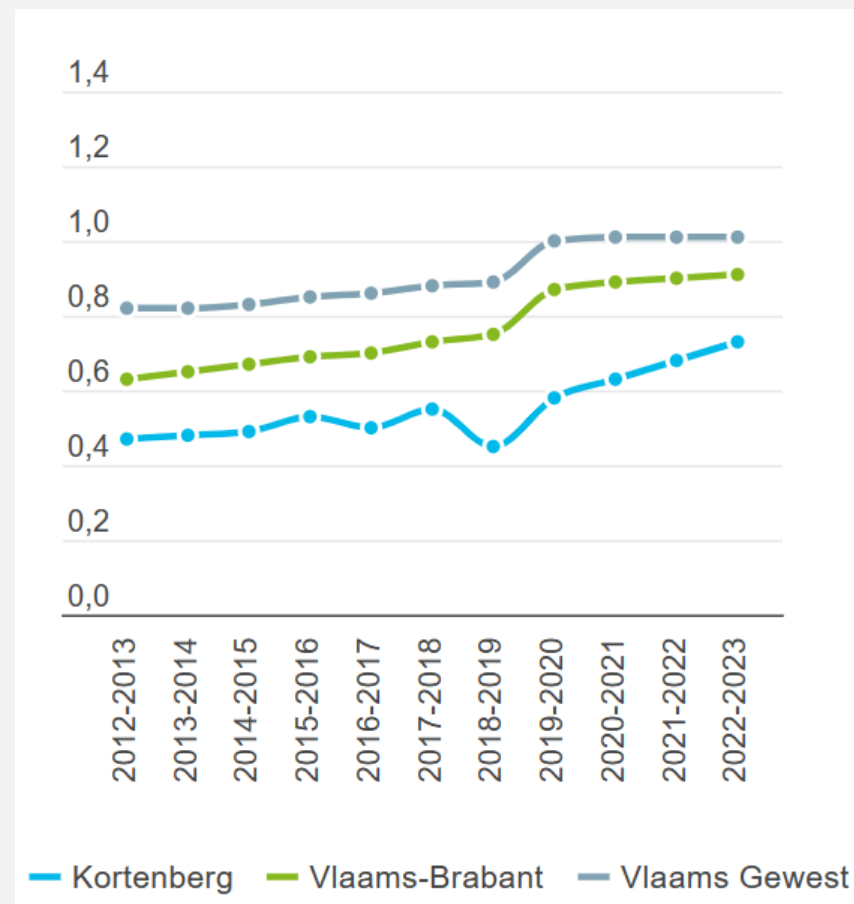
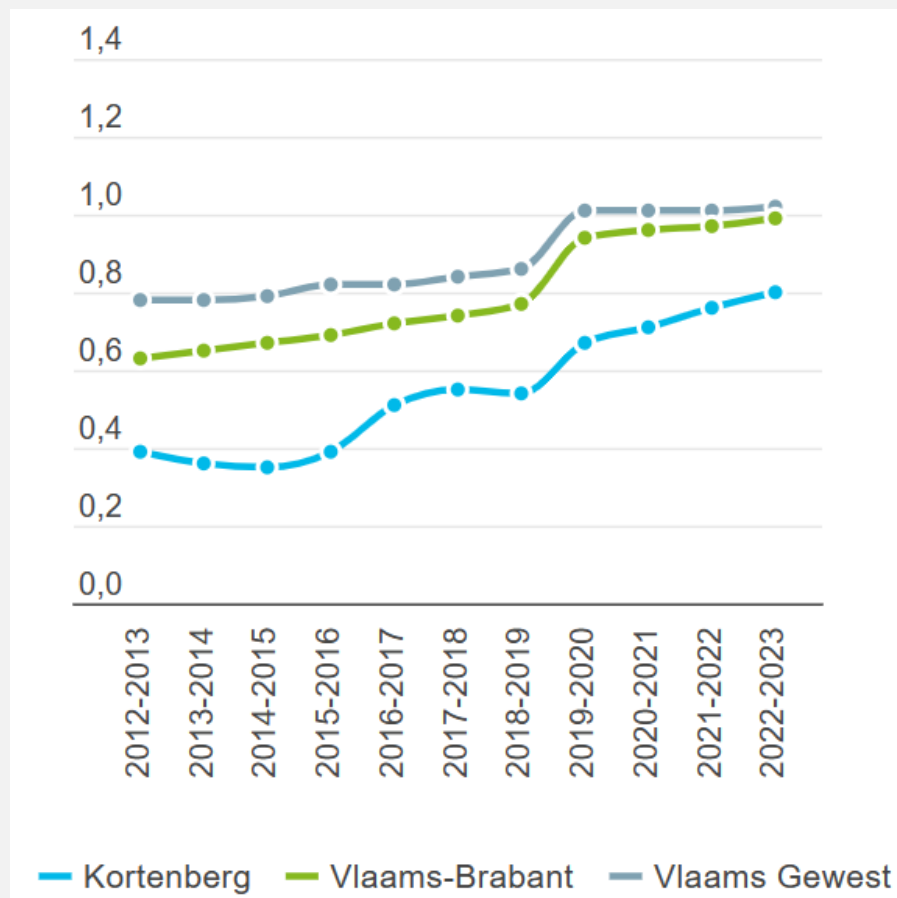
Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Tevredenheid over onderwijsvoorzieningen, tevreden (2023)	81%	86%	82%	86%
Kleuteronderwijs en kinderopvang				
Participatie kleuteronderwijs in het Vlaams onderwijs (2022)	90,5%	95,7%	90,3%	97,8%
Schoolse vertraging & zittenblijven				
Leerlingen basisonderwijs met minstens 1 jaar schoolse vertraging (per 100 leerlingen basisonderwijs, 2022-2023)	5,5%	7,2%	9,1%	12,1%
Aandeel zittenblijvers in het secundair onderwijs (per 100 leerlingen secundair onderwijs, 2022-2023)	4,0%	3,7%	4,4%	4,1%
Aandeel vroegtijdige schoolverlaters (per 100 schoolverlaters, 2021)	6,9%	9,7%	9,9%	11,6%
Hoger onderwijs				
Aandeel hooggeschoolde inwoners (t.o.v. 25-plussers, 2017)	38,3%	39,1%	36,2%	30,2%
Aandeel 20-jarige studenten hoger onderwijs (2022)	58,1%	61,9%	52,5%	56,2%

MENSEN

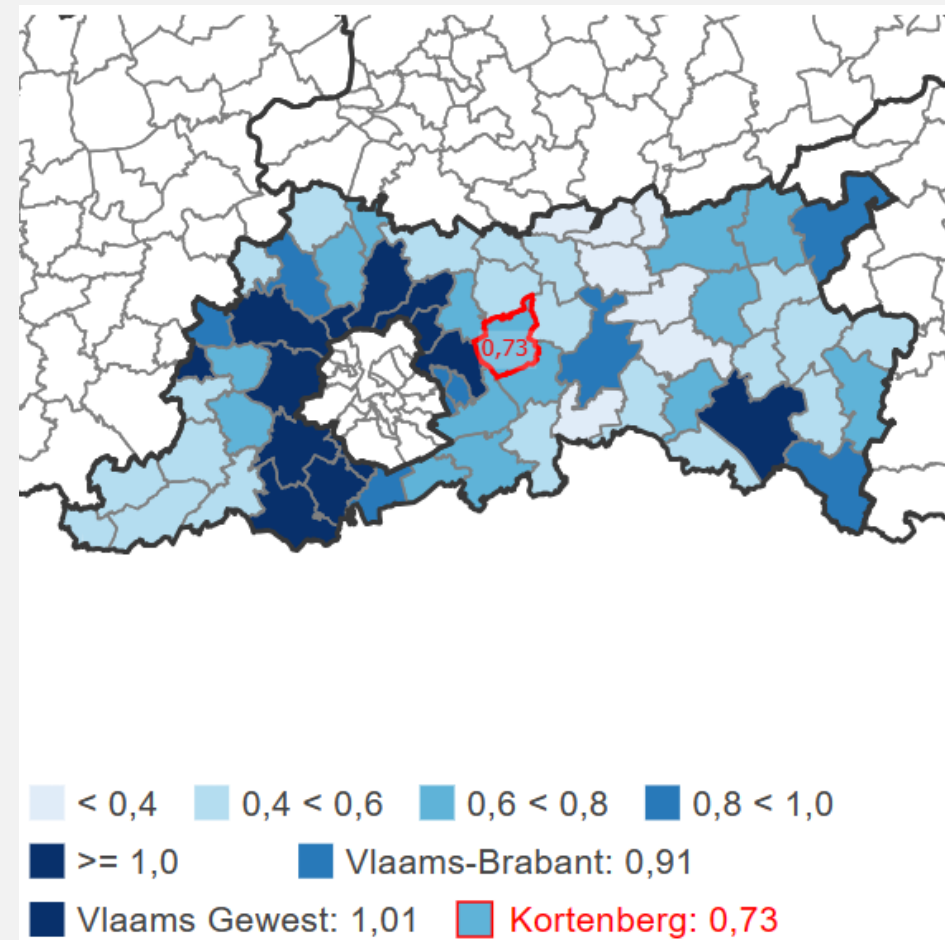
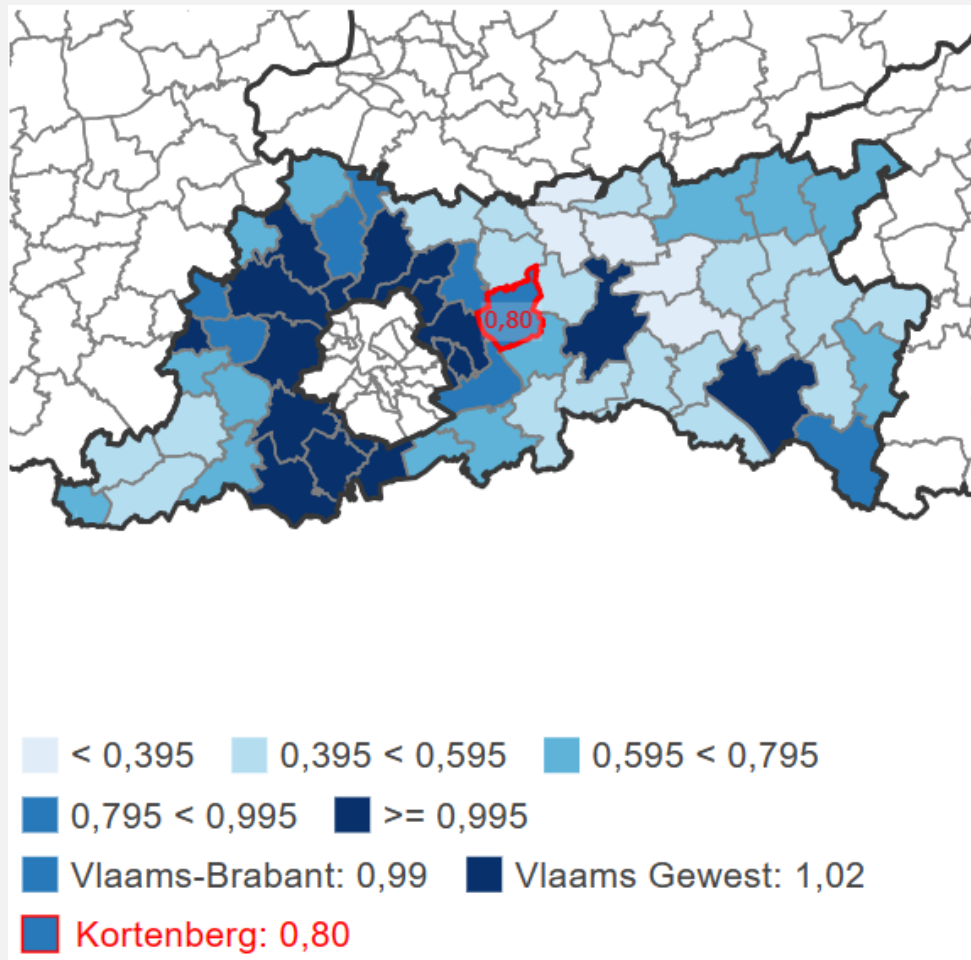
Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Risicokenmerken voor kansarmoede in het basisonderwijs				
Laagopgeleide moeder (2022-2023)	10,6%	/	15,0%	19,7%
Schooltoeslag (2022-2023)	25,0%	/	31,6%	37,0%
Andere thuistaal (2022-2023)	34,7%	/	33,4%	23,5%
Wonend in een buurt met veel schoolse vertraging (2022-2023)	9,3%	/	18,9%	22,0%
Risicokenmerken voor kansarmoede in het secundair onderwijs				
Laagopgeleide moeder (2021-2022)	10,0%	/	15,4%	21,6%
Schooltoeslag (2021-2022)	21,9%	/	31,8%	38,5%
Andere thuistaal (2021-2022)	24,3%	/	25,2%	19,6%
Wonend in een buurt met veel schoolse vertraging (2021-2022)	17,6%	/	19,0%	22,8%

MENSEN

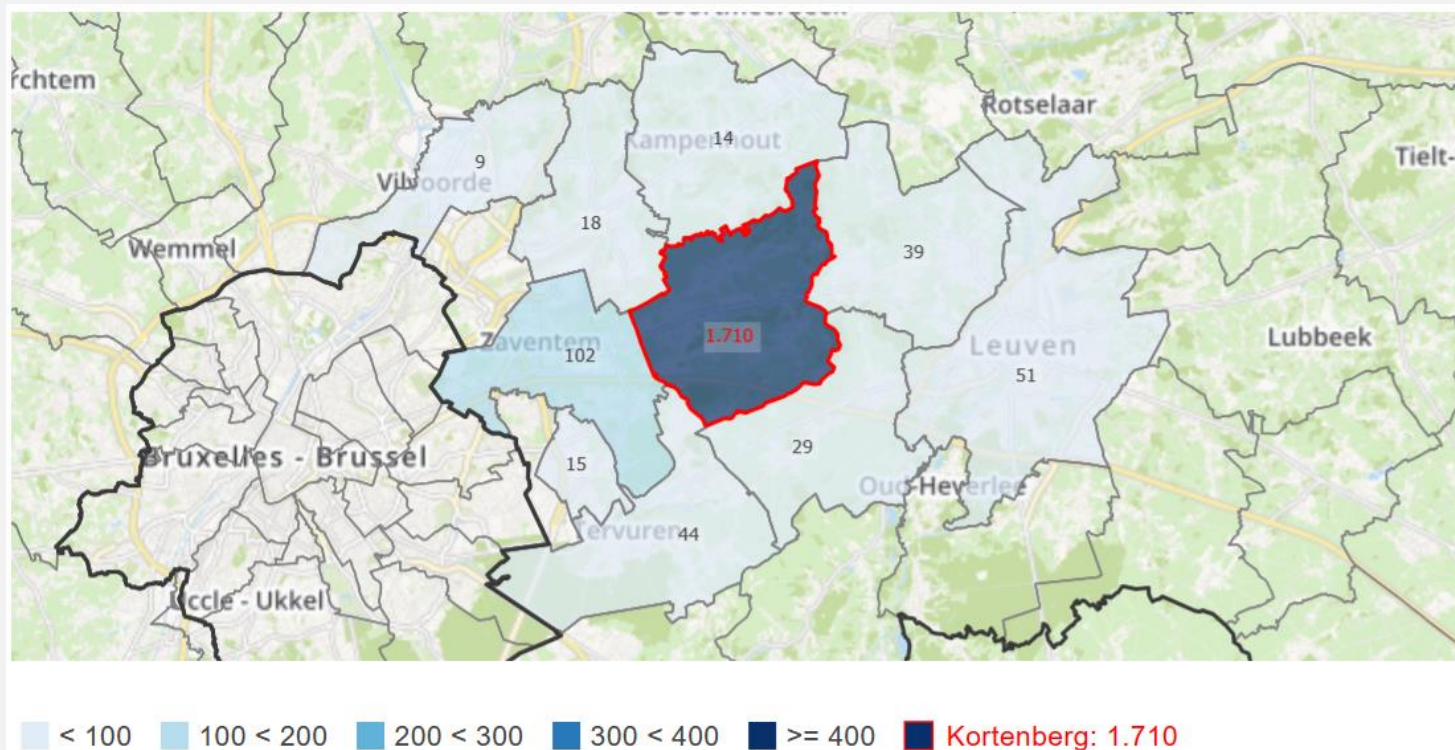
Evolutie onderwijskansarmoede-indicator basisonderwijs (links) en secundair onderwijs (rechts), 2022

Gemiddelde onderwijskansarmoede-indicator gewoon basisonderwijs (links) en secundair onderwijs (rechts) volgens woonplaats (2022-2023)

De belangrijkste pendelstromen van leerlingen basisonderwijs vanuit Kortenberg (2021-2022)

Blijft in Kortenberg: 1.710

leerlingen of 81,7%.

Gaat buiten Kortenberg naar een basisschool:

Zaventem (102 of 4,9%),

Leuven (51 of 2,4%),

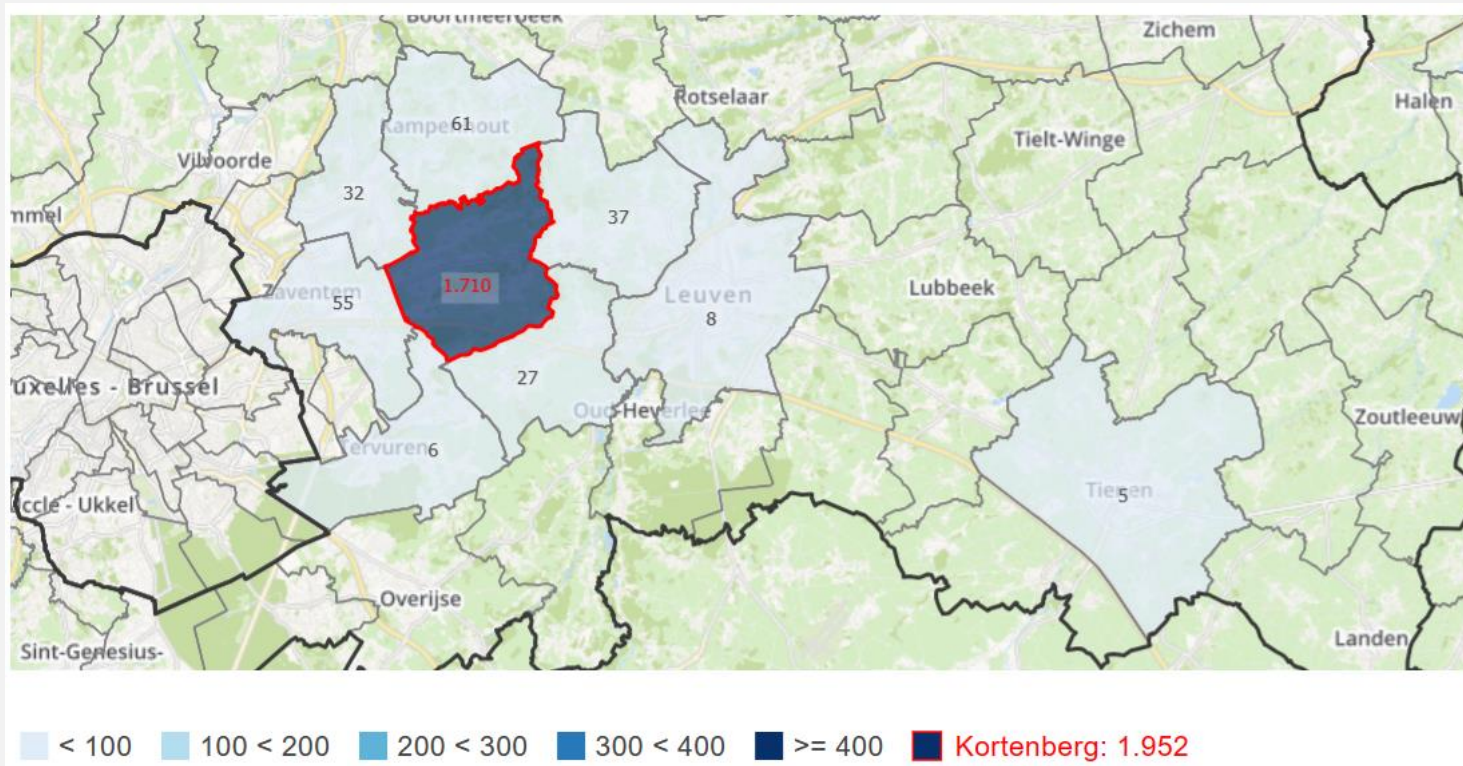
Tervuren (44 of 2,1%),

Herent (39 of 1,9%),

Bertem (29 of 1,4%),

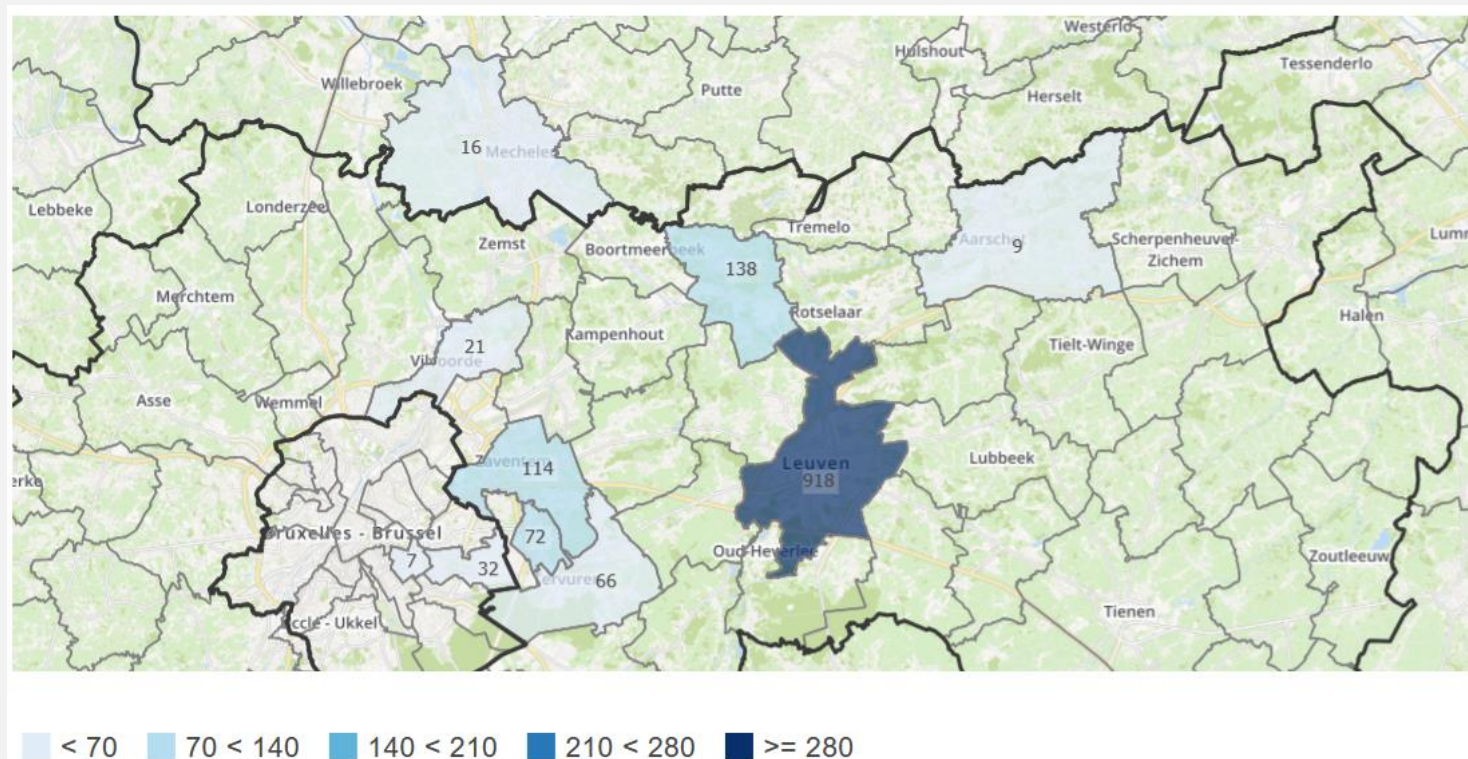
Steenokkerzeel (18 of 0,9%)

De belangrijkste pendelstromen van leerlingen basisonderwijs naar Kortenberg (2021-2022)

Kampenhout (61 of 3,1%),
Zaventem (55 of 2,8%),
Herent (37 of 1,9%),
Steenokkerzeel (32 of 1,6%),
Bertem (27 of 1,4%),
Leuven (8 of 0,4%)

Er is geen secundair onderwijs in Kortenberg. De belangrijkste pendelstromen van leerlingen secundair onderwijs vanuit Kortenberg (2021-2022)

Leuven (918 of 63,7%),
Haacht (138 of 9,6%),
Zaventem (114 of 7,9%),
Wezembeek-Oppem (72 of 5,0%),
Tervuren (66 of 4,6%),
Sint-Pieters-Woluwe (32 of 2,2%),
Vilvoorde (21 of 1,5%),
Mechelen (16 of 1,1%),
Aarschot (9 of 0,6%),
Etterbeek (7 of 0,5%)

Cijfers basisscholen en opvang

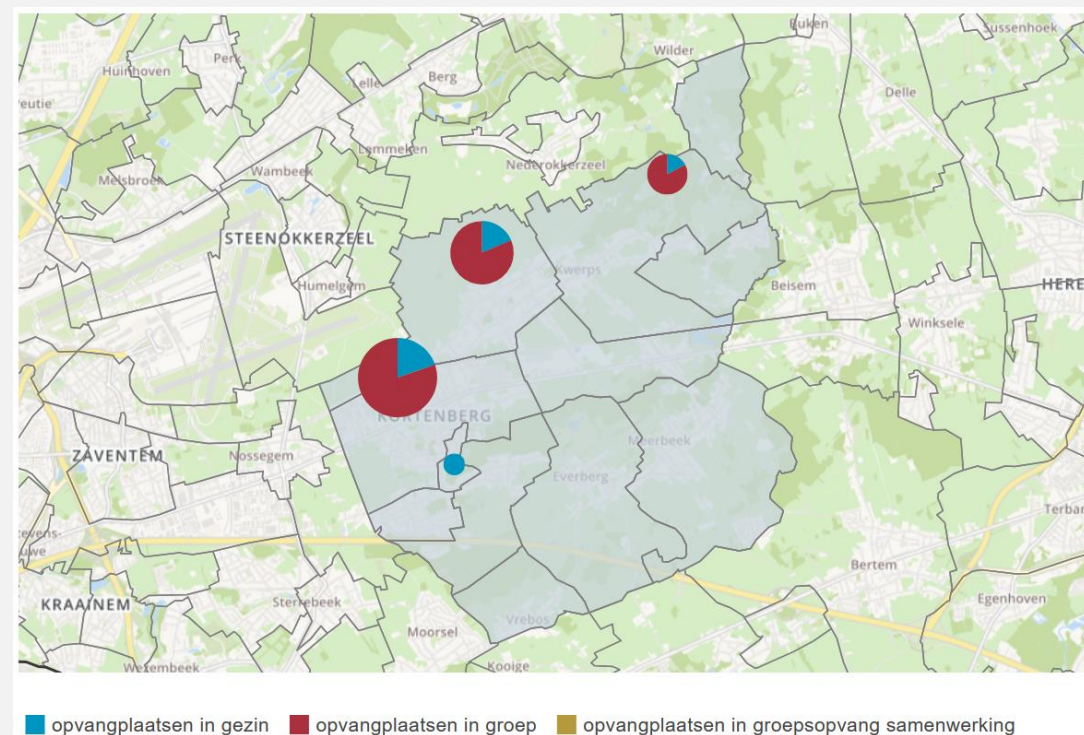
Schooljaar 2023-2024	
Aanmeldingen	244
Toegewezen	229
Nergens toegewezen	15

Voor- en naschoolse opvang	De Boemerang	De Regenboog	Everberg
Aantal kinderen (september 2022)	211	802	254
Aantal kinderen (juni 2022)	202	978	308

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Kinderopvang				
Tevredenheid over kinderopvang (2022)	54%	54%	49%	57%
Aantal plaatsen in kinderopvang voor baby's en peuters (0-2 jaar), per 100 baby's en peuters (2023)	40,7	50,3	41,5	44
Kinderen aanwezig in formele opvang voor baby's en peuters t.o.v. totaal aantal kinderen (2022)	54,1%	/	49,3%	53,3%
Aantal plaatsen in voor- en naschoolse opvang voor schoolgaande kinderen (3-11 jaar), per 100 kinderen (2022)	5,0	7,5	4,7	6,7

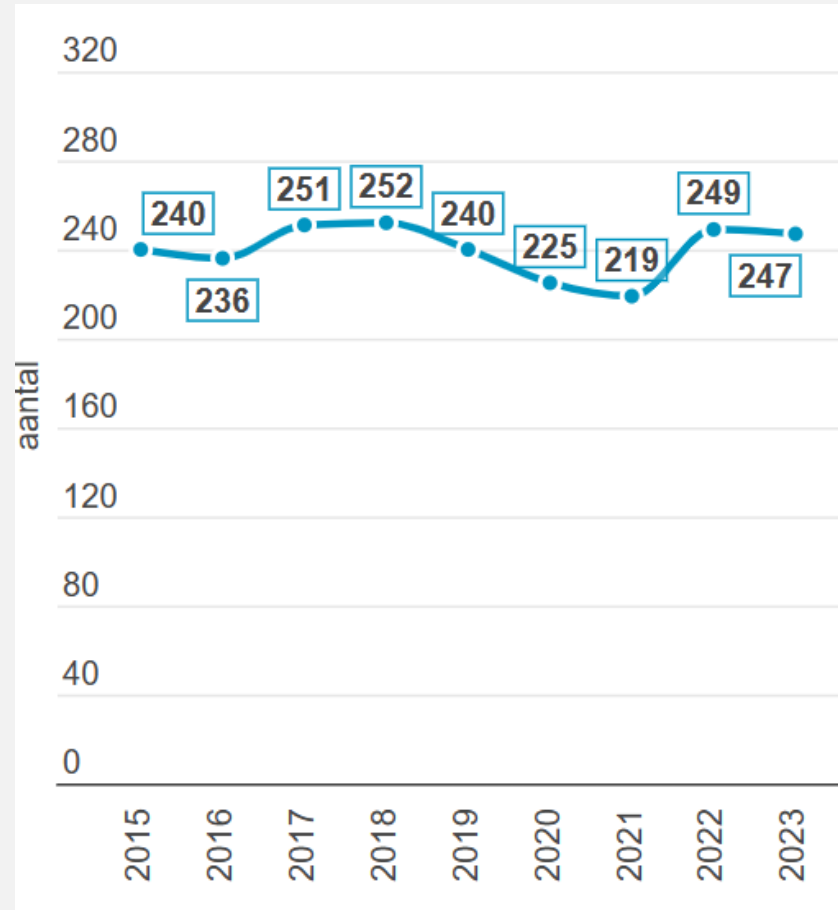
MENSEN

Indicator	Opvangplaats en in gezin	Opvangplaats en in groep
Kinderopvang		
Erps	16	70
Kwerps	7	34
Erps-Kwerps Noord	0	0
Erps-Kwerps Oost	0	0
Meerbeek	0	0
Leuvensesteenweg Oost	0	0
Everberg centrum	0	0
Everberg Oost	0	0
Everberg West	0	0
Everberg Zuid	0	0
Kortenberg oost	23	94
Kortenberg Oost	4	0
Totaal Kortenberg	50	198

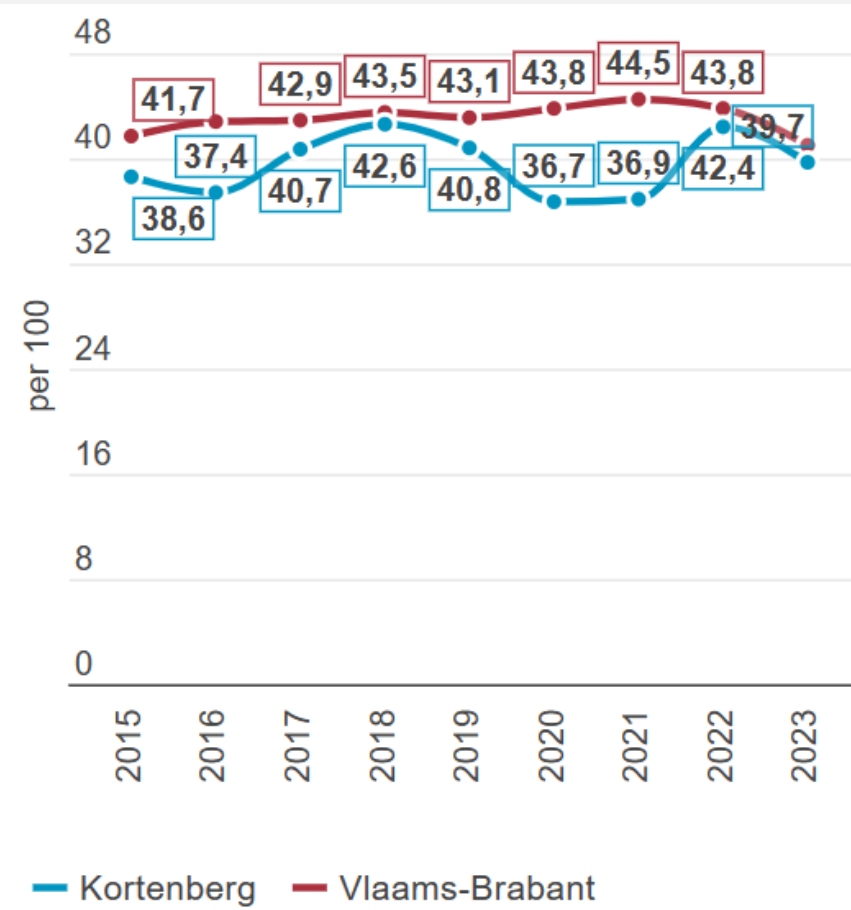

MENSEN

Evolutie opvangplaatsen voor baby's en peuters in Kortenberg (2015-2023)

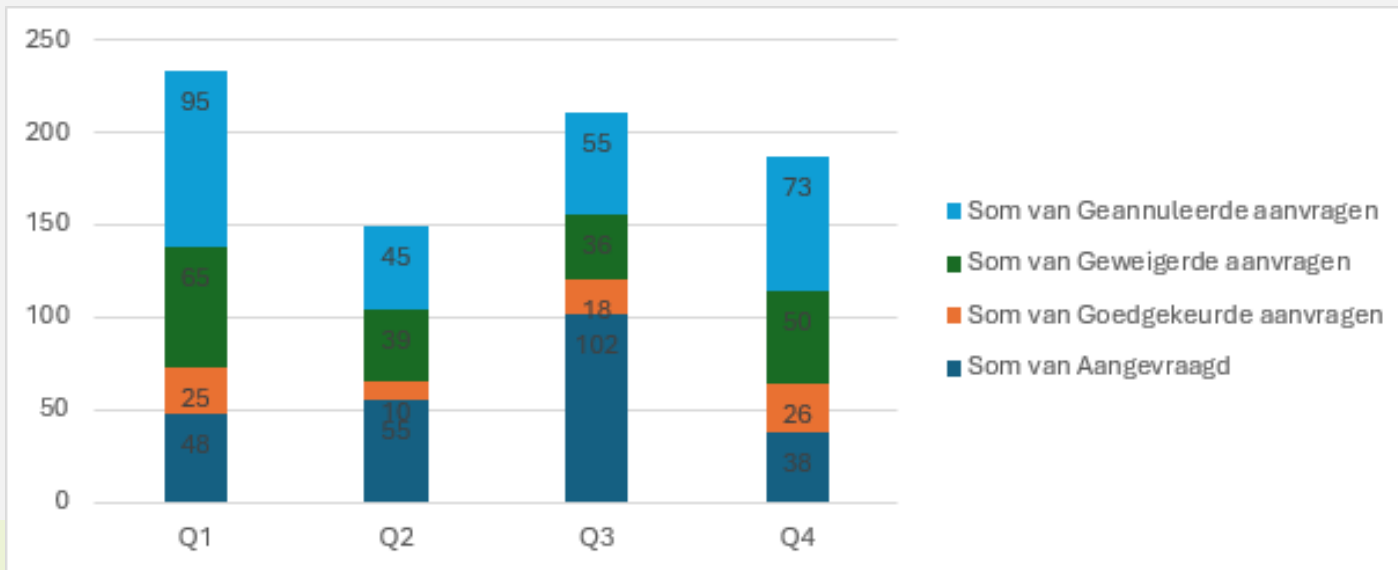

Evolutie opvangplaatsen per 100 kinderen van 0-2 jaar (2015-2023)

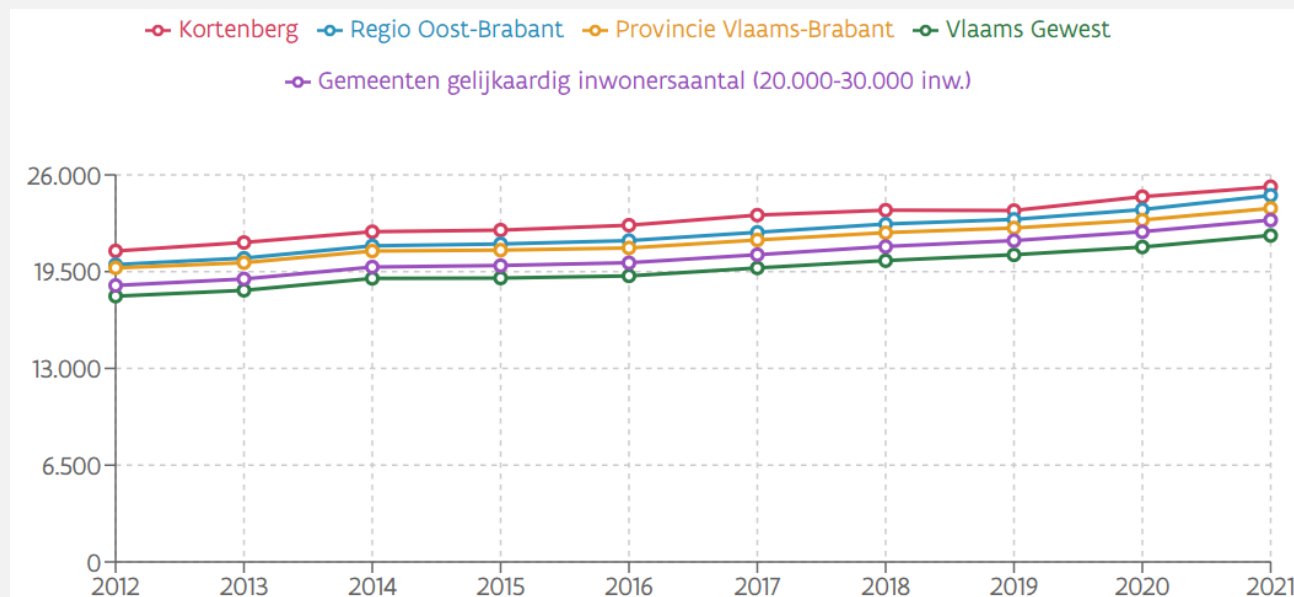
- ▶ Sinds december 2021 wordt er samengewerkt met Opvang Vlaanderen zodat ouders via het online platform aanvragen doen in de 13 kinderopvanginitiatieven in Kortenberg.
- ▶ Sinds 1 september 2023 is er een nieuwe onthaalouder opgestart vanuit Ferm, momenteel zijn er 14 kinderopvanginitiatieven in Kortenberg.
- ▶ Het totaal aantal aanvragen via Opvang Vlaanderen blijft stabiel, met hier en daar een aantal pieken. Ouders vinden de weg naar het platform, al dan niet via toeleiders.
- ▶ Het is opmerkelijk dat er een groot aantal aanvragen geweigerd worden omwille van plaatsgebrek in de opvanginitiatieven. Dit is een algemeen fenomeen dat zich niet beperkt tot Kortenberg.

Economisch (welvaart)
Cijfers die de conclusies onderbouwen

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Inkomen				
Gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner (euro, 2021)	25.136	24.377	23.498	21.731
Mediaan netto inkomen per aangifte (euro, 2021)	32.670	/	30.794	28.909
Welvaartsindex (gemiddeld inkomen (index) t.o.v. gemiddeld inkomen per inwoner in België, 2021)	123	121	115	107

Evolutie gemiddeld inkomen per inwoner
(2012-2021)

Bron: Gemeente- en stadsmonitor

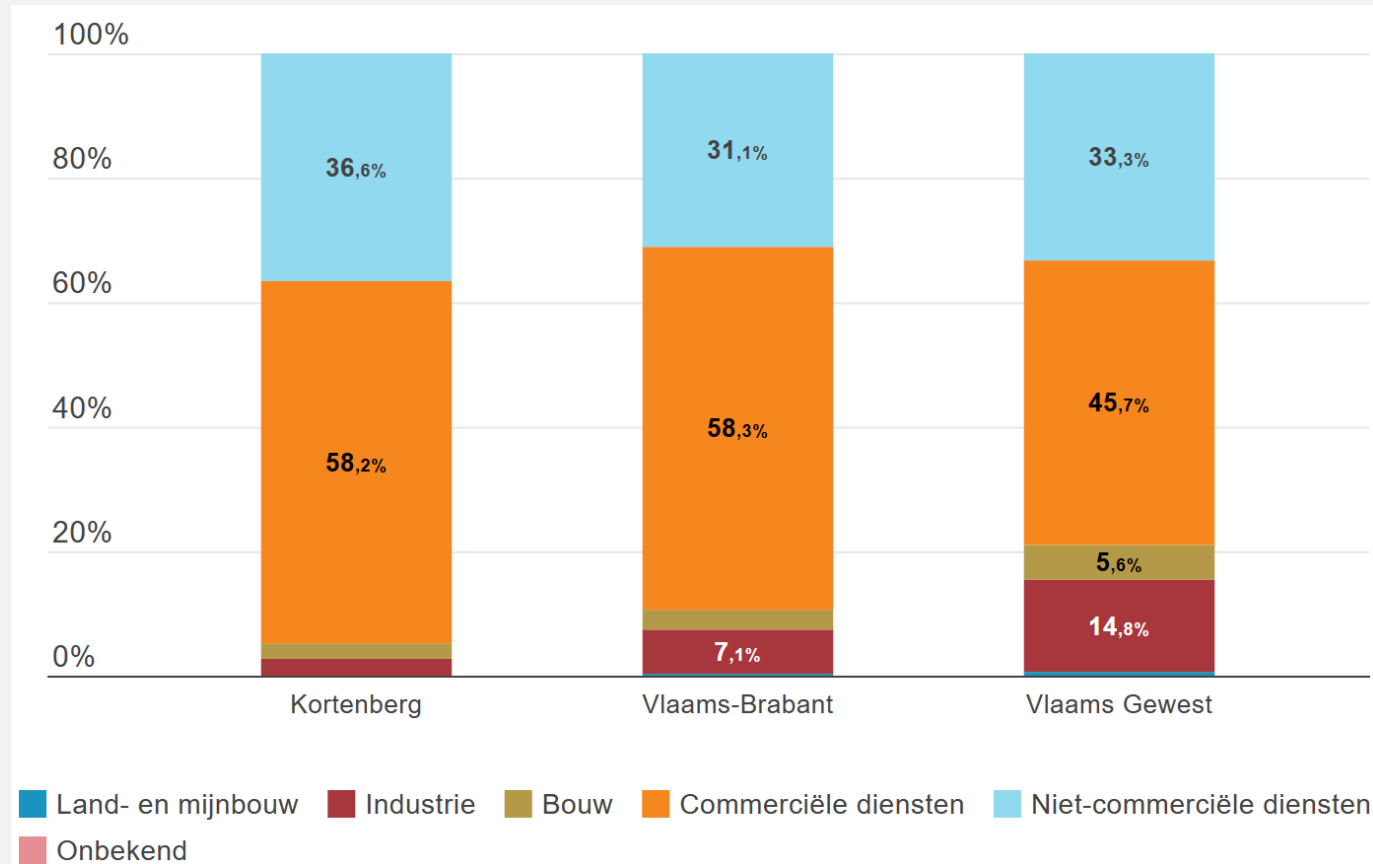
WELVAART

Indicator	Kortenber	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Tewerkstelling				
Activiteitsgraad 15-64-jarigen (2021)	74,5%	74,3%	74,0%	74,4%
Werkzaamheidsgraad 15-64-jarigen (2021)	71,4%	71,0%	70,6%	70,3%
Werkzoekendengraad (werkzoekenden t.o.v. beroepsbevolking, 2023)	4,3%	/	5,2%	6,3%
Niet-beroepsactieven (15 tot 64-jarigen verminderd met de werkenden en de werkzoekenden, 2021)	25,5%	25,7%	26,0%	25,6%
Loontrekkende tewerkstelling				
Aantal loontrekkende jobs (totaal, 2022)	4.681	167.820	397.925	2.407.534
Aandeel loontrekkende jobs vrouwen (2022)	47,1%	53,2%	47,0%	48,9%
Zelfstandigen				
Aantal zelfstandigen (2023)	2.428	66.151	143.155	779.248
Zelfstandigen in hoofdberoep (2023)	62,6%	60,1%	62,8%	63,1%
Zelfstandigen in bijberoep (2023)	28,5%	28,9%	26,6%	26,0%
Zelfstandigen na pensioen (2023)	8,9%	11,0%	10,6%	10,8%
Zelfstandigen vrouw (2023)	35,0%	36,7%	34,2%	35,8%

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Armoede				
Kredietnemers met achterstallig krediet (per 100 kredietnemers, 2023)	2,1	2,2	2,6	2,9
Aantal (equivalent) leefloners (per 1.000 inwoners, 2022)	5,19	6,68	6,20	7,36
Aantal inwoners met verhoogde tegemoetkoming ziekteverzekering (per 100 inwoners in de ziekteverzekering, 2022)	9,2%	12,5%	12,2%	16,5%
Aantal kinderen in kansarmoede (per 100 kinderen, 2022)	5,2%	/	7,5%	12,6%
Sociale huisvesting				
Aantal sociale huurwoningen (som SHM en SVK, 2023)	281	9.606	19.357	174.147
Evolutie aantal sociale huurwoningen (2013-2023)	+17,6%	+25,2%	+17,1%	+14,0%
Verhouding sociale huurwoningen / aantal huishoudens (2023)	3,3%	4,0%	3,9%	6,0%
Aandeel unieke gezinnen op de wachtlijst van SHV (2023)	3,5%	4,5%	3,9%	5,8%

WELVAART

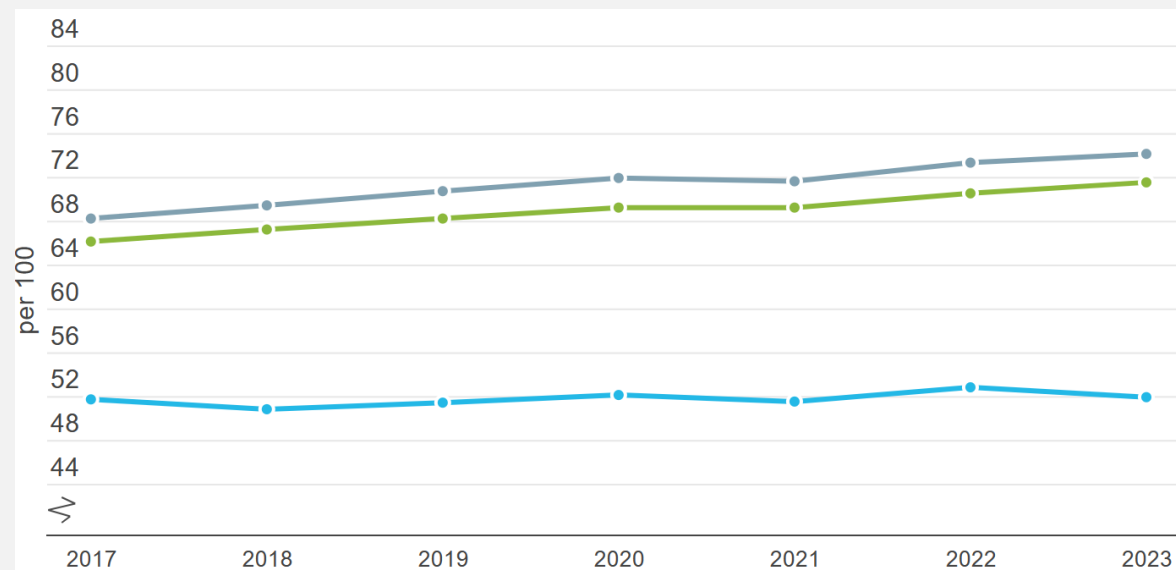
Loontrekkende tewerkstelling naar sector, % t.o.v loontrekkende tewerkstelling (2023)

Jobratio, ingevulde arbeidsplaatsen per 100 15 tot 64-jarige inwoners (2017-2023)

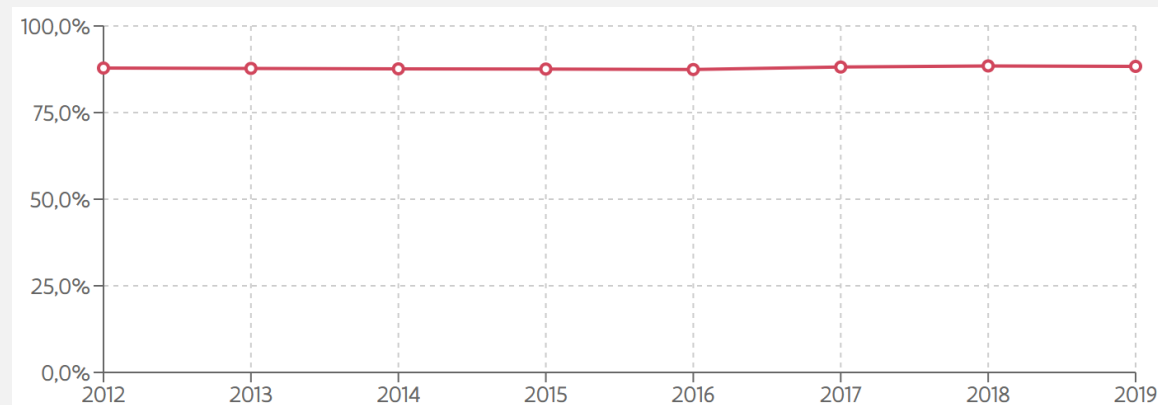
De jobratio geeft het aantal ingevulde arbeidsplaatsen (van loontrekkenden en zelfstandigen) op het grondgebied weer ten opzichte van de totale bevolking van 15 tot 64 jaar.

Kortenberg	51,9
Vlaams-Brabant	71,5
Vlaams Gewest	74,1

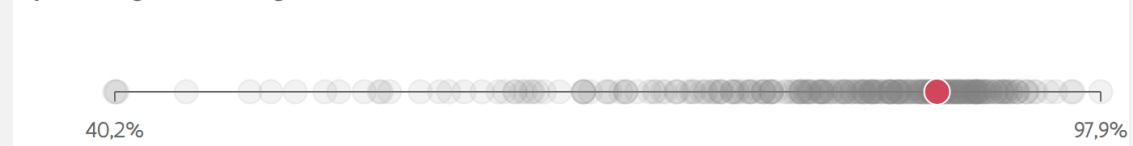

Uitgaande pendel (2019)

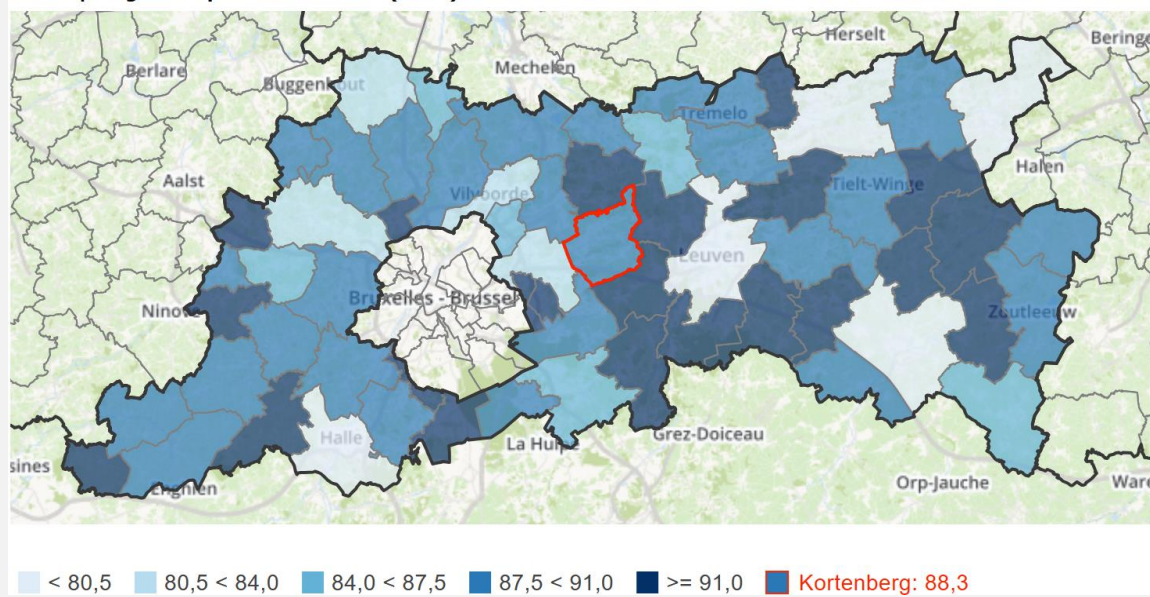
Aandeel personen die in gemeente wonen maar elders werken, in procenten: 88,3%

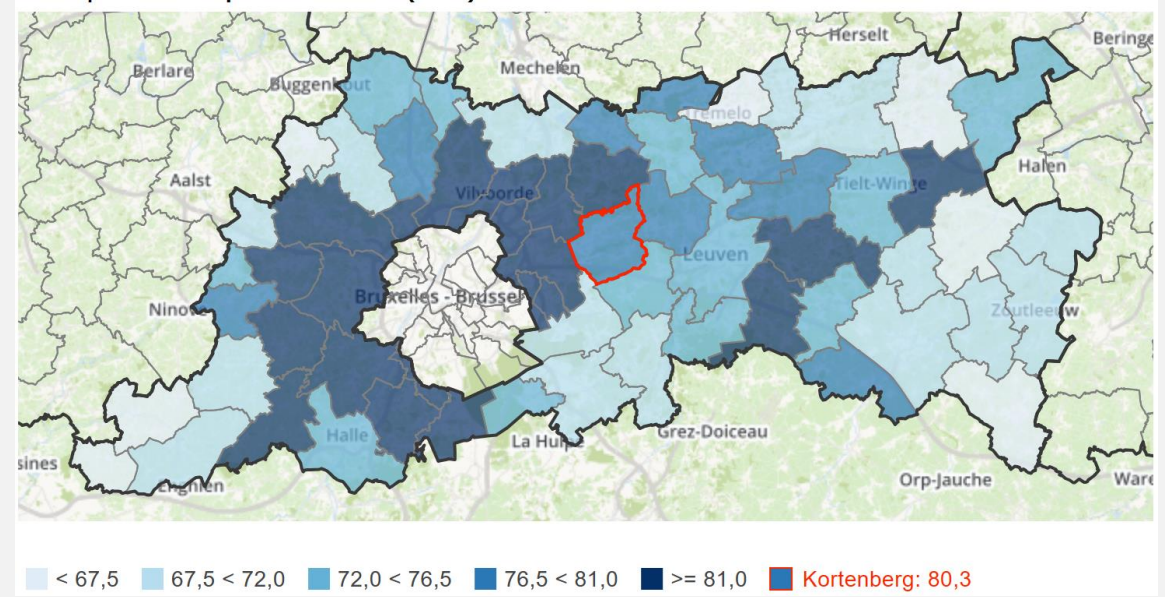
Spreiding van alle gemeenten en het Vlaams Gewest (2019)

Uitgaande pendelintensiteit Kortenberg (2019)

Inkomende pendelintensiteit Kortenberg (2019)

WELVAART

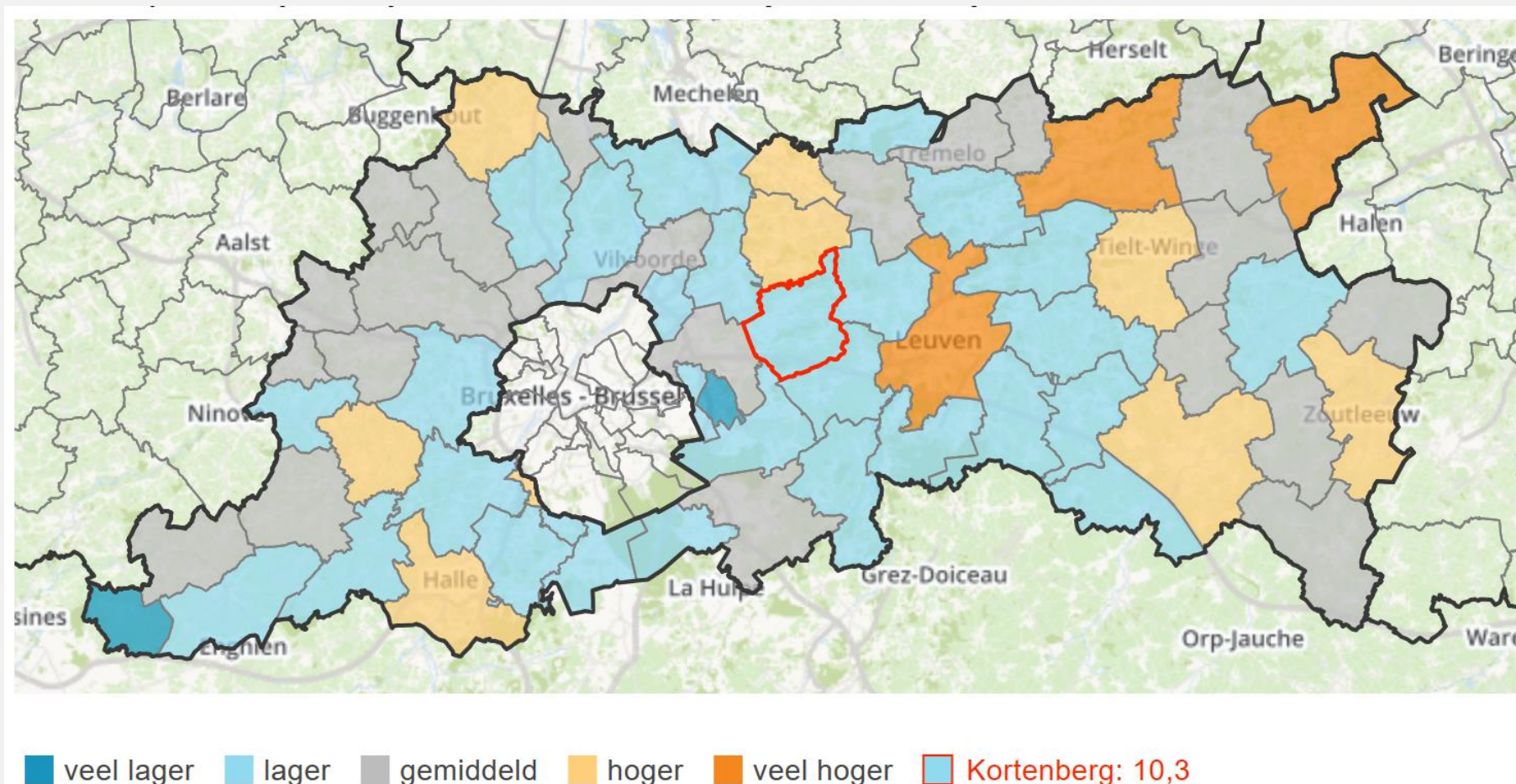
Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Ondernemerschap				
Aantal BTW-plichtige ondernemingen (2013 - 2023)	1.328 - 1.953	38.538 - 57.754	78.043 - 122.728	493.260 - 714.083
Groei aantal BTW-plichtige ondernemingen (2013 - 2023)	+47,1%	+49,9%	+57,2%	+44,8%
Oprichtingsratio (nieuwe bedrijven t.o.v. totaal actieve bedrijven, 2012 - 2022)	8,7% - 13,8%	8,7% - 12,4%	8,4% - 13,5%	8,3% - 12,1%
Stopzettingsratio (stopzettingen t.o.v. totaal actieve bedrijven, 2012 - 2022)	5,3% - 6,8%	6,1% - 6,7%	6,4% - 7,1%	6,4% - 7,1%
Nettogroeiratio (verschil oprichtings- en stopzettingsratio, 2012 - 2022)	3,4% - 6,9%	2,6% - 5,7%	2,0% - 6,4%	1,9% - 5,1%
Turbulentieratio (som oprichtings- en stopzettingsratio, 2012 - 2022)	13,9% - 20,6%	14,8% - 19,1%	14,7% - 20,6%	14,7% - 19,2%
Economische bedrijvigheid				
Ruimte voor bedrijvigheid (aandeel van bebouwde opp., 2023)	10,6%	8,6%	11,0%	15,5%

WELVAART

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Detailhandel				
Aantal handelspanden (2023)	215	8.321	16.047	118.405
Aantal handelspanden per 1.000 inwoners (2023)	10,3	14,8	13,5	17,4
Evolutie handelspanden 2013-2023	-1,8%	-10,8%	-8,7%	-8,4%
Winkelvloeroppervlakte (m ²)	19.362	874.120	1.834.041	13.074.298
Evolutie winkelvloeroppervlakte 2013-2023	-1,1%	-3,4%	+0,2%	-0,5%
Voldoende winkelvoorzieningen dagelijkse boodschappen (2023)	70%	65%	63%	72%
Tevredenheid over winkelvoorzieningen (2023)	53%	57%	54%	63%

WELVAART

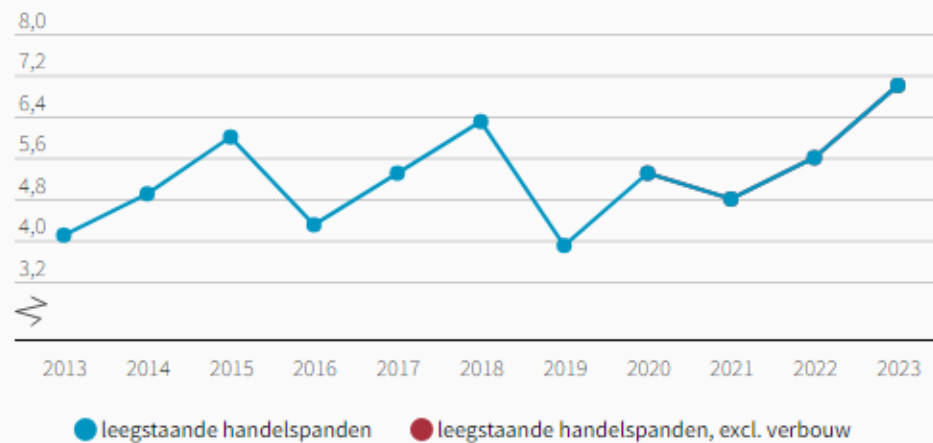
Handelspanden per 1.000 inwoners, aantal (2023, z-scores)

Evolutie van het percentage leegstaande handelspanden (t.o.v. totaal aantal handelspanden) (2013-2023)

Leegstaande handelspanden

Kortenberg, percentage t.o.v. handelspanden

Locatus | provincies.incijfers.be | 2013 - 2023

Handelspanden naar invulling

percentage t.o.v. handelspanden

Kortenberg

Vlaams Gewest

0 20 40 60 80 100

winkels horeca consumentgerichte diensten leegstand

Locatus | provincies.incijfers.be | 2023

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Landbouw				
Bedrijven met landbouwproductie (2014 – 2022)	41 – 41	/	2.882 – 2.645	24.252 – 22.449
Evolutie aantal bedrijven met landbouwproductie (2014 – 2022)	0%	/	-8,2%	-7,4%
Oppervlakte voor landbouw (bestemde oppervlakte t.o.v. totale oppervlakte, 2014 – 2023)	53,0% – 53,0%	58,8% – 57,6%	58,3% – 57,5%	57,9% – 57,6%
Landbouwtypering				
Evolutie rundveebezetting (2012 – 2022)	-32,9%	-7,6%	-10,0%	-2,7%
Evolutie varkensbezetting (2012 – 2022)	-33,3%	-16,8%	-11,5%	-14,1%
Evolutie aanwezigheid kippen (2012 – 2022)	+42,6%	+10,8%	+23,0%	+40,3%
Verbreiding				
Biolandbouwbedrijven (aantal – aandeel t.o.v. landbouwbedrijven, 2022)	1 – 2,4%	66 - /	118 – 4,5%	621 – 2,8%
Hoeveproducenten (aantal – aandeel t.o.v. landbouwbedrijven, 2023)	2 – 4,9%	82 - /	178 – 7,3%	1.049 – 4,6%
Zorgboerderijen (aantal – aandeel t.o.v. landbouwbedrijven, 2023)	3 – 7,3%	81 - /	125 – 4,7%	990 – 4,3%

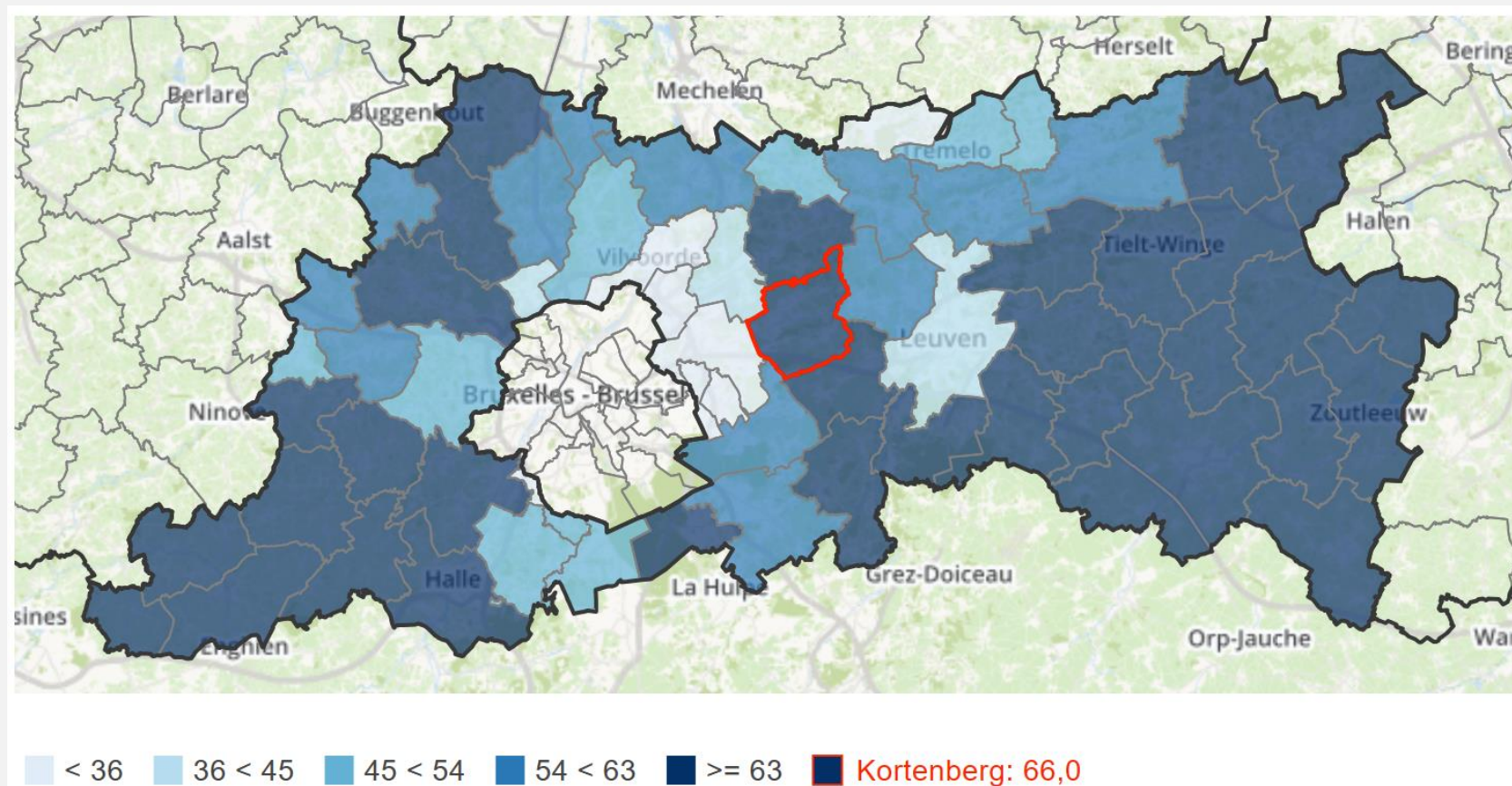
WELVAART

Milieu en klimaat (planeet):
Cijfers die de conclusies onderbouwen

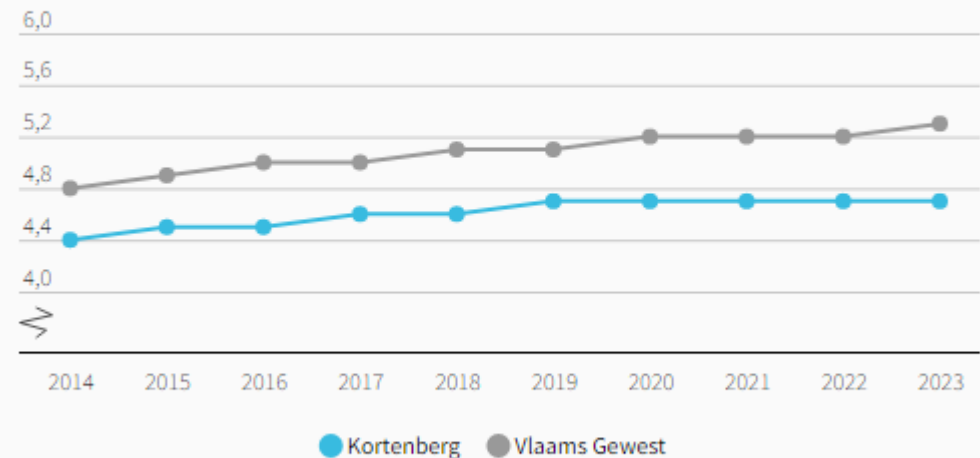
Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Ruimtegebruik				
Open ruimte (t.o.v. totale oppervlakte, 2013-2022)	66,6% - 66,0%	63,0% - 68,5%	66,6% - 65,8%	68,7% - 67,6%
Verhardingsgraad (t.o.v. totale oppervlakte, 2013-2022)	14,3% - 15,1%	16,3% - 12,5%	13,7% - 14,5%	14,1% - 15,1%
Bebouwingsgraad (t.o.v. totale oppervlakte, 2014-2023)	4,4% - 4,7%	5,2% - 4,1%	4,4% - 4,7%	4,8% - 5,3%
Natuurlijke structuur				
Aandeel Vlaams Ecologisch Netwerk (t.o.v. totale oppervlakte, 2020)	8,9%	9,8%	7,7%	6,8%
Speciale beschermingszones (t.o.v. totale oppervlakte, 2020)	17,9%	12,5%	9,1%	12,2%
Vogelrichtlijngebied (t.o.v. totale oppervlakte, 2020)	0%	3,4%	2,0%	7,2%
Habitatrichtlijngebied (t.o.v. totale oppervlakte, 2020)	17,9%	10,5%	8,0%	7,7%

Oppervlakte open ruimte, t.o.v. totale oppervlakte (2022, percentage)

Oppervlakte open ruimte, t.o.v. totale oppervlakte (2022)

Bebouwde oppervlakte percentage t.o.v. totale oppervlakte

Digitaal Vlaanderen | provincies.incijfers.be | 2014 - 2023

Open ruimte versus ruimtebeslag percentage t.o.v. totale oppervlakte

Kortenberg

Vlaams Gewest

● open ruimte ● ruimtebeslag

Dep. Omgeving | provincies.incijfers.be | 2022

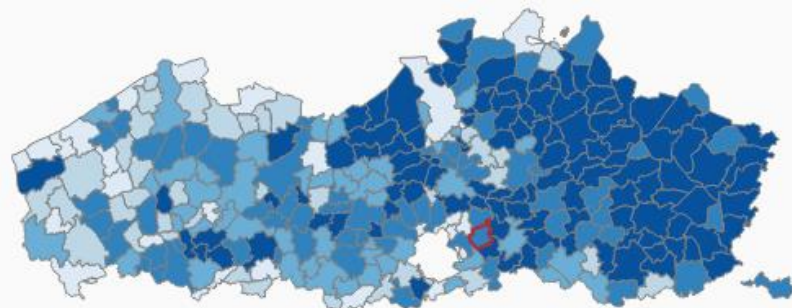
Indicator	Kortenbergh	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Oppervlakte voor toegankelijk groen				
Aandeel buurtgroen (cluster tussen 0,2-10ha), t.o.v. totale oppervlakte (2019)	32,8%	33,9%	29,9%	23,9%
Aandeel wijkgroen (cluster tussen 10-30ha), t.o.v. totale oppervlakte (2019)	29,6%	30,4%	24,9%	20,9%
Aandeel stadsdeelgroen (cluster tussen 30-60ha), t.o.v. totale oppervlakte (2019)	28,9%	29,1%	23,3%	19,5%
Aandeel stadsgroen (cluster tussen 60-200ha), t.o.v. totale oppervlakte (2019)	28,9%	27,8%	22,0%	18,4%
Aandeel stadsbos (cluster groter dan 200ha), t.o.v. totale oppervlakte (2019)	28,9%	23,5%	17,1%	14,8%
Inwoners wonend in de nabijheid van toegankelijk groen				
Aandeel inwoners binnen 400m van buurtgroen, t.o.v. totale bevolking (2019)	94,0%	95,3%	95,7%	90,7%
Aandeel inwoners binnen 800m van wijkgroen, t.o.v. totale bevolking (2019)	76,8%	77,2%	72,6%	63,2%
Aandeel inwoners binnen 1.600m van stadsdeelgroen, t.o.v. totale bevolking (2019)	99,4%	84,9%	80,4%	72,7%
Aandeel inwoners binnen 3.200m van stadsgroen, t.o.v. totale bevolking (2019)	99,6%	94,9%	92,5%	87,5%
Aandeel inwoners binnen 5.000m van stadsbos, t.o.v. totale bevolking (2019)	99,6%	93,5%	91,7%	81,0%

PLANEET

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Hernieuwbare energie				
Aandeel lokale productie elektriciteit t.o.v. totaal elektriciteitsverbruik (2011-2021)	4,5% - 13,7%	6,1% - 15,0%	5,2% - 14,3%	7,6% - 22,9%
Lokale productie elektriciteit door WKK (MWh, 2021)	0	23.893,35	33.850,23	532.995,40
Lokale productie elektriciteit door zonnepanelen (MWh, 2022)	10.851,92	316.949,18	597.273,98	4.522.550,17
Evolutie lokale productie elektriciteit – zonnepanelen (2012-2022)	+205,2%	+173,8%	+182,9%	+151,3%
PV-installaties benuttingsgraad daken (2022)	7,5%	7,7%	7,1%	7,4%
Vermeden CO2-uitstoot door lokale elektriciteitsproductie (ton, 2021)	1.937	78.712	151.091	1.698.149

Benuttingsgraad daken voor zonnepanelen (2022, z-score): 7,5 in Kortenberg

Benuttingsgraad bruikbare daken voor PV
gemeenten in Vlaams Gewest, percentage

○ Geen waarde bekend < 5,0 5,0 < 6,0 6,0 < 7,0 7,0 < 8,0 ≥ 8,0
□ Kortenberg

VEKA en Fluvius | provincies.incijfers.be | 2022

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Duurzame verplaatsingen				
Duurzame verplaatsingsgedrag voor korte afstanden (minstens wekelijks te fiets of te voet, 2023)	68%	69%	67%	71%
Voldoende openbaar vervoer (eens, 2023)	70%	60%	59%	59%
Voldoende aanbod deelsystemen (auto, fiets... eens, 2023)	15%	34%	29%	40%
Veilig fietsen				
Veilig fietsen (eens, 2023)	48%	48%	46%	49%
Veilig naar school: aandeel inwoners dat het veilig vindt voor kinderen om zich te verplaatsen (2023)	34%	41%	39%	41%
Tevredenheid over staat van fietspaden (tevreden, 2023)	33%	41%	41%	45%
Voldoende fietsinfrastructuur (eens, 2023)	36%	47%	47%	52%
Personenwagens				
Wagens per 100 huishoudens (2022)	129,1	116,6	120,1	113,4
Milieuvriendelijkheid van wagenpark, naar ecoscore (aandeel wagens ecoscore > 70 = beste categorie, 2022)	35,9%	31,5%	34,0%	30,3%
Milieuvriendelijkheid van wagenpark, naar ecoscore (aandeel wagens ecoscore <50 = slechtste categorie, 2022)	6,6%	8,6%	7,5%	8,1%
Aantal publieke laadpunten voor elektrische wagens (2024)	27	690	1.658	9.868
Evolutie publieke laadpunten voor elektrische wagens (2020-2023)	+575%	+146,4%	+173,6%	+155,3%

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Waterkwaliteit				
Zuiveringsgraad (op rioolwaterzuiveringsinstallatie aangesloten inwoners t.o.v. totaal inwoners, 2022)	93,2%	/	/	86%
Rioleringsgraad (aantal gerioleerde inwoners t.o.v. totaal inwoners,2022)	95,3%	/	/	88%
Waterverbruik				
Grondwatervergunningen bedrijven (2023)	9	1.222	1.921	28.261
Jaardebiet grondwatervergunningen bedrijven, in m ³ (2023)	460.100	77.522.400	89.352.965	792.167.117
Gemiddeld jaardebiet per bedrijf, in m ³ (2023)	51.122	63.439	46.514	28.030,3
Gemiddeld dagelijks leidingwaterverbruik alleenstaande (liter, 2022)	103	/	/	101
Gemiddeld dagelijks leidingwaterverbruik 4 gedomicilieerden (liter per gezinslid, 2022)	76	/	/	74

PLANEET

Zuiveringsgraad (2022): Kortenberg: 93,2%

zuiveringsgraad - 2022 - gemeenten

Legenda

- < 59,5
- 59,5 < 68,0
- 68,0 < 76,5
- 76,5 < 85,0
- >= 85,0

Speciale waarden

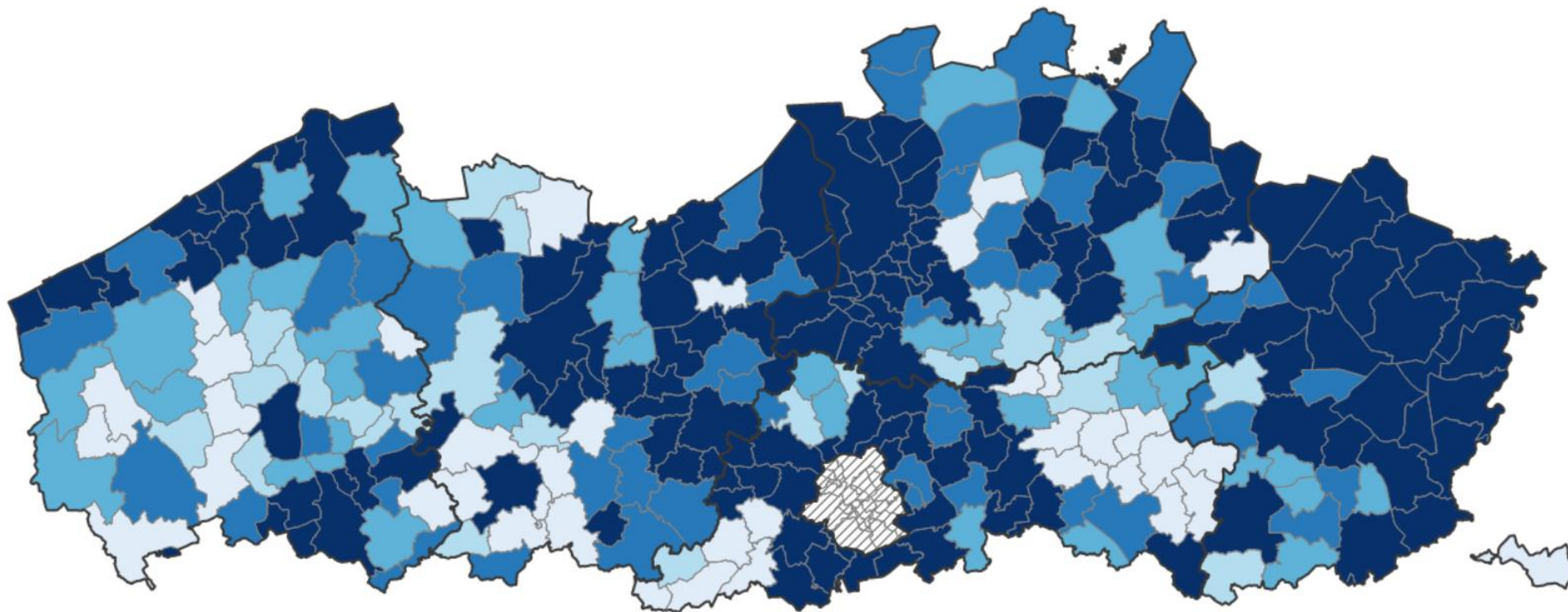
- Geen waarde
- Ontbreekt

Eenheid

%

Bron

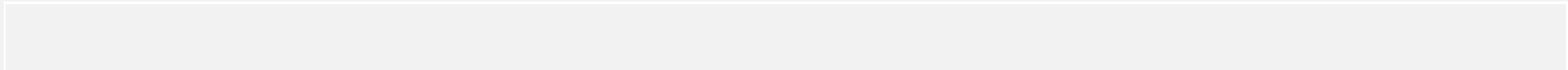
 Vlaamse Milieumaatschappij

**Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten
(Publieke dienstverlening): cijfers die de conclusie
onderbouwen**

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Tevredenheid bestuur				
Vertrouwen in het gemeentebestuur (veel, 2023)	27%	29%	30%	29%
Tevredenheid over digitale dienstverlening (eens, 2023)	67%	66%	66%	67%
Tevredenheid over loketvoorzieningen (eens, 2023)	65%	68%	69%	67%
Communicatie				
Tevredenheid over de communicatie van het gemeentebestuur (eens, 2023)	62%	52%	53%	54%
Volgende informatie door de gemeente m.b.t. activiteiten, initiatieven en beslissingen (eens, 2023)	58%	52%	54%	56%

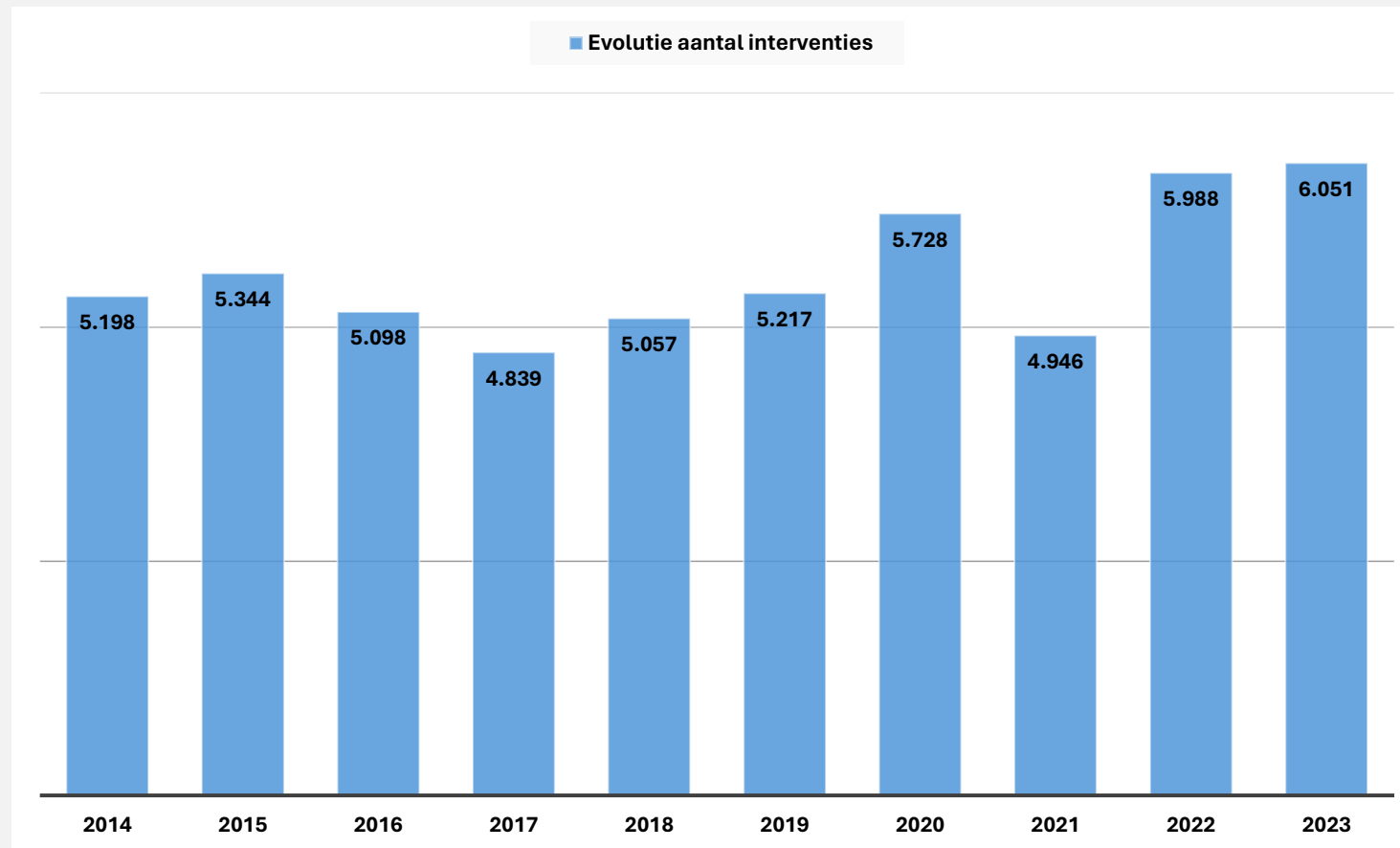

PUBLIEKE DIENSTVERLENING

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Sociaal weefsel				
Participatie in verenigingsleven: aandeel inwoners dat lid is van een vereniging (2023)	57%	57%	57%	57%
Sociaal weefsel in de buurt (sterk, 2023)	46%	45%	47%	48%
Vertrouwen in de medemens (veel, 2023)	33%	32%	34%	32%
Zich thuis voelen in de buurt (eens, 2023)	85%	83%	85%	86%
Voldoende ontmoetingsplekken in de buurt (eens, 2023)	64%	61%	63%	68%
Veiligheid				
Buurthinder: aandeel inwoners dat afgelopen maand hinder in de buurt heeft ondervonden (veel, 2023)	19%	22%	19%	20%
Criminaliteitsgraad: aantal geregistreerde feiten (per 1.000 inwoners, 2022)	41,5	58,4	57,3	64,3
Onveiligheidsgevoel in de buurt (vaak/altijd, 2023)	3%	5%	7%	7%
Vertrouwen in de politie (veel, 2023)	44%	46%	46%	46%

PUBLIEKE DIENSTVERLENING

Grote stijging interventies voor Politie HerKo: sinds 2017 stellen we een toenemende stijging van het aantal interventies vast (met uitzondering van 2021). Indien we het jaar 2014 vergelijken met 2023 zien we een sterke toename van meer dan 16%.

Uitrustingsgraad

Bron: UITRUSTINGSGRAAD VAN DE VLAAMSE GEMEENTEN 2023 - Een typologie - Filip De Maesschalck Steunpunt Data & Analyse Provincie Vlaams-Brabant Etienne Van Hecke Afdeling Geografie en Toerisme KULeuven

	tu	upi	afb	onderwijs	zorg	publ. dienst.	pers. dienst.	horeca	detailhandel	cult. & recr.	sport	max. functie	uitrusting	bevolking	uitrusting (‰)
Kortenberg	2,04	0,66	2		x		x					persoonlijke dienstverlening	1,88	20920	0,90

PUBLIEKE DIENSTVERLENING: UITRUSTINGSGRAAD KORTENBERG

Uitrustingsgraad

Bron: UITRUSTINGSGRAAD VAN DE VLAAMSE GEMEENTEN 2023 - Een typologie - Filip De Maesschalck Steunpunt Data & Analyse Provincie Vlaams-Brabant Etienne Van Hecke Afdeling Geografie en Toerisme KULeuven

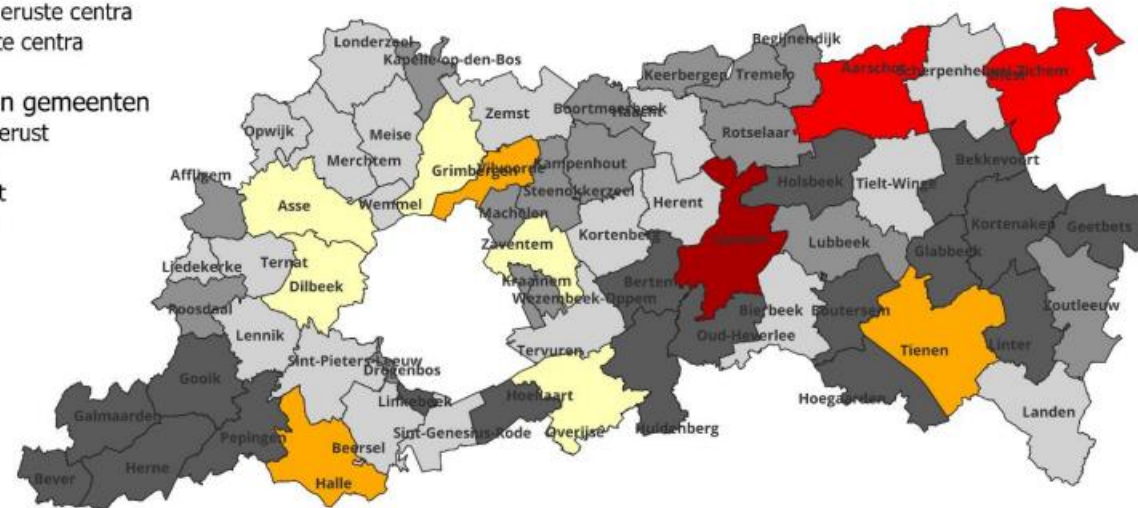
Typologie van de Vlaams-Brabantse gemeenten op basis van de uitrusting

Centrale steden en gemeenten

- Grote en regionale steden
- Zeer goed uitgeruste centra
- Goed uitgeruste centra

Andere steden en gemeenten

- zeer goed uitgerust
- goed uitgerust
- matig uitgerust
- zwak uitgerust

Kaart: Data & Analyse Vlaams-Brabant

Bron data: provincies.incijfers.be, Agentschap Wonen in Vlaanderen, AGODI, AHOVOKS, Bpost, Cobrha databank, College van de Hoven en Rechtbanken, Cultuurconnect, Departement Cultuur, Jeugd & Media, Departement Zorg, desocialekaart.be, Faro via erfgoedkaart.be, FOD Financiën, Federale Politie, Kind en Gezin, Locatus, Netwerk cultuurhuizen (cult!), Onderwijs Vlaanderen, Sport Vlaanderen via Statistiek Vlaanderen, Toerisme Vlaanderen, VDAB, Vlaamse Belastingdienst

PUBLIEKE DIENSTVERLENING: UITRUSTINGSGRAAD KORTENBERG

**Partnerschappen: cijfers e.d. die de conclusie
onderbouwen**

Indicator	Kortenberg	Referentieregio	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Consultatie en participatie				
Voldoende consultatie van inwoners door het gemeentebestuur (eens, 2023)	34%	32%	32%	34%
Bereidheid om mee te praten over wat er gebeurt in de gemeente (bereid, 2023)	38%	36%	37%	36%
Actieve betrokkenheid van de burger: aandeel inwoners dat afgelopen jaar actief is geweest om iets in de buurt of gemeente te verbeteren (ja, 2023)	11%	15%	16%	15%

- ▶ Kortenbergh laat zich adviseren door 18 adviesraden.

Marktraad	Kindergemeenteraad
Bibraad	Landbouwwaad
Centrumraad	Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK)
Cultuurraad	Milieu Adviesraad (MAR)
Erfgoedcommissie (GECK!)	Raad voor Lokale Economie (RLE)
Gemeentelijke Adviesraad voor Mobiliteit en Verkeersveiligheid (GAMV)	Seniorenadviesraad
Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening (GECORO)	Sportraad
Jeugdraad	Vrijetijdsraad
	Welzijnsraad
	Wereldraad Kortenbergh

► **Kortenberg zit in heel wat intergemeentelijke partnerschappen;**

- Referentieregio: Oost-Brabant (tussen haakjes vind je het aantal gemeenten in of buiten de regio). We sommen er enkele op:

Thema	Kortenberg
Afvalintercommunale	EcoWerf (27 in de regio)
Hulpverleningszone	Vlaams-Brabant West (1 in de regio, 32 gemeenten er buiten)
Eerstelijnszone	Leuven Zuid (7 in de regio)
Politiezone	Herko (2 in de regio)
Cultuurregio	Oost-Brabant (30 in de regio)
Streekontwikkelingsintercommunale	Interleuven (30 in de regio)
Regionaal Landschap	Dijleland (12 in de regio, 1 er buiten)

Vlaamse referentieregio's

PARTNERSCHAPPEN